

B u d j e t t i

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022	Ed. budjet 2021	Tilinp. 2020	Muutos %
0003 TULOSLASKELMA				
3000 TOIMINTATUOTOT				
3001 Myyntituotot				
3010 Liiketoiminnan myyntituoto				
3001 Vesi- ja jätevesimaksut	239.000	276.000	210.239	-13
3002 sVesi- ja jätevesimaksut	37.000		28.226	
3003 Vesihuollon liittymismaks			2.590	
3005 Perusmaksut/Mittarivuokra	44.500	49.000	49.383	-9
3006 sPerusmaksut/Mittarivuokr	4.500		4.877	
3010 Sähkön myyntituotot		1.050	4.145	-100
3012 Isännöintipalkkiot			12.000	
3050 Jätteen kulj. ja käsittel	5.500		11.952	
3060 Muut liiketoiminnan tuoto	800		1.192	
3062 Metsän myyntituotot	60.000	100.000	48.620	-40
3063 Maa-ainesten myyntituotot			1.380	
3070 Myyntituotot valtiolta	7.200	47.200	41.583	-85
3071 Myyntituotot kunnilta	256.520	231.010	274.836	11
3073 Myyntituotot muilta	115.000	110.580	36.456	4
3074 sMyyntituotot muilta (sis	9.300	14.400	15.421	-35
3010 Liiketoiminnan myyntituoto	779.320	829.240	742.902	-6
3100 Korvaukset kunnilta ja kun				
3100 Kotikuntakorvaukset	192.900	197.400	189.024	-2
3115 Muut yhteistoimintakorvau			423	
3100 Korvaukset kunnilta ja kun	192.900	197.400	189.447	-2
3130 Muut suoritteiden myyntitu				
3135 Oppisopimuskoulutuksen ko			400	
3136 Koulutuskorvaus Työllisyys			513	
3140 Muut myyntituotot			574	
3150 Ateriapalvelusten myyntit	3.000	4.000	10.372	-25
3151 sAteriapalvelusten myynti	595.670	626.500	622.878	-5
3130 Muut suoritteiden myyntitu	598.670	630.500	634.736	-5
3001 Myyntituotot	1.570.890	1.657.140	1.567.085	-5
3200 Maksutuotot				
3203 Valokopiomaksut	500	500	548	
3205 Toimistotarvikkeet			80	
3207 Posti- ja puhelinmaksut			92	
3250 Sosiaalitoimen maksut				
3251 Muut kodinhoitoapumaksut	146.530	311.650	335.654	-53
3257 Hoitopäivämaksut	390.330			
3258 Päivähoitomaksut asiakkai	46.000	47.000	51.896	-2
3259 Ateriapalvelumaksut asiak	101.320	112.470	206.091	-10
3261 Muut sosiaalitoimen maksu	373.610	465.050	438.186	-20
3250 Sosiaalitoimen maksut	1.057.790	936.170	1.031.827	13
3280 Yhdyskuntapalvelujen maksu				
3282 Ympäristölupamaksut	3.490	5.000	5.685	-30
3285 Rakennusvalvonta- ja -tar	11.000	11.000	16.812	
3280 Yhdyskuntapalvelujen maksu	14.490	16.000	22.497	-9
3290 Muut palvelumaksut				
3294 Muut palvelumaksut	400	700	331	-43
3295 Tilojen käyttökorkvaukset	6.250	7.260	4.449	-14
3296 sTilojen käyttökorkvaukset	50		890	
3297 Muut käyttökorkvaukset	1.200		600	
3290 Muut palvelumaksut	7.900	7.960	6.270	-1
3200 Maksutuotot	1.080.680	960.630	1.061.315	13
3300 Tuet ja avustukset				
3300 Palkkatuki	38.660	37.720	37.422	2

B u d j e t t i

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022	Ed. budjet 2021	Tilinp. 2020	Muutos %
3310 Valtion tuki	281.400	200.330	244.114	40
3315 EU-tuki kunnan kehittämisp	188.810	201.740	96.518	-6
3325 Koulumatkatuki	30.000	40.000	34.865	-25
3327 Valtion korvaus kuntouttav	12.000	7.000	10.100	71
3330 Muut tuet ja avustukset	2.500	2.500	3.160	
3350 Työterveyshuollon Kela-kor	18.000	17.500	18.846	3
3300 Tuot ja avustukset	571.370	506.790	445.027	13
3400 Muut toimintatuotot				
3410 Vuokratuotot				
3410 Asuntojen vuokrat	336.910	366.920	202.307	-8
3411 sAsuntojen vuokrat (sis.)	15.000			
3420 Muiden rakennusten vuokra	217.650	168.400	188.763	29
3421 sMuiden rakennusten vuokr	3.770	35.670	26.682	-89
3430 Maa- ja vesialueiden vuok	18.500	19.000	23.393	-3
3450 Koneiden ja laitteiden vu			100	
3460 Muut vuokratuotot	1.050	45.000	3.551	-98
3410 Vuokratuotot	592.880	634.990	444.796	-7
3500 Muut toimintatuotot				
3508 Täydentävän ja ehk. tt-tu		500		-100
3510 Pysyvien vastaavien myynt			41.509	
3516 Edellisten tilikausien tu			762	
3517 Vakuutuskorvaukset	3.000	4.900	3.002	-39
3518 Tileistä poistetuista saa			534	
3530 Muut tuotot	70.020	53.530	93.090	31
3531 sMuut tuotot (sis.)	126.740	113.240	75.984	12
3500 Muut toimintatuotot	199.760	172.170	214.880	16
3400 Muut toimintatuotot	792.640	807.160	659.676	-2
3000 TOIMINTATUOTOT	4.015.580	3.931.720	3.733.103	2
4000 TOIMINTAKULUT				
4001 Henkilöstökulut				
4002 Palkat ja palkkiot				
4003 Maksetut palkat ja palkki				
4001 Vakinaisten viranhaltijo	-1.798.060	-1.777.530	-1.678.976	1
4002 Työsuhteisten kk-palkat	-2.904.770	-2.698.060	-2.693.069	8
4003 Tunti- ja urakkapalkat	-3.450	-7.150	-208	-52
4006 Sijaisten palkat	-493.960	-399.510	-621.404	24
4007 Sairaslomansijaisten pal	-12.000	-12.000	-39.069	
4009 Nuorten kesätyöllistäm	-5.000	-4.100	-3.850	22
4010 Työllistettyjen palkat	-88.040	-86.680	-84.639	2
4011 Työansion menetys	-5.060	-5.160	-4.962	-2
4012 Oppisopimusalkat	-46.200			
4020 Erilliskorvaukset	-376.860	-338.370	-367.691	11
4030 Luottamushenkilöiden pal	-53.950	-36.390	-48.300	48
4031 Viranhaltijoiden kokousp	-4.500	-4.050	-6.150	11
4035 Asiantuntijapalkkiot			-259	
4036 Luentopalkkiot			-301	
4037 Muut palkkiot	-160	-160	-854	
4003 Maksetut palkat ja palkki	-5.792.010	-5.369.160	-5.549.733	8
4004 Jaksotetut palkat ja palk				
4060 Jaksotetut palkat ja pal			11.030	
4004 Jaksotetut palkat ja palk			11.030	
4010 Henkilöstökorvaukset, hen				
4230 Sairausvakuutusvaukse	-1.500	-1.500	66.423	
4010 Henkilöstökorvaukset, hen	-1.500	-1.500	66.423	
4002 Palkat ja palkkiot	-5.793.510	-5.370.660	-5.472.280	8
4100 Henkilösivukulut				

B u d j e t t i

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022	Ed. budjet 2021	Tilinp. 2020	Muutos %
4101 Eläkekulut				
4100 KuEL-maksu palkkaperuste	-988.210	-799.390	-867.266	24
4101 KuEL-maksu eläkemeneru	-283.870	-341.400	-338.831	-17
4103 VaEL-maksu		-87.660	-84.024	-100
4130 Jaksotetut eläkekulut			9	
4101 Eläkekulut	-1.272.080	-1.228.450	-1.290.111	4
4150 Muut henkilösivukulut				
4150 Kansaneläke- ja sairausv	-77.550	-81.090	-74.137	-4
4160 Työttömyysvakuutusmaksut	-86.150	-78.540	-67.765	10
4170 Tapaturmavakuutusmaksut	-53.930	-60.720	-35.726	-11
4180 Muut sosiaalivakuutusmak	-1.640	-1.990	-1.971	-18
4190 Jaksotetut sosiaalivakuu			4.069	
4150 Muut henkilösivukulut	-219.270	-222.340	-175.530	-1
4100 Henkilösivukulut	-1.491.350	-1.450.790	-1.465.641	3
4001 Henkilöstökulut	-7.284.860	-6.821.450	-6.937.921	7
4300 Palvelujen ostot				
4301 Asiakaspalvelujen ostot				
4300 Asiakaspalvelujen osto va	-2.000	-2.000	-930	
4301 Asiakaspalvelujen osto ku	-160.000	-195.000	-251.185	-18
4302 Asiakaspalvelujen osto ku	-6.389.500	-6.159.130	-5.938.584	4
4305 Asiakaspalvelujen osto mu	-1.443.490	-1.124.670	-919.168	28
4306 sAsiakaspalvelujen osto m	-88.050	-73.800	-62.729	19
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-8.083.040	-7.554.600	-7.172.596	7
4340 Muiden palvelujen ostot				
4342 Toimisto- ja asiantuntija	-89.240	-133.190	-169.794	-33
4344 ICT-palvelut	-425.200	-310.530	-329.507	37
4346 Rahoitus- ja pankkipalvel	-6.400	-3.100	-3.742	106
4350 Painatukset ja ilmoitukse	-28.210	-32.270	-39.164	-13
4360 Posti- ja telepalvelut		-320		-100
4362 Posti- ja kuriiripalvelut	-9.610	-9.030	-12.416	6
4370 Vakuutukset	-36.040	-43.690	-32.914	-18
4380 Puhtaanapito- ja pesulapa	-2.780	-4.050	-3.330	-31
4381 sPuhtaanapito- ja pesulap	-30.010	-14.400	-29.777	108
4390 Rakenn/al. rak- ja kpitop	-118.800	-88.400	-8.301	34
4391 sRak/al rak. kunn.pito (s			-450	
4400 Koneiden ja laitt. rak/ku	-38.030	-35.930	-14.546	6
4410 Majoitus- ja ravitsemispa	-12.150	-11.650	-6.500	4
4411 sMajoitus- ja ravitsemisp	-595.670	-626.500	-631.944	-5
4420 Matkustus- ja kuljetuspal	-628.320	-636.520	-669.467	-1
4430 Sosiaali- ja terveyspalve	-20.800	-20.250	-29.281	3
4431 sSosiaali- ja terveyspalv	-50		-746	
4432 Perhepäivähoitajien kuluk		-5.000	-3.983	-100
4433 Työterveyshuollon palvelu	-37.000	-45.000	-34.846	-18
4440 Koulutuspalvelut	-29.450	-12.360	-9.966	138
4442 Kulttuuripalvelut	-12.800	-11.000	-9.216	16
4450 Osuus verokustannuksiin	-40.670	-43.890	-44.115	-7
4460 Muut yhteistoimintaosuude	-661.080	-632.910	-616.016	4
4470 Muut palvelut	-73.800	-48.400	-1.371	52
4471 sMuut palvelut (sis.)			-764	
4473 Teknisen huollon palvelut	-1.382.730	-1.129.500	-1.271.583	22
4340 Muiden palvelujen ostot	-4.278.840	-3.897.890	-3.973.738	10
4300 Palvelujen ostot	-12.361.880	-11.452.490	-11.146.334	8
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavar				
4501 Ostot tilikauden aikana				
4500 Toimisto- ja koulutarvikk	-21.030	-22.150	-28.943	-5
4510 Kirjallisuus	-57.880	-62.140	-29.605	-7
4512 Kirjaston kirjahankinnat	-14.000	-13.000	-13.464	8

B u d j e t t i

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022	Ed. budjet 2021	Tilinp. 2020	Muutos %
4513 Kirjaston lehtihankinnat	-5.000	-3.000	-5.250	67
4514 Kirjaston av-hankinnat	-700	-1.000	-1.214	-30
4515 E-aineisto/kirjasto	-500	-500	-1.672	
4516 E-lehdet/kirjasto	-2.200	-2.000	-1.984	10
4520 Elintarvikkeet	-202.630	-203.140	-196.293	0
4521 sElintarvikkeet (sis.)			-11	
4530 Vaatteisto	-9.780	-8.860	-9.642	10
4533 Lääkkeet	-350	-1.300	-1.873	-73
4536 Hoitotarvikkeet	-107.980	-92.050	-181.618	17
4550 Puhdistusaineet ja -tarvi	-14.680	-15.550	-27.839	-6
4551 sPuhdistusaineet ja -tarv			-89	
4555 Muut kemikaalit	-590	-590	-291	
4560 Poltto- ja voiteluaineet	-5.250	-4.250	-3.898	24
4572 Lämmitys	-11.000			
4575 Omavalvonta	-600	-500		20
4576 Sähkö ja kaasut	-15.160	-600	-1.131	2.427
4578 Vesi			-38	
4579 sVesi (sis.)	-15.090		-12.515	
4580 Kalusto	-31.130	-38.650	-61.094	-19
4581 sKalusto (sis.)			-10	
4585 Ohjelmistot	-1.500	-1.500	-402	
4586 Atk-laitteet	-4.700	-2.200	-13.147	114
4590 Rakennusmateriaali	-6.800	-6.800	-3.110	
4592 Työaineet	-2.000	-2.000	-1.511	
4600 Muu materiaali	-24.800	-21.500	-28.371	15
4601 sMuu materiaali (sis.)			-21	
4610 Taidehankinnat			-45	
4501 Ostot tilikauden aikana	-555.350	-503.280	-625.081	10
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavara	-555.350	-503.280	-625.081	10
4700 Avustukset				
4701 Avustukset kotitalouksille				
4700 Lasten kotihoidon tuki	-25.000	-30.000	-29.854	-17
4710 Omaishoidon tuki	-163.300	-165.000	-152.366	-1
4719 Ehkäisevä toimeentulotuki	-3.100	-3.100	-1.191	
4721 Täydentävä toimeentulotuk	-19.000	-19.000	-17.865	
4725 Vammaisille annettu avust	-50.000	-75.000	-47.536	-33
4728 Muut avustukset kotitalou	-8.100	-10.400	-9.250	-22
4743 Tenavatonni	-40.000	-35.000	-29.000	14
4701 Avustukset kotitalouksille	-308.500	-337.500	-287.062	-9
4740 Avustukset yhteisöille				
4740 Avustukset yhteisöille	-18.800	-20.800	-272.951	-10
4741 Toiminta-avustus tiehoito	-25.250	-25.000	-24.999	1
4742 Yritystuki	-10.000	-8.000	-9.300	25
4745 Muut avustukset	-14.400		-4.287	
4746 Työmarkkinatuen kuntaosuus	-98.000	-98.000	-111.289	
4740 Avustukset yhteisöille	-166.450	-151.800	-422.825	10
4700 Avustukset	-474.950	-489.300	-709.888	-3
4800 Muut toimintakulut				
4801 Vuokrat				
4800 Maa- ja vesialueiden vuokrat	-1.330	-800	-2.277	66
4820 Asuntojen vuokrat	-48.500	-73.820	-62.514	-34
4822 Muiden rakennusten ja huoneis	-53.350	-75.970	-72.435	-30
4823 sMuiden rakennus- ja huoneis			-144	
4840 Koneiden ja laitteiden vuokrat	-17.750	-47.190	-72.865	-62
4850 Leasingvuokrat	-232.360	-5.250	-8.723	4.326
4860 Muut vuokrat	-8.520	-10.120	-3.916	-16
4861 sMuut vuokrat (sis.)	-18.770	-35.670	-26.682	-47

B u d j e t t i

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022	Ed. budjet 2021	Tilinp. 2020	Muutos %
4863 sPerusmaksut vesihuoltola	-5.700		-4.877	
4801 Vuokrat	-386.280	-248.820	-254.433	55
4900 Muut toimintakulut				
4900 Välilliset verot	-700	-1.300	-2.502	-46
4910 Välittömät verot	-6.000			
4920 Pysyvien vastaavien myynt			-6.713	
4930 Luottotappiot myyntisaami			-1.344	
4940 Muut kulut	-16.760	-130.480	-14.901	-87
4941 sMuut kulut (sis.)	-38.690	-39.440	-4.200	-2
4942 Tienhoitomaksut	-200	-6.000	-235	-97
4950 Edustuskulut	-15.800	-100		15.700
4952 Perimiskulut	-30	-20	-464	50
4960 Jäsenmaksut	-8.510	-8.140	-8.428	5
4967 Viivästyskorot	-30	-30	-346	
4968 Edellisten tilikausien ku			-881	
4972 Lukemisharrastus	-500	-500		
4974 Harrastus- ja virkistysto	-550	-550		
4900 Muut toimintakulut	-87.770	-186.560	-40.015	-53
4800 Muut toimintakulut	-474.050	-435.380	-294.448	9
4000 TOIMINTAKULUT	-21.151.090	-19.701.900	-19.713.671	7
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-17.135.510	-15.770.180	-15.980.568	9
5000 Verotulot				
5000 Kunnan tulovero	5.336.000	5.013.000	4.927.001	6
5100 Kiinteistövero	736.000	860.000	674.098	-14
5200 Osuus yhteisöveron tuotosta	673.000	786.000	663.705	-14
5000 Verotulot	6.745.000	6.659.000	6.264.804	1
5500 Valtionosuudet				
5510 Yhden putken valtionosuus	7.450.420	9.128.000	6.793.638	-18
5520 Opetus- ja kulttuuritoimen	116.430	98.000	141.017	19
5800 Harkinnanvarainen rahoitusa			280.000	
5860 Verotuloihin perustuva valt	2.089.340		2.336.856	
5870 Veromenetyksen kompensatio	1.557.260	1.455.000	1.402.282	7
5500 Valtionosuudet	11.213.450	10.681.000	10.953.793	5
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				
6100 Muut rahoitustuotot				
6100 Osinkotuotot ja osuuspääom	230.000	220.000	229.977	5
6115 sKorvaus peruspo/jpo (sis.			22.537	
6120 Verotilitysten korot ja ko	50		49	
6130 Viivästyskorkotulot	1.500	2.000	2.313	-25
6135 Vesihuollon viivästyskorot			4.211	
6140 Peruspääoman korot kuntayh	900		901	
6170 Muut rahoitustuotot			18.784	
6175 Sosiaalikulustannusten erotu			537	
6100 Muut rahoitustuotot	232.450	222.000	279.309	5
6200 Korkokulut				
6210 Kotimaisten velkojen korot	-90.000	-90.000	-85.183	
6240 Maksuliikennetilien korot	-150	-150	-163	
6200 Korkokulut	-90.150	-90.150	-85.346	
6300 Muut rahoituskulut				
6305 sKorvausperuspo/jpo (sis.)			-22.537	
6320 Viivästyskorot ja korotuks	-500		-4.287	
6350 Luottoprovisiot	-1.500	-1.500	-1.250	
6351 Muut lainakustannukset			-56	
6380 Muut rahoituskulut	-250	-250	-599	
6383 Sosiaalikulustannusten erotu			-3.896	
6491 Pyöristystili			6	

B u d j e t t i

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022	Ed. budjet 2021	Tilinp. 2020	Muutos %
6300 Muut rahoituskulut	-2.250	-1.750	-32.619	29
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	140.050	130.100	161.345	8
6999 VUOSIKATE	962.990	1.699.920	1.399.374	-43
7000 Poistot ja arvonalentumiset				
7100 Suunnitelman mukaiset poist				
7110 Poistot tietokoneohjelmist	-22.740	-8.260	-7.390	175
7120 Poistot muista pitkävaikut	-37.160	-38.210	-36.984	-3
7130 Poistot rakennuksista	-467.560	-421.670	-392.741	11
7140 Poistot kiint. rakenteista	-117.400	-132.880	-129.692	-12
7150 Poistot koneista ja kalust	-151.710	-67.750	-60.992	124
7100 Suunnitelman mukaiset poist	-796.570	-668.770	-627.799	19
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-796.570	-668.770	-627.799	19
8499 TILIKAUDEN TULOS	166.420	1.031.150	771.576	-84
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	166.420	1.031.150	771.576	-84

VESANTO

#SYDÄNMAA

TALOUSARVIO 2022

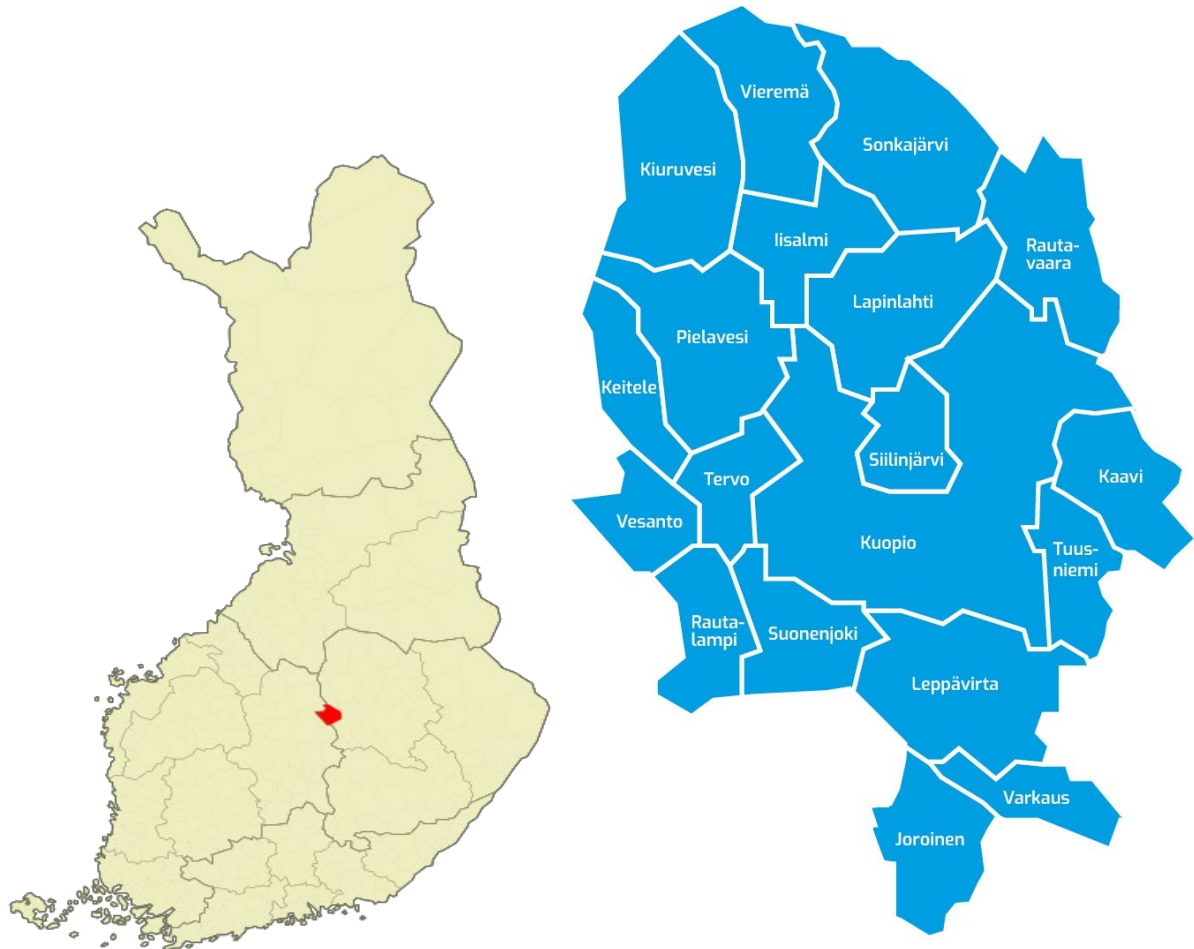
JA

TALOUSSUUNNITELMA

2022-2024

1. YLEINEN OSA

1.1. Perustietoa kunnasta

Vesannon kunta sijaitsee Pohjois-Savon maakunnan länsiosassa. Kunta kuuluu Sisä-Savon seutukuntaan. Naapurikuntia ovat Konnevesi, Keitele, Rautalampi, Tervo, Viitasaari ja Äänekoski. Kunta on perustettu vuonna 1871.

Kunnan kokonaispinta-ala on 569,80 km², josta maata 422,60 km² ja vettä 147,20 km². Kunnan asukasluku on 1.972 henkilöä (Tilastokeskus 31.12.2020).

Valtuuston voimasuhteet ovat:

Keskusta	13
Vesannon Paras	4
PS	2
Kokoomus	1
Kristillisdemokraatit	1

1.2. Väestö

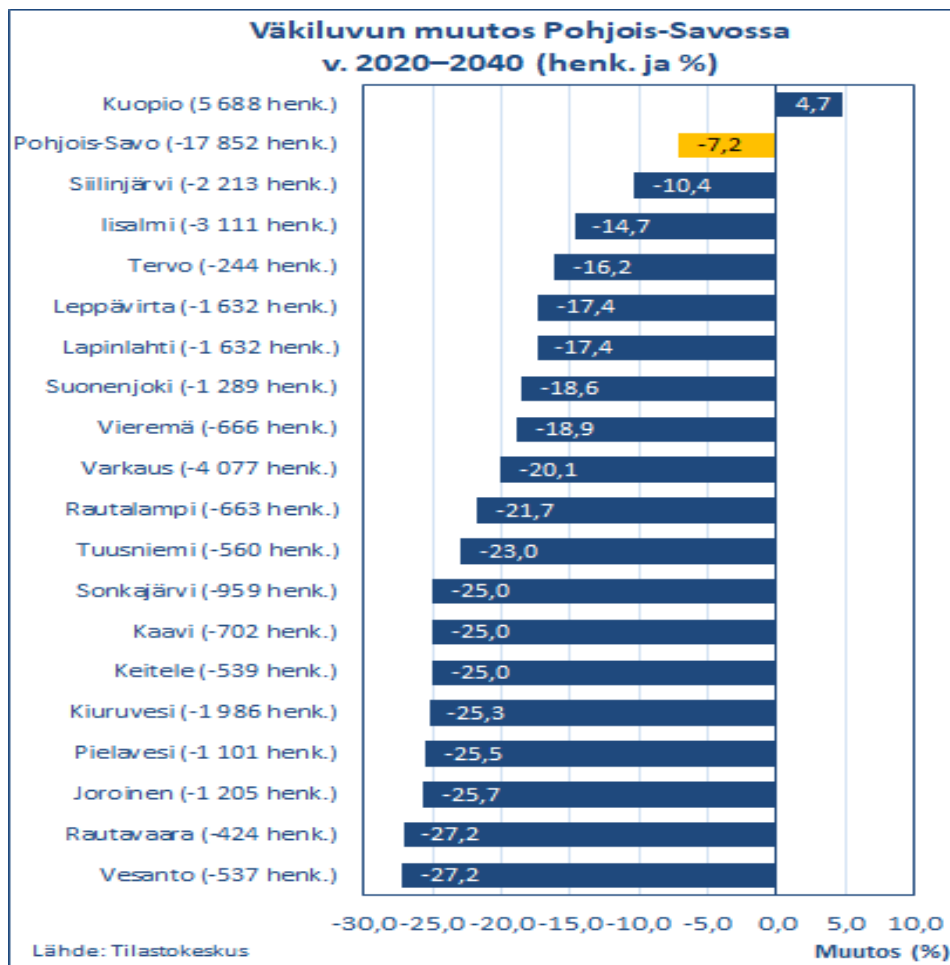
Vesannon henkikirjoitettu väkiluku 1.1.2021 oli 1.972 henkeä. Kunnan väestömäärän kehitys on ollut pitkään voimakkaasti negatiivinen. Väestö on vähentynyt eniten työssäkäyvässä ikäluokassa. Vuonna

2011 alkanut negatiivinen kehitys on jatkunut myös vuonna 2021. Tilastokeskuksen 30.6.2020 raportissa kunnan väkiluku oli 1.994. Negatiivinen väestönkehitys koskettaa Pohjois-Savossa Kuopiota lukuun ottamatta kaikkia kuntia. Huomioitavaa kuitenkin on, että kuntien välisessä nettomuutossa monena vuonna peräkkäin Vesanto on sekä absoluuttisesti että väkilukuun suhteutettuna pohjoissavolaisista kunnista toisena heti Kuopion jälkeen.

Kunnan asukastiheys on 4,65 asukasta maaneliökilometrillä, kun se koko maassa on 18,2 asukasta/maaneliökilometri (tilanne 1.1.2021).

Tilastokeskuksen tuoreimman väestöennusteen mukaan Suomessa kuolisi vuoden 2060 loppuun mennessä 700 000 ihmistä enemmän kuin syntyy, jos syntyvyys pysyy nyt havaitulla tasolla. Suomessa syntyisi 2060-luvulla enää alle 40 000 lasta vuosittain. Pitkällä aikavälillä syntyvyys ei ole ikärakenteen kannalta kestävällä tasolla.

Vesannolla syntyi vuonna 2020 6 lasta (1990 32, 1995 28, 2000 22, 2005 13, 2010 15, 2015 13). Syntyvyys näyttäisi asettuvan seuraavina vuosikymmeninä noin kuuteen lapseen vuodessa. (Pohjois-Savon liitto 30.9.2021).

Vesannon väestöennuste vuoteen 2040 ja väestön määrä eri ikäluokissa

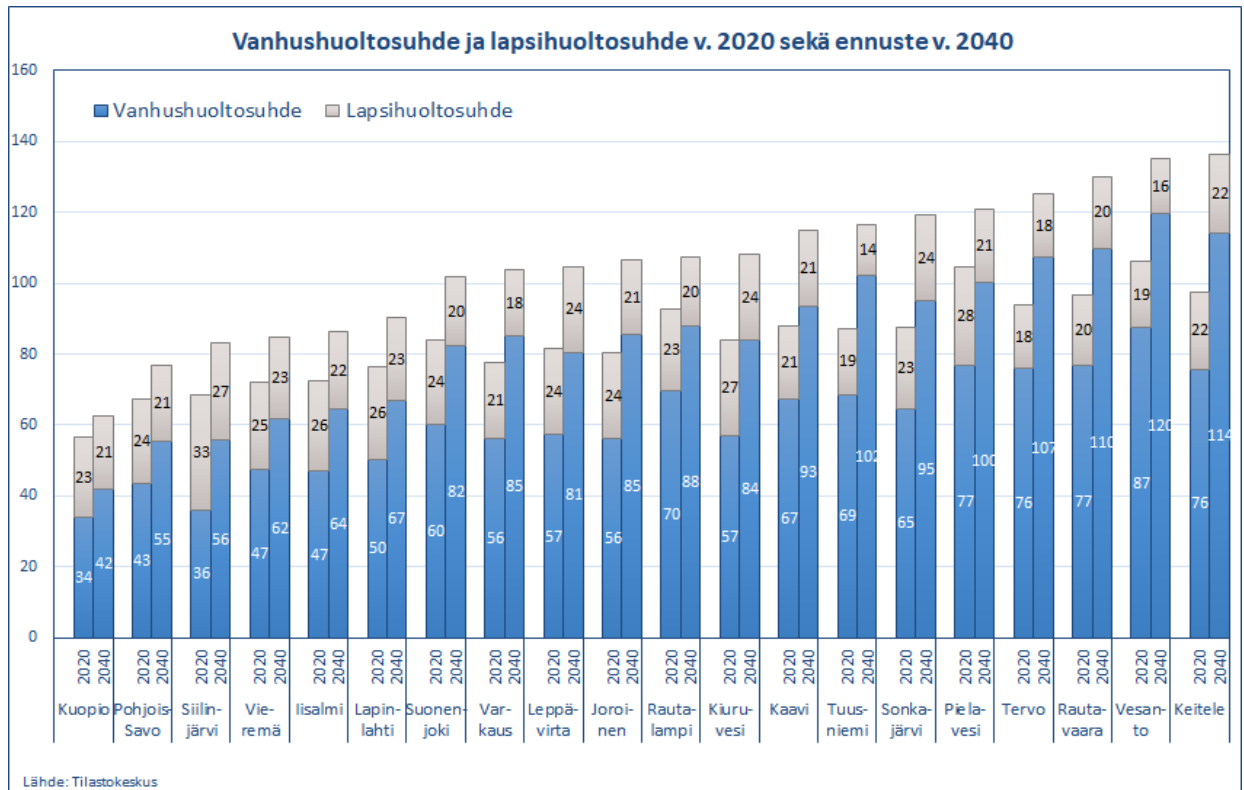
Vuosi	Yht.	0 - 6	7 - 12	13 - 15	16 - 18	19 - 49	50 - 64	65 - 74	75 -
2021	1925	59	77	49	42	395	478	430	395
2022	1885	52	72	52	43	381	460	418	407
2023	1847	46	71	47	44	366	445	412	416
2024	1813	47	61	48	44	362	420	397	434
2025	1780	47	56	41	47	362	399	388	440
2026	1748	48	51	39	42	361	385	377	445
2027	1718	48	50	31	44	357	371	362	455
2028	1689	48	43	32	39	353	360	353	461
2029	1662	46	40	33	36	348	343	353	463
2030	1636	46	41	31	30	343	330	349	466
2031	1611	46	40	26	31	336	316	353	463
2032	1588	46	40	21	32	328	307	348	466
2033	1567	45	41	21	30	323	300	336	471
2034	1545	44	41	22	25	319	296	323	475
2035	1525	44	40	22	22	318	285	318	476
2036	1506	44	40	22	22	311	285	309	473
2037	1487	44	39	23	21	307	283	301	469
2038	1470	44	38	22	22	304	279	293	468
2039	1452	44	38	22	22	301	279	276	470
2040	1435	44	38	22	21	298	282	262	468

Lähde: Tilastokeskus

Väestöennusteen mukaan Vesannon väestö vähenee 537 (27,2 %) hengellä vuoteen 2040 mennessä. On huomioitavaa, että väestöennuste perustuu historiatietoihin ja on suuntaa antava.

31.12.2020 tilastotietojen mukaan kunnan väestön ikärakenne on Pohjois-Savon vanhusvoittoisin (yli 75-vuotiaiden osuus 19,4 % väestöstä). Vuoteen 2040 mennessä yli 75-vuotiaiden osuus nousee 32,6 %:iin. Pohjois-Savossa yli 75-vuotiaiden osuus koko väestöstä on vuonna 2020 ollut 11,6 % ja osuus nousee vuoteen 2040 mennessä 19,6 %:iin. Koko maan vastaavat luvut ovat vuonna 2020 9,9 % ja vuonna 2040 19,6 %. Pohjois-Savon ikääntymisellä on suuri merkitys tulevan hyvinvointialueen palvelujen tarpeeseen.

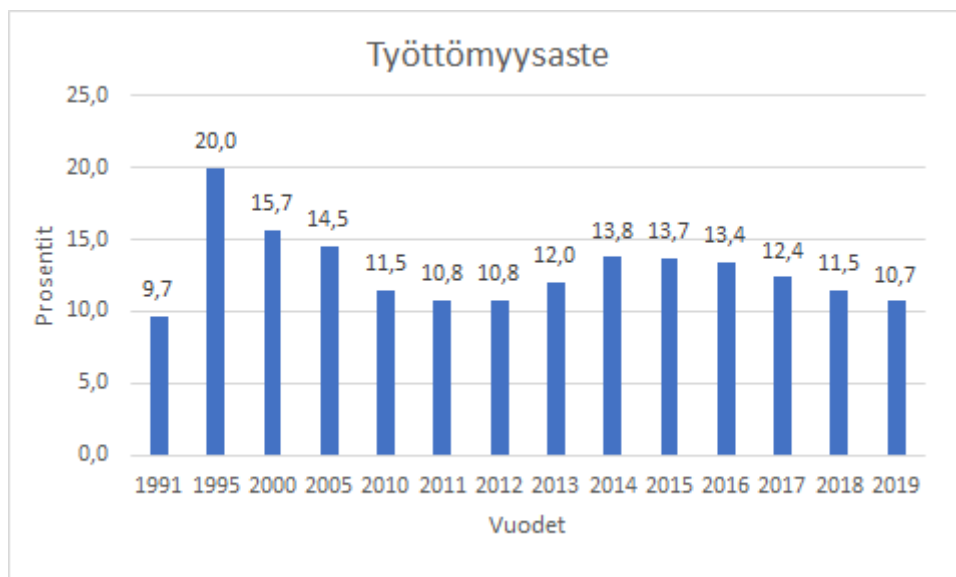
Vanhushuoltosuhde on suhdeluku, joka ilmoittaa vanhusten määrän suhteessa 100:aan työikäiseen (yli 65-vuotiaat/15–64-vuotiaat). Lapsihuoltosuhde on suhdeluku, joka ilmoittaa lasten määrän suhteessa 100 työikäiseen (0–14-vuotiaat/15–64-vuotiaat). Alla olevasta kuviosta näkyy, että Vesannolla vanhushuoltosuhde nousee 87:stä 120 vuoteen 2040 mennessä ja lapsihuoltosuhde vähenee 19:stä 16:een. Koko maan vanhushuoltosuhde on 37 ja lapsihuoltosuhde 25. Vuonna 2040 vastaavat luvut ovat 45 ja 22. Luvut kertovat vanhusten määrän kasvusta ja lasten määrän pienentymisestä koko maan tasolla.

Lähde: Tilastokeskus, Pohjois-Savon Liitto

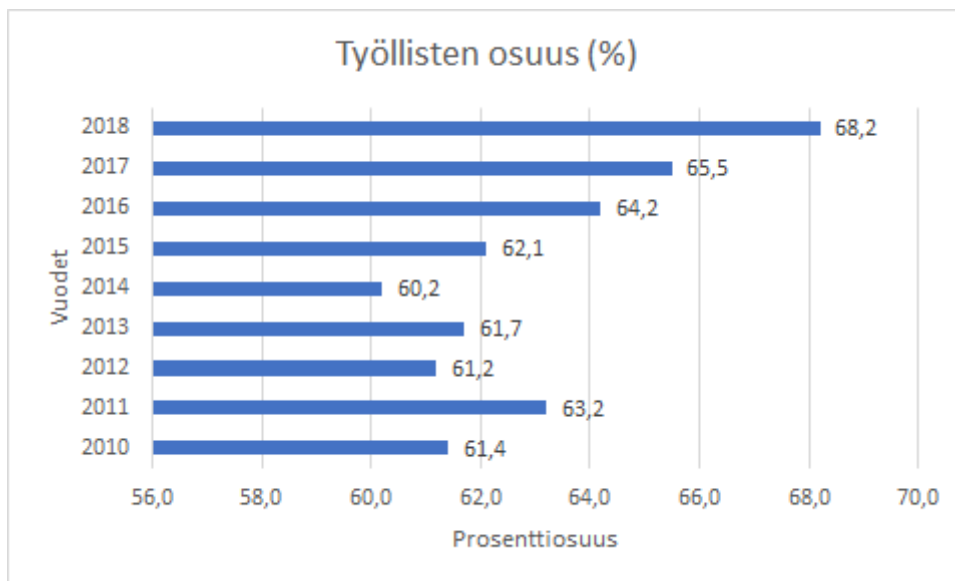
1.3. Työpaikat ja elinkeinorakenne

Uusia yrityksiä perustetaan ja lopetetaan noin 5-10 kpl, yrityskanta on vakaa (165 kpl v.2019). Työttömien määrä Vesannolla on alhaisimmillaan moneen vuoteen (9,6 %). Koko Pohjois-Savon alueella työttömyysluku on 11,3 %. Myös lomautettujen määrä on palaamassa koronaa edeltävälle tasolle. Pitkäaikaistyöttömien määrä on aavistuksen noussut, mutta määrä on edelleen kohtuullinen, noin 30 työtöntä. Nuoria, alle 25 -vuotiaita työttömiä Vesannolla on vain muutamia.

Lähde: Tilastokeskus

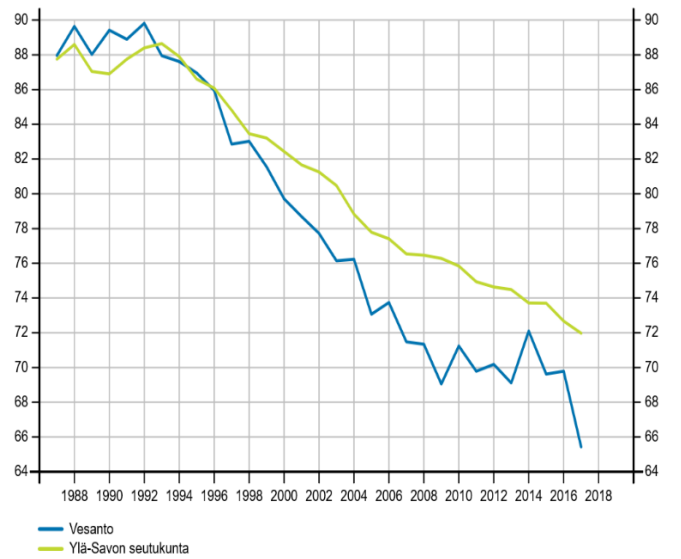
Uusia avoimia työpaikkoja ajanjaksolla tammi-heinäkuu 2021 oli yhteensä 100 kappaletta, luku on 45 % edellisen vuoden vastaavaa ajanjaksoa pienempi. Eroa selittää viime vuoden runsas kausityöpaikkojen (n. 120 kausityöpaikkaa) määrä. Vuoden 2021 työpaikkamäärä on kuitenkin kaksinkertainen muihin aiempiin vuosiin verrattuna. Kokonaistyöpaikkamäärä on Vesannolla 547 ja työpaikkaomavaraisuus on 80,7 %. Maa-, metsä- ja kalatalous (127) työllistää lähes yhtä paljon kuin sosiaali- ja terveystoimi (136) paikkakunnalla. Seuraavaksi eniten työllistää kauppa (67). Koulutus (34), julkinen hallinto (32) ja hallinto- ja tukipalvelut (20) työllistävät liki yhtä paljon kuin rakentaminen (25). Teollisuuden työpaikkoja on 13. Palvelut työllistävät 68,7 %, alkutuotanto 23,6 % ja jalostus 7,6 %. Alkutuotannon osuus on hieman laskenut ja jalostuksen noussut, mutta edelleen Vesanto on maakunnan neljänneksi maatalousvaltaisin kunta. (Luvut vuoden 2018 tilastosta.)

Lähde: Tilastokeskus

Noin 35 % vesantolaisista käy töissä toisella paikkakunnalla. Kuopion suuntaan pendelöinti on suurinta, mutta määrä on laskenut edellisestä vuodesta (54 hlöä). Muualle Suomeen kuin Pohjois-Savon alueelle (mm. Viitasaari) matkustaa saman verran väkeä. Vesantolaisen työpaikka löytynee tulevina vuosina todennäköisesti aina enenevässä määrin oman kunnan ulkopuolelta. Tämä puoltaa pienten kuntien yhteistyötä ja alueen kehittämistä yhtenä isompana kokonaisuutena sekä aluestrategian laatimista.

Asuinkunnassaan työssäkäyvien osuus 1987-2019

Tilastokeskus

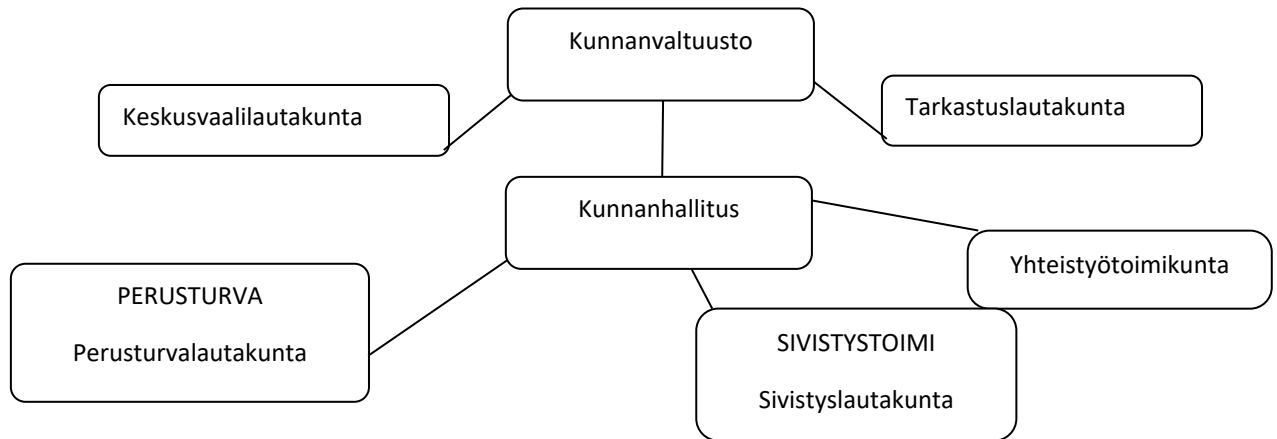
Maatilojen määrä vähenee ja Vesannolla on nyt tiloja 90 kpl. Marjatiloja on 18 kpl, pinta-alallisesti marjoja tuotetaan lähes yhtä paljon kuin mm. Kuopiossa. Satomäärältään Vesanto on maakunnan neljänneksi suurin marjapitäjä. Ammattitaitoisen työvoiman saanti on vaikeutunut edelleen.

2. ORGANISAATORAKENNE

2.1. Vesannon kunnan luottamushenkilöorganisaatio vuonna 2022

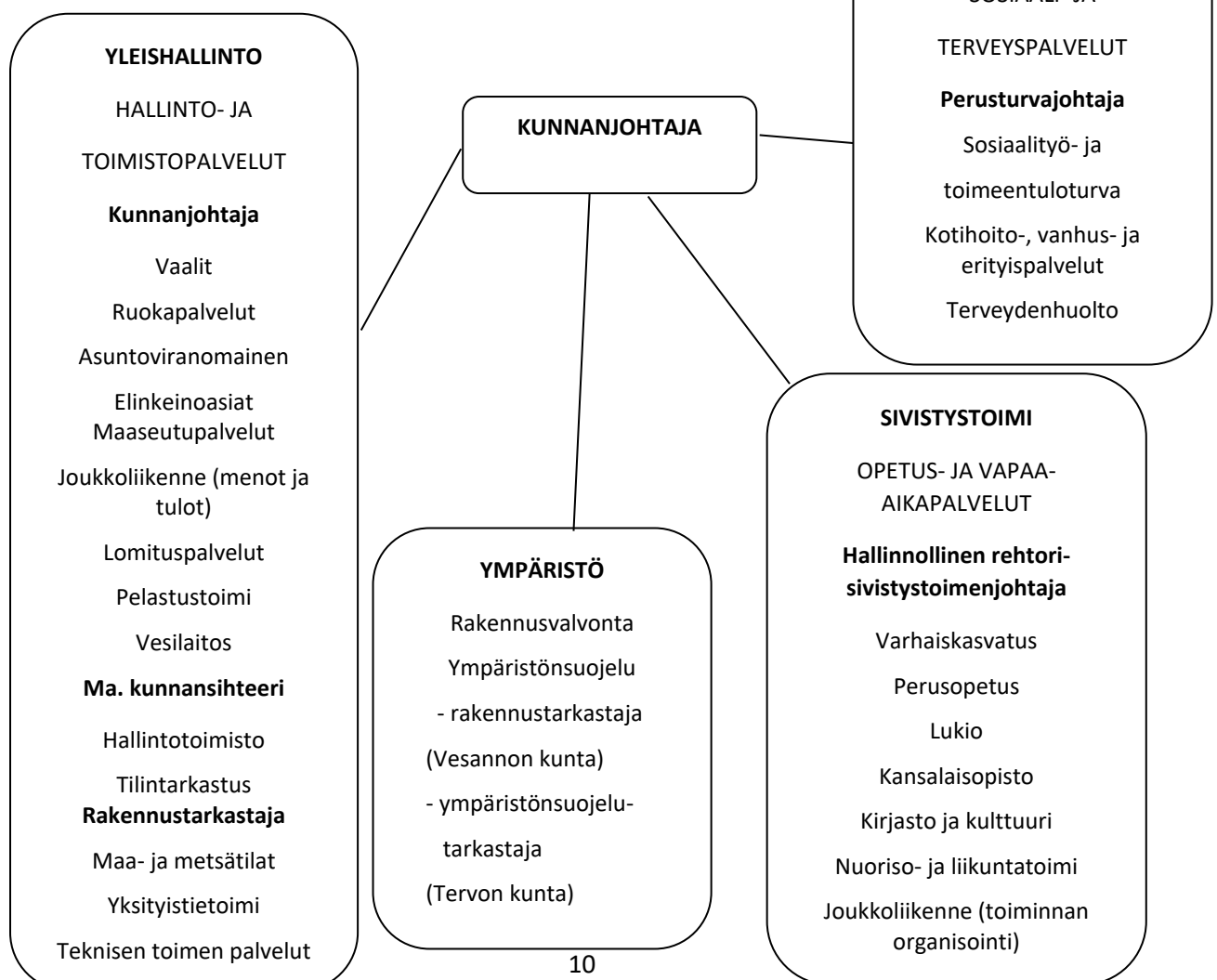
Vesannon kunnan luottamushenkilöorganisaatio voidaan kuvata seuraavalla kaaviolla:

HALLINTO-ORGANISAATIO

2.2. Vesannon kunnan henkilöstöorganisaatio vuonna 2022

TOIMINTAORGANISAATIO

Kunnanvirasto hoitaa kunnanhallituksen valvonnassa hallintoon kuuluvat valmistelu-, täytäntöönpano- ja valvontatehtävät. Kunnanjohtaja ja toimistopäälliköt muodostavat johtoryhmän, johon voidaan tarvittaessa kutsua myös muita jäseniä. Johtoryhmän teknisenä asiantuntijana toimii rakennustarkastaja. Johtoryhmän tehtävänä on sovittaa yhteen päävastuualueiden toiminta ja saada kunnan kokonaistavoitteet toteutettua.

3. VESANNON KUNTASTRATEGIA

Vesannon kuntastrategia on laadittu vuonna 2018. Strategia ohjaa kaikkea kunnan toimintaa nostaen esiin kunnan vahvuudet. Strategia tukee kunnan profiloitumista ja vahvistaa elinvoima-ajattelua kunnan toiminnassa. Strategia päivitetään valtuustokausittain. Seuraava päivitys tehdään 2021 loppuvuonna.

Vesannon visio Sydänmaa® pohjautuu yhteisesti allekirjoitettuihin vahvuuksiin:**1) Pienuus on vahvuus!**

Mitä se on: Vesanto hyödyntää pienuuden etuja toteuttamalla osallistavaa, kannustavaa ja ketterää päätöksentekoa, henkilöstö- ja omistajapolitiikkaa sekä tukemalla monipuolisia pienyhteisöjä ja paikallista identiteettiä vahvistavia toimia.

2) Vastavirran edelläkävijä!

Mitä se on: Vesanto panostaa Kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistämisessä, palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa sekä lakisääteisten palvelutavoitteiden täyttämässä sellaisten toiminta- ja yhteistyömallien kehittämiseen, jotka turvaavat nykyisen palvelutason sekä syntyvän ratkaisuhakuisuuden, yrittäjyyden, ennakoluulottoman kokeilemisen ja edelläkävijyyden perustalle.

3) Koti maalla, maailma lähellä!

Mitä se on: Vesanto tarjoaa monipuolisia, luonnonläheisiä, edullisia ja myös innovatiivisia asumismahdollisuuksia koko kunnan alueella sekä toimivat yhteydet lähelle ja kauas.

4) Luontoon, luovuuteen ja tekniikkaan me uskomme!

Mitä se on: Vesanto panostaa luonnonvaroista ammentavan liiketoiminnan ja biotalouden kehittämiseen, tekniikan ja luovuuden hyödyntämiseen sekä näiden yhdistämiseen.

Strategian mukaisesti Vesannon kunnan toimintatapana on:**Reagoinnista ennakkointiin**

Mitä se on: Vesannolla panostetaan asioiden ennakkointiin, vaihtoehtojen hahmottamiseen ja muutoksen hallintaan niin paljon, että tulevaisuuteen voidaan tavoitteellisesti vaikuttaa; strategian toteutumista arvioidaan ja sitä muutetaan aina tarvittaessa.

Positiivinen, kannustava, rohkea

Mitä se on: Vesannolla luodaan kaikille kannusteet toimia yhteisten tavoitteiden suuntaisesti ja olla luomassa positiivista ja rohkeaa toimintakulttuuria, josta viestitään aktiivisesti ja positiivisesti.

Verkostot ja yhteistyö

Mitä se on: Vesannolla opetellaan toimimaan tulevaisuuden toimintaympäristössä sekä johtamaan ja vaikuttamaan erilaisissa verkostoissa.

4. YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE MAAILMALLA JA SUOMESSA

4.1. Yleiskatsaus

Maailmantalous elpyy koronaviruspandemian varjossa nopeasti finanssipoliittisen elvytyksen, kulutuksen lisääntymisen sekä rokotusten etenemisen ansiosta. Nopea kasvu euroalueella jatkuu rajoitusten keventyessä sekä palveluiden kysynnän vahvistuessa. Voimakas elvytyspolitiikka Yhdysvalloissa on johtanut yksityisen kulutuksen nopeaan kasvuun.

Maailman tavarakauppa on elpynyt erittäin nopeaan kasvuun. Kauppaa kuitenkin haittaavat teollisuuden komponenttipula ja logistiikkaan liittyvät ongelmat, mikä on näkynyt hetkellisinä saatavuusongelmina sekä hintojen nousuna.

BKT:n arvioidaan kasvavan 2,9 prosenttia vuonna 2022 ja kasvun hidastuvan 1,4 prosenttiin vuonna 2023. Globaalin elvytykseen sekä koronapandemiasta toipumiseen liittyvä merkittävä kasvupyrähdys jää taakse, ja talous kohtaa ennen kriisiä havaitut kasvun rajoitteet.

Yksityisissä investoinneissa tapahtuu merkittävää nousua maailmantalouden parempien kasvunäkymien ja kotimaisten hankkeiden johdosta. Korkea säästämisaste ja kuluttajien hyvä mieliala luovat edellytykset yksityisen kulutuksen nopealle kasvulle. Asuntoinvestoinnit kääntyvät hitaaseen laskuun, kun uusia asuntoja aletaan rakentaa samaan tahtiin kuin pitkällä aikavälillä on keskimäärin alettu rakentaa. Säästämisaste pysyy kuitenkin koko ennusteperiodin ajan positiivisena, kun kulutus jää käytettävissä olevia tuloja vähäisemmäksi.

Maailmantalouden vahvistuminen, elvytystoimet ja Suomen vientituotteiden kysynnän kasvu tärkeillä kauppaa-alueilla kasvattavat vientiä. Palveluiden ulkomaankauppaan on odotettavissa nopeaa kasvua vuonna 2022, kun kriisissä voimakkaasti kärsineillä palvelualoilla, kuten matkailussa, kasvu kiihtyy rajoitusten ja epävarmuuden vähetessä.

Ansioiden nousun ennakkoidaan kiihtyvän vuosina 2022–2023. Inflaatio on kiihtynyt alkuvuonna energian hinnan nousun seurauksena, mutta hintojen nousu on kääntynyt laaja-alaisemmaksi. Palkkojen nousu välittyy vähitellen palveluiden hintoihin, mikä kiihdyttää inflaatiota.

Julkisen talouden alijäämä pienenee tänä ja ensi vuonna voimakkaasti ripeän talous- ja työllisyyskasvun vuoksi. Myös koronaepidemiaan liittyvän rahankäytön ja tukitarpeiden väistyminen vahvistavat julkista taloutta ensi vuonna. Talouden väliaikainen elpyminen ei kuitenkaan poista rakenteellista julkisen talouden epätasapainoa. Suhdanteen tasoittuessa julkisen talouden rahoitusaseman vahvistuminen hidastuu ja julkinen talous jää reilusti yli 3 miljardia euroa alijäämäiseksi 2020-luvun puolivälissä.

Julkisen talouden velka suhteessa bruttokansantuotteeseen kasvoi vuoden 2020 aikana 10 prosenttiyksiköllä lähes 70 prosenttiin. Ennustejaksolla velkaantumismuutos hidastuu selvästi ja 2020-luvun puolivälissä velkasuhde näyttää väliaikaisesti tasaantuvan runsaaseen 73 prosenttiin. Väestön ikääntymisestä aiheutuva pitkäaikaishoiva- ja terveydenhuoltomenojen kasvu uhkaa kuitenkin kääntää velkasuhteen vähitellen uudelleen kasvuun.

Ennusteen merkittävimmät riskit liittyvät edelleen koronapandemiaan ja sen hallitsemiseksi tehtyjen rajoitteiden kehitykseen. Kehittyvien maiden epäonnistuminen pandemian hoidossa heikentäisi maiden taloutta ja olisi näin merkittävä isku myös maailmantalouden kasvulle. Tautitilanteen heikentyminen näkyy myös investointiympäristön epävarmuuden lisääntymisenä, mikä voi lykätä investointeja eteenpäin tai estää niiden toteutumisen. (Mukaillen VM, Talousnäkymät 2021).

4.2. Kuntatalouden kehitysnäkymät

Nykyinen maan hallituksen laatima talousarvioesitys, jossa kuntatalous vastaa sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämisestä ja rahoittamisesta, on viimeinen tämän muotoinen talousarvioesitys.

Talousarvioesitys pitää sisällään valtavan määrän kuntatalouteen liittyviä toimenpiteitä. Toimenpiteiden runsasta määrää kuvaa se, että kuntatalousohjelmaan koottu valtion toimenpidetaulukko vuonna 2022 ulottuu peräti neljälle sivulle. Talousarviossa viedään eteenpäin jo käynnistettyjä päätöksiä, mutta vuosina 2021 ja 2022 hallitus on lisännyt erityisen voimakkaasti määräaikaista kehittämishankkeita ja jatkanut ns. tulevaisuusinvestointeja myös hallituskauden loppupuolella.

Valtio ohjaa kuntatalouteen vuonna 2022 tulevaisuusinvestointien, verokompensaatioiden ja kuntien lakisääteisiin tehtäviin osoitetun laskennallisen valtinosuuden kautta noin 13 miljardia euroa. Kuntien menojen määrä on vuonna 2022 noin 43 miljardia euroa, joten valtio rahoittaa kuntien menoista noin 30 prosenttia ja kunnat noin 70 prosenttia.

Hallituksen toimet eivät sisällä kuntataloutta vahvistavia päätöksiä, joilla lisättäisiin aidosti kuntien tuloja, tuottavuutta tai karsittaisiin menoja. Valtion talousarvioesityksessä korvataan kyllä kunta-valtiosuhteessa täysimääräisesti hallituksen tehtävien lisäyksistä tai laajennuksista aiheutuvat lisämenot tai tulomenetykset vuonna 2022. Lisäksi hallitus kompensoi kunnille lakisääteisten tehtävien arvioidun 2,5 prosentin kustannustennousun ja muut laskentatekniset muutokset vuonna 2022 sekä veroperusteiden muutoksista kunnille aiheutuneet verotuottomenetykset. Kaikkea tätä euromääräisesti lisääntyvää valtionosuusrahoitusta vastaa kuitenkin kuntien kukkaron toisella puolella lakisääteisten kustannusten nousu tai aukot kuntien veropohjassa.

Valtionosuuslisäysten vastapainona valtion talousarvioesitys sisältää kuitenkin ison valtionosuusleikkauksen. Leikkaus syntyy siitä, että lakisääteinen peruspalveluiden kustannustenjaon tarkistus, +564 milj. euroa, leikataan kunnilta pois. Kuntien peruspalveluiden valtionosuutta korotetaan kuitenkin erillisellä noin 246 miljoonan euron korotuksella. Nettona edellä mainitut päätökset vähentävät kuntien valtionosuutta pysyvästi noin 320 miljoonalla eurolla. Leikkausta perustellaan kuntatalouden mittavilla koronatuilla vuonna 2020 sekä vuonna 2021.

Kuntien valtionosuutta leikataan vuodesta 2022 alkaen pysyvästi myös ns. vuosityöajan pidennykseen liittyneellä kiky-vähennyksellä. Kiky-vähennys pienentää kuntien peruspalveluiden valtionosuusrahoitusta 234 miljoonalla eurolla, vaikka kunta-alan työmarkkinaratkaisussa luovuttiin pääosin kilpailukyky sopimukseen liittyneestä työajan pidennyksestä. Kiky-vähennys kompensoitiin kunnille valtionosuuksien lisäyksenä vuonna 2021.

Kuntien perusrahoitukseen kohdistettu leikkaus tarkoittaa sitä, että kunnat joutuvat rahoittamaan vuonna 2022 kokonaan niin kuntatalouteen kohdistuvat uudet ja laajenevat tehtävät kuin monet muutkin käynnistyvät kehityshankkeet. Jos kunnan tulorahoitus ei ole syksyllä 2021 riittävällä tasolla niin uusia sopeutusohjelmia joudutaan käynnistämään jo vuoden 2022 aikana.

4.2.1. Valtionosuudet vuonna 2022

Kuntien valtionosuudet ovat vuonna 2022 yhteensä noin 10,6 miljardia euroa ja kasvavat valtakunnallisesti noin 600 miljoonalla eurolla (6,1 %) vuodesta 2021. Kuntakohtaiset prosenttimuutokset vaihtelevat suuresti muun muassa väestökehityksestä. Kasvusta noin puolet tulee verotulomenetysten kompensaation kasvun kautta. Valtionosuuksia korottavat muun muassa 2,5 prosentin indeksikorotus (188 M€), valtionosuuksien korotus (246 M€) sekä tehtävämuutokset (117 M€).

Valtionosuuksiin ei tehdä kustannustenjaon tarkistuksen mukaista korotusta eli se on tulkittava valtionosuusleikkaukseksi. Kilpailukyky sopimusleikkauksen muuttaminen pysyväksi pienentää kuntien valtionosuuksia 234 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 valtionosuuksissa ei ole enää koronatukia.²

4.2.2. Verorahoituksen muutokset

Kuntatalouden kehitysarvion mukaan kuntatalouksien tulos muodostuu ennen kaikkea verorahoituksen pohjalta. Tuloveroprosentin laskennallinen paine on suurin 20 000-40 000 asukkaan kunnissa.

Vuonna 2021 verotulomenetysten kompensaatio on yhteensä 2,36 mrd. euroa. Tästä vuoden 2021 kompensaatio on 179 milj. euroa.

Vuonna 2020 tehty verotuksen maksujärjestelyjen muutosten kompensaatio (114 milj. euroa) peritään takaisin vuosina 2021 ja 2022. Vuoden 2021 osuus takaisinperinnästä on 88 milj. euroa.

5. VESANNON KUNNAN TALOUS

5.1. Kunnan talouden lähtökohdat

Vesannon kunnan taloudellinen asema on korjaantunut hetkellisesti vuoden 2020 merkittävien koronatukien ja vuoden 2021 talouden tasapainotuksen myötä. Kunnalla on kattamatonta alijäämää lokakuussa 2021 -67.892,16 euroa. Vuonna 2021 arvioidaan ylijäämää kertyvän noin 650 000 – 700 000 euroa. Kunta saa siis pienen pesämunan pariin seuraavaan tulevaan vuoteen.

Vuonna 2023 aloittava hyvinvointialue vie kunnan tuloista ja menoista noin puolet. Tämä on karkea yleistys tulevasta historiallisesta murroksesta. Tarkkoja laskelmia siitä, mitä kunnan taloudessa tapahtuu vuonna 2023 ei ole. Valtionvarainministeriön laatimat painelaskelmat ovat valistuneita arvauksia tulevasta tilanteesta. VM itse varoittaa tuijottamasta lukuja tarkkoina laskelmina. Ne ovat pikemminkin suuntaa antavia. Panielaskelmien mukaan Vesannon kunta tulee hyötymään olennaisesti hyvinvointialueen talousvaikutuksista. Kunta on niiden mukaan tekemässä vuodesta 2023 alkaen reilusti ylijäämää vuosittain.

Vesannon kunnan perusturvan osalta on tähdellistä, että vuoden 2022 aikana perusturva viilaa toimintatapansa vastamaan tulevaisuutta. Näin saamme varmemmin säilytettyä palvelut Vesannolla. Kehitystyö on aloitettu jo 10/2021 ja toimintatavat otetaan käyttöön vuonna 2022.

Uusi koulukeskus valmistui 2021 kesällä ja ensimmäinen erä maksusuunnitelmasta lankeaa joulukuussa 2021. Siitä lähtien maksamme koulusta leasing-maksuja puolivuositain 111.054,84 euroa.

Hallintokunnat ovat laatimassa vuodelle 2022 maltillista talousarviota. Koulutukseen tullaan panostamaan (talousarvio 2021 nolla-linja). Perusturvan osalta tiedämme jo, että kulut nousevat.

Syventyvä yhteistyö SavoGrown alueen kuntien kanssa ovat pienen kunnan mahdollisuus. Yhteistyöllä ei voida hakea vain taloudellisia säästöjä, vaan organisaation kriittiset tehtävät liittyen palkka- ja taloushallintoon tulee turvata. Korona-aika on osoittanut, että jokainen työntekijä voi sairastua äkillisesti ja olla pitkään pois.

Kunnalla on lukuisa määrä huonokuntoisia asunto-osakkeita ja kiinteistöjä. Rakennusten purkua on siirretty vuodesta toiseen. Nyt on aika laatia selkeä purkusuunnitelma tuleville vuosille. Asunto-osakkeiden remontointia tulee tehdä vuosittain niin, että asunnot eivät menetä arvoaan ja ovat houkuttelevia kuntaan muuttaville sekä kunnan reuna-alueilta keskustaan siirtyville.

5.2. Kunnan toiminnan ja talouden ohjaus – talousarvion valmistelu ja laskentaperusteet

Kuntalain § 110 mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Vesannon kunnan 1.1.2021 avaavassa taseessa on alijäämää -67.892,16 euroa, mikä on katettava viimeistään vuoden 2022 loppuun mennessä. Talouden tasapainotusohjelman (laadittu 2019, tarkennettu vuonna 2020) avulla alijäämä tulee katettua.

Kunnanhallitus antoi 6.9.2021 hallintokunnille talousarvion valmisteluohjeet:

- Palkkakustannukset; Vuodelle 2022 voimassa oleviin palkkoihin lisätään 2 prosenttia.
- Työnantajan sosiaaliturvamaksut; Kuntien sairausvakuutusmaksu on 1,35 % ja työttömyysvakuutusmaksu keskimäärin 1,90 %.
- Eläkevakuutusmaksu; Kuntatyönantajan palkkaperusteisen maksun arvioidaan olevan vuonna 2022 17,20 %.
- Eläkemenoperusteinen maksu; Eläkemenoperusteinen maksun arvioidaan olevan vuonna 2022 3,2 %. Eläkemenoperusteinen maksu jaetaan hallintokunnille Kuntien Eläkevakuutukselta saatavan listan mukaisesti, josta tietoa saa kirjanpidosta. Vuodesta 2019 palkkaperusteinen eläkemaksu on kokonaiseläkemaksu (20,4 %), joka sisältää työnantajan ja työntekijän eläkemaksun sekä uuden työkyvyttömyyseläkemaksun.
- Työantajamaksuja arvioidaan vuonna 2022 olevan yhteensä 24 %. Sosiaalikulujen lopulliset prosentit vahvistetaan loppuvuodesta 2021 tai alkuvuodesta 2022. Sosiaalikulujen laskennassa kannattaa hyödyntää taloussuunnitteluohjelmaa.
- Talousarvion laadintaohjetta tehdessä on tiedossa, että terveydenhuollon kulut kasvavat vuonna 2022 noin 4 prosenttia!

Talousarvion rakenne ja sitovuus

Talousarvion rakenne perustuu kuntalakiin, työ- ja elinkeinoministeriön kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamiin ohjeisiin sekä kunnanvaltuuston hallintosäännön hyväksymisen yhteydessä antamiin määräyksiin ja tulosaluejakoon. Kunnan talousarviota ja –suunnitelmaa koskevat säännökset on koottu kuntalain (410/2015) 13:een lukuun. Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti kunnanvaltuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Kunnanvaltuusto vahvistaa käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot tulosaluetasolla ja investoinnit hankkeittain.

Käyttötalousoosassa sitovuustasona on tulosalueilla bruttomääräraha eli toimintatuotot ja toimintakulut, ilman arvonlisäveroja. Investoinneissa hanketavoitteet ja kustannusarviot ovat kunnanvaltuustoon nähden sitovia hankekohtaisesti.

Kunnanvaltuuston tulee vuoden loppuun mennessä hyväksyä kunnalle seuraavaksi vuodeksi talousarvio ja samalla taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi, joista talousarviovuosi on suunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Kunnan talousarviossa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kokonaistalouden näkökulmasta talousarvio jakautuu tuloslaskelma- ja rahoitusosaan. Toiminnan ohjauksen näkökulmasta talousarviossa on käyttötalous- ja investointiosa.

Tuloslaskelmassa esitettävät kokonaistalouden keskeiset erät ovat varsinaisen toiminnan menot ja tulot, verotulot, valtionosuudet sekä suunnitelman mukaiset poistot.

Rahoitussuunnitelmalla osoitetaan, kuinka kunnan menot rahoitetaan. Sen avulla kootaan tulo-rahoitus ja pääomarahoitusta sekä investointien hankintamenot ja muut pääomamenot yhteen laskelmaan. Kunnan toiminnan häiriötön jatkuminen edellyttää, että rahan lähteiden on katettava rahan käyttö. Jos tulo-rahoitus ei riitä menoihin, kunnan on rahoitusosassa osoitettava tarvittava pääomarahoitusta.

Pääomarahoitusta ovat sekä pitkäaikaisen pääoman lisäys että toimintapääoman vähentäminen, joka voi merkitä rahoitusomaisuuteen sitoutuneen pääoman vapauttamista taikka vieraan pääoman lisäystä.

Talousarvio ja taloussuunnitelma sekä niiden seuranta ovat valtuuston tärkeimmät kunnan toiminnan ja talouden ohjaamisen välineet. Toimielimet ohjaavat palvelu- ja viranomaistoimintaa käyttösunnitelmilla.

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan suunnitelmien avulla. Hallintokuntia käyttötalousosan suunnitelmat, määrärahat ja tuloarviot sitovat valtuustoon nähden tulosaluetasolla. Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto voi asettaa toiminnallisia tavoitteita tulosalueella tai sen sisällä olevissa tulosyksiköissä. Sitovat toiminnalliset tavoitteet tulee määritellä erikseen talousarviossa. Silloin kun toiminnallisia tavoitteita ei ole määrittänyt sitoviksi, ne ovat ohjeellisia.

Investointiosassa arvioidaan talousarviovuonna tarvittava määräraha ja suunnitelmavuosille arvioitu käyttötarve. Valtuuston hyväksyttäväksi esitetään investointihankkeen tai hankeryhmän kokonaiskustannusarvio ja investointien sitovuustaso on hankkeittain investointimenot –tasolla. Investointiosassa käsitellään poistosuunnitelmassa vahvistetun pienhankintarajan **10 000** euroa ylittävät hankinnat. Pienhankintarajan alittavat hankinnat käsitellään käyttötalousosassa. Tuleviin investointeihin voidaan varautua tekemällä investointivaraus. Investointivaraus voidaan tehdä vain tilinpäätöksen tuloslaskelman ylijäämästä. Investointeihin ei ole mahdollista varautua säästyneestä määrärahasta tehtävällä siirtomäärärahavarauksella. Investointivarauksen käyttö hankkeen tai hankeryhmän rahoitukseen esitetään erikseen sitovana perusteluna. Investoinnit on esitetty kunkin hallintokunnan kohdalla.

Vuoden 2022 talousarvio sitoo lautakuntia seuraavasti:

Taulukossa kohdassa 5.3. on ”Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenvetolaskelma” on esitetty käyttötalouden, investointien ja rahoitusosan sitovuustasot. Toimialoille asetetut sitovat tavoitteet, mittarit ja tavoitetasot on esitetty toimialakohtaisissa talousarvioesityksissä.

Käyttötalousosassa lautakuntaa sitoo valtuustoon nähden tulosalueen toimintakulujen yhteissumma eli määräraha sekä toimintatuottojen yhteissumma eli tuloarvio (bruttomääräraha ilman arvonlisäveroa). Edellä mainittua määrärahaa ei saa ylittää eikä tuloarviota alittaa ilman kunnanvaltuuston etukäteen myöntämää lupaa. Kunnanhallitus voi kuitenkin perustelluissa ja välttämättömissä tapauksissa myöntää ylitysluvan enintään **16 820** euroon asti lautakunnan vastuulla olevien tulosalueiden kesken edellyttäen, että ylitys voidaan kattaa säästyvillä menoilla tai lisääntyvillä tuloilla.

Mikäli virka tai toimi vapautuu, sitä ei täytetä, vaan ensisijaisesti tehtävät hoidetaan sisäisin järjestelyin. Vakituisten avointen virkojen ja toimien täyttäminen tapahtuu kuitenkin vain kunnanhallituksen luvalla. Sijaisuudet täytetään ensisijaisesti sisäisin järjestelyin. Mikäli tämä ei ole mahdollista, on sijaistarve selvitettävä ja perusteltava ja luvan ulkopuolisen sijaisen ottamiseen antaa toimistopäällikkö. Toimistopäälliköille vastaavan luvan antaa kunnanjohtaja. Ensisijaisesti sijainen tulee ottaa kunnan oman organisaation sisältä.

Kukin toimielin itse päättää talousarvion käyttösunnitelman eli tulosalueisiin sisältyvien tulosyksiköiden sitovuudesta lautakuntaan nähden. Tulosyksikköarviot tulee esittää kunnanhallitukselle. Tavoitteena on olemassa olevien palvelujen ylläpitämisen turvaaminen. Investointiosan sitovuustaso on sillä tasolla, jolla valtuusto investointiosan hyväksyy eli hankkeittain.

Lautakuntien tulee vuosittain päättää, ketkä viranhaltijat ovat oikeutettuja hyväksymään laskut ja missä rajoissa.

Edellä mainituista poiketaan siinä tapauksessa, että valtuusto on jollekin tulosalueelle erikseen vahvistanut ns. sitovan perustelun, jolla määrätään ko. tulosalueen yksittäisestä menosta tai tulosta tulosaluetason määrärahaa tai tuloarviota tarkemmin.

Avustusten myöntämisestä päättää kukin hallintokunta siten, että tulosalueen resursseja ei ylitetä.

Vyörytys-/kustannuslaskennalliset erät: talousarvion ulkopuolella on käsitelty kustannuslaskennallisesti. Kustannuslaskennalliset erät eivät määrärahan tavoin sido hallintokuntia vaan ovat talousarviossa suorituskustannusten ja tunnuslukujen laskemista varten. Kustannuslaskennallisina erinä kirjanpidossa käsitellään atk- ja keskitetty toimistotyö ja palautusjärjestelmän arvonnäkövero.

Investointiosassa sitovuustaso on hankkeittain vahvistetut investointimenot. Investointiosassa esitetään hankkeet, niiden hanketavoitteet ja kustannusarviot hankekohtaisesti.

Tuloslaskelma on kunnanvaltuustoon nähden sitova verotulojen, valtionosuuksien, rahoituskulujen ja –tuottojen ja tilinpäätössiirtojen osalta.

Rahoituslaskelma on kunnanvaltuustoon nähden sitova antolainauksen muutosten (uudet antolainat ja lainojen lyhennykset), lainakannan muutosten (uudet talousarviolainat ja lainojen lyhennykset) ja oman pääoman muutosten osalta.

5.3. TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETOLASKELMA

Talousarvion yhteenvetolaskelmaan on koottu käyttötalous-, investointi-, tuloslaskelma- ja rahoitusosan valtuustoon nähden sitovat erät. Taulukkoon on merkitty myös määrärahojen ja tuloarvioiden sitovuustasot eli ovatko arviot brutto- vai nettomääräisiä.

KÄYTTÖTALOUSOSA (ulk. + sis.)	Sitovuus 1)	Määrärahat	Tuloarviot
Vaalit	B	12 190	3800
Tilintarkastus	B	16 950	
Kunnanhallitus			
Yleishallinto	B	2 672 860	1 400 870
Elinkeinotoimi	B	229 980	
Lomituspalvelut	B	2 060	
Maaseututoimi	B	39 690	
Perusturvalautakunta			
Sosiaalityö ja toimeentuloturva	B	897 320	101 190
Kotihoito-, vanhus- ja erityis- palvelut	B	6 376 730	2 008 280
Terveystieteiden huolto	B	6 455 380	
Sivistyslautakunta			
Lasten varhaiskasvatus	B	738 920	86 200
Perusopetus	B	2 262 480	349 500
Keskiasteen koulutus	B	770 430	43 600
Aikuiskoulutus	B	64 200	
Vapaa-aikatoimi	B	446 620	7 650
Rakennusvalvonta	B	99 610	11 000
Yksityistietoimi			

Ympäristönsuojelu		B	33 850	3 490
Yksityistietoimi		B	31 820	
kunnossapito				
TULOSLASKELMAOSA		Sitovuus 1)	Määrärahat	Tuloarviot
Verotulot		B		6 745 000
Valtionosuudet		B		11 213 450
Korkotulot		B		0
Muut rahoitustulot		B		232 450
Korkomenot		B		-90 150
Muut rahoitusmenot		B		-2 250
INVESTOINTIOSA				
khal	paloasema	B	7 000	
	kiinteistöjen	B	65 300	
	peruskorjaus	B	5 000	
	Ruusuke	B	30 000	
	vanhusten ja vammaisten tukiyhdistys	B	40 000	
	Vesihuoltolaitos	B	45 000	
Perusturva	terveysasema	B	8 000	
Sivistys	Keltamo	B	20 000	
	päiväkodin piha-alue	B	8 000	
	latupohjien kunnostus	B	15 000	
	PumpTrack-radan	B	12 000	
	pohjatyö	B		
	lukio tietokoneet	B		
RAHOITUSOSA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset		B		
Antolainasaamisten vähennykset		B		
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		B		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		B	707 314	
Lyhytaikaisten lainojen muutos		N		
Oman pääoman muutokset		B		
Vaikutus maksuvalmiuteen			376	
			22 114 080	22 114 080

1) N= sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B= bruttomääräraha/tuloarvio

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN SEURANTAJÄRJESTELMÄN PERIAATTEET

6.1. Toiminnalliset tavoitteet

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Hallintosäännön mukaan valtuusto määrittelee talousarviossa vuotuisen toiminnan tavoitteet, vahvistaa käyttötalouden toimintaresurssit, investointien hankekohtaiset määrärahat sekä tulos- ja rahoituslaskelman. Talousarvion perusteluissa valtuusto päättää talousarvion sitovuustasosta.

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan ja kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Talousarvion käsittelyn yhteydessä hyväksytään seuraavat valtuuston hyväksymien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden seuranta-periaatteet:

1. Toimintakertomukseen liitetään sitä täydentävä tilastoliite, jossa eri mittarein, tunnusluvuin ja eri kuntien välisin vertailutiedoin voidaan antaa tulevaa päätöksentekoa ja suunnittelua tukevia tietoja eri toimintasektoreilta.
2. Asetettujen tavoitteiden toteutumisesta annetaan sanallinen ja tarvittaessa sitä tukeva tilastollinen väliraportti puolivuositain valtuustolle tiedoksi niin, että ensimmäinen raportti on annettava elokuun loppuun mennessä ja toinen huhtikuussa seuraavana vuonna.
3. Kukin hallintokunta vastaa omalta osaltaan em. tietojen toimittamisesta keskushallinnolle viimeistään kuukautta ennen yllä mainittuja määräaikoja.

6.2. Käyttösuunnitelmien mukaiset tavoitteet

Hallintosäännön mukaan lautakunta ja tämän jälkeen kunnanhallitus hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat. Nämä toimitukset voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

Käyttösuunnitelmiin sisältyvien tavoitteiden osalta noudatetaan seuraavia raportointiperiaatteita:

1. Hallintokuntien tulee toimittaa hyväksymänsä käyttösuunnitelmat tavoitteineen kunnanhallituksen tiedoksi helmikuun loppuun mennessä. Samassa ajassa on myös kunnanhallituksen hyväksyttävä omat mahdolliset käyttösuunnitelmansa. Niiden viranhaltijoiden, joille on delegoitu käyttösuunnitelmien hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa, on samassa ajassa esitettävä oma käyttösuunnitelmansa ao. toimitukselle.
2. Toimielinten ja viranhaltijoiden hyväksymien käyttösuunnitelmien tavoitteiden toteutumisesta on raportoiva ao. toimitukselle puolivuositain niin, että ensimmäinen raportti esitetään syyskuun loppuun mennessä ja toinen tilinpäätöksen yhteydessä. Raporttiin on liitettävä arvioinnin kannalta tarpeelliset mittarit, tunnusluvut ja vertailutiedot. Toimielimen käsittelyn jälkeen raportit on välittömästi toimitettava myös kunnanhallituksen tiedoksi.

3. Hallintosäännössä on säännökset viranhaltijoiden ja työntekijöiden tehtäväkuvauksen laadinnasta ja hyväksymisestä. Ne on hyväksyttävä tavoitteineen kuukauden kuluessa ao. käyttösuunnitelmien hyväksymisestä. Raportoinnin ja seurannan osalta noudatetaan edellä käyttösuunnitelmien kohdalla todettua aikataulua.

6.3. Hallinnon ja talouden tarkastus

Konserniohjaus

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Kuntalain 14 §:n mukaisesti valtuusto päättää kunnan omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Vesannon kunnanvaltuusto on hyväksynyt (15.9.2008 § 40) 1.1.2009 alkaen käyttöön otettavaksi konserniohjeen. Konserniohje on päivitetty vuonna 2021.

Konsernijohto eli kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat konsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Lisäksi Vesannon kunnanvaltuusto on päättänyt vuonna 2021 perustaa konsernijaoksen, joka kunnanhallitusta tarkemmin perehtyy kunnanjohtajan johdolla kuntakonsernin kokonaistilanteeseen sekä yksittäisten tytäryhteisöjen tai osakkuusyhteisöjen taloudelliseen ja toiminnalliseen tilanteeseen.

Valvontajärjestelmä

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja talouden hoidon ohjeen (15.12.2014 § 53). Sisäisen valvonnan ja talouden hoidon ohje päivitetään vuoden 2022 alussa.

Hallintosäännön ja sisäisen valvonnan ja talouden hoidon ohjeen mukaan kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi.

Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja hallintosäännön mukaisesti. Ulkoinen valvonta on kunnan toimivasta johdosta riippumaton, kaikki kunnan toiminnot kattava, ja valitsijalleen, valtuustolle, raportoiva tarkastustoiminto.

Sisäinen valvonta on johtamisen osa-alue ja työväline, joka sen järjestämisajatuksen mukaan voi edelleen jakautua seurantaan, sisäiseen tarkkailuun ja sisäiseen tarkastukseen. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus ja sen operatiivisesta toiminnasta kunnanjohtaja ja kunnan muu johto. Seuranta tapahtuu mm. raportoinnin kautta ja on luottamushenkilöille kuuluva osa sisäisestä valvonnasta.

Sisäinen tarkkailu on jokaisessa yhteisössä välttämätön johtamisen osa. Se toteutuu yleensä systemaattisena johtamisjärjestelmänä, koko organisaation läpi vietyä tulosten määrittelyä ja tavoitteiden asettamisena, johdonmukaisena organisaationa, järjestelmällisenä vastuun ja velvollisuuksien jakona, suunnitelmallisena tehtävien jakona, tehtävien ajoittaisena vaihtamisena, tehokkaina laskenta- ja raportointijärjestelminä sekä tarkoituksenmukaisten apuvälineiden käyttönä.

Sisäinen tarkastus on aktiivista ja näkyvää tarkastamista ja se tapahtuu toimivan johdon (kunnanhallitus/kunnanjohtaja) antamilla valtuuksilla ja sen alaisuudessa. Sisäinen ja ulkoinen valvonta muodostavat valvonnan kokonaisuuden kunnassa.

7. TALouden TASAPAINOTUS JA TOIMENPIDEOHJELMAN RIITTÄVYYS

Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kuntalaki 118 §: Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely:

Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vähintään toinen 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy.

Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa.

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa, tai rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti (kaikkien kuntien painotettu tuloveroprosentti on vuonna 2021 20,02 %);
- 3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
- 4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Kriisikuntamittaristoa on uudistettu ja 1.3.2019 hyväksytyn lain mukaisia uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan, mitä lain voimaan tullessa voimassa olleessa kuntalain 118 §:ssä säädetään.

Uudet kriisikuntakriteerit ovat seuraavat:

Uusien kriteerien mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää:

- Jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa.
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa
- jos seuraavat 4 tunnuslukua ovat 2 vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot:
 - kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 %
 - kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti
 - asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla
 - konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

8. ENNUSTEET JA LASKELMAT

Valtionosuuksien arvioinnissa on käytetty Kuntaliiton ennakkolaskelmia ja laskureita sekä Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman painelaskelmakehikkoa (päivitetty 05 / .2021), jotka on laadittu 1.1.2015 voimaan tulleen uuden järjestelmän mukaan. Valtionosuusjärjestelmä uudistui vuonna 2010, jolloin valtionosuuksien hallinnointi siirtyi Valtiovarainministeriölle kunnan peruspalvelujen valtionosuuden osalta (1704/2009, muut 676/2014) ja opetus- ja kulttuuriministeriön hoitamaksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009). Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä uudistui vuoden 2015 alusta, jolloin valtionosuuden määräytymisen ikäryhmitystä ja määräytymisen kriteeristöä on muutettu olennaisesti. Järjestelmää on yksinkertaistettu, määräytymisperusteita uusittu, vähennetty ja laskennallisuutta lisätty. Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistukseen kuuluu viiden vuoden siirtymäkausi, jonka aikana valtionosuuden muutosta tasataan.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ns. yksi putki) muodostuu seuraavista eristä:

- yleisen osan määräytymisperusteet
- sosiaali- ja terveydenhuollon laskennalliset kustannukset
- esi- ja perusopetuksen sekä yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset
- taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen määräytymisperusteet
- erityisen harvan asutuksen, saaristokuntien ja saamelaiden osuuden mukaan lisätyn valtionosuuden määräytymisperusteet
- valtionosuudessa huomioon otettavat lisäykset ja vähennykset mm. veromenetysten kompensatio
- järjestelmämuutoksen tasauksella korjataan uudistuksen aiheuttamat muutokset

Lisäksi järjestelmään sisältyy verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus, joka lisää tai vähentää kunnalle myönnettävää valtionosuutta sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus: koulutuksen ylläpitäjälle myönnettävä valtionosuus lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen ja ammattikorkeakoulukoulutukseen.

Vuoden 2022 laskelmat perustuvat Kuntaliiton 7.10.2021 päivitettyyn tiivistelmään valtiovarainministeriön julkaisemista peruspalvelujen valtionosuuslaskelmista. Valtionosuuslaskelmat perustuvat hallituksen budjettiesitykseen ja kuntatalousohjelmaan. Kuntaliiton tiivistelmä poikkeaa Valtiovarainministeriön laskelmista siten, että siinä on mukana opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus vuoden 2021 päätösten mukaisena.

VALTIONOSUUDET	v. 2021 TA €	v. 2022 TA €	MUUTOS
Peruspalvelujen valtionosuus	9.151.000	7.450.420	- 1.700.580
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	1.455.000	2.089.339	634.339
Kunnan peruspalvelujen valtionosuudet yhteensä		9.539.759	
Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus	98.000	116.427	18.427
Veromenetysten korvaus (ml. verolykkäysten takaisinperintä)		1.557.255	
Koronakompensaatio	-23.000		
YHTEENSÄ	10.681.000	11.213.441	532.441
Valtionosuus € / asukas	5.311	5.686	375

VEROTULOT	v. 2021 TA €	v. 2022 TA €	MUUTOS
Yhteisövero	786.000	673.000	- 113.000
Kunnallisvero	5.013.000	5.336.000	323.000
Kiinteistövero	860.000	736.000	- 124.000
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	6.659.000	6.745.000	86.000

Verotuloennuste vuosille 2021 ja 2022

Verotulot on arvioitu Kuntaliiton kuntakohtaisen veroennustekehikon mukaisesti vuodelle 2022. Arviolta noin 10 % verovuoden 2021 kiinteistöveroista erääntyisi maksuun vasta ensi vuoden tammi- ja helmikuussa. Tämä arvio on huomioitu kiinteistöveron tilityksissä vuosina 2021–2024.

Kunnallisveroennuste 2021 ja 2022

Ennusteessa on huomioitu palkkojen, eläkkeiden, työttömyysturvaetuuksien sekä muiden veronalaisten sosiaalietuuksien muutokset verovuodelle 2020 ja ne perustuvat Verohallinnon tulokehitystilaston tietoon (12.4.2021). Tämän lisäksi ennusteessa on huomioitu Verohallinnon 20.9.2021 julkaisema ennakkotieto koskien koko maan maksuunpantua kunnallisveroa verovuonna 2020. Ennakkotieto vastasi pääosin varsin hyvin elokuun vastaavaa tietoa.

Tämän vuoden tilitysarviossa on huomioitu verovuoden 2020 veronpalautukset ja jäännösverot, jotka odotetaan perittävän / maksettavan tämän ja ensi vuoden alussa. Pääosa veronpalautuksista perittiin veronsaajilta elo- ja syyskuun tilityksissä.

Noususuhdanne näkyy vahvasti valtion pääomatuloverojen kehitysarviossa kuluvana vuonna. Valmistuvan verotuksen 2020 pääomatuloverot olivat myös vahvassa kasvussa. Näin ollen kunnallisveron jako-osuuteen verovuodelle 2021 on vahvistettu reilun 300 miljoonan euron negatiivinen oikaisu.

Kuntaryhmän jako-osuus verovuodelle 2021 laskee näin ollen reilulla prosenttiyksiköllä 61,81 prosentista 60,79 prosenttiin. Negatiivinen oikaisu huomioidaan lokakuun tilityksissä sekä näkyy myös veroennusteen kunnallisveron tilitysarviossa.

Veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa arviolta 229 miljoonalla eurolla vuonna 2022. Tästä 209 milj. euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotasoindeksin tarkistuksista, jotka olemme huomioineet ennusteessa jo aiemmin. Lisäksi tehtiin muutamia vaikutuksiltaan pienenhköjä muutoksia veroperusteisiin. Arvioidut verotulomenetykset huomioidaan verotulojen menetyksien korvauksina.

Ensi vuodelle ennustetaan myös hyvää kasvua joka muun muassa näkyy palkkasumman sekä ennakverojen suotuisissa kehitysarvioissa. Ensi vuodelle kunnallisveroja kertyy yhteensä arviolta noin neljä prosenttia i

Kunnallisveroennuste 2023–2025

Vuosille 2023–2025 veroennusteessa on huomioitu soteuudistuksen arvioituja vaikutuksia kunnallisverotuloihin. Ansiotulot eivät muutu uudistuksen myötä. Kunnallisveron vähennyksiin sen sijaan tulossa merkittäviä muutoksia.

Valtion- ja kunnallisverotuksen veropohjat yhdistetään uudistuksessa siten, että tulosta tehtävät vähennykset myönnettäisiin samoin perustein ja samansuuruisena sekä valtionverotuksessa että kunnallisverotuksessa. Uudistus koskee kunnallisverotuksen perusvähennystä, ansiotulovähennystä ja opintorahavähennystä. Eläketulovähennys myönnettäisiin myös samoin perustein. Verotuslaskenta tapahtuisi kuitenkin edelleen erikseen valtionverotuksen ja kunnallisverotuksen osalta.

Tuloveroprosentin leikkaus verovuodelle 2023 (% -yksikköä) vuoden 2022 tasosta tehdään samansuuruisesti kaikilta Manner-Suomen kunnilta. Ennusteessa on huomioitu toukokuun siirtolaskelmassa sovellettavaa leikkausta -12,39 % -yksikköä joka valmistelun edetessä tulee muuttumaan. Nykyistä suurempi osuus verosta tehtävistä vähennyksistä siirtyy valtion verosta tehtäviksi. Tästä johtuen kunnallisverosta vähennettävä osuus pienenee huomattavasti ja samalla kunnallisveron efektiivisyys myös paranee (nimellisen ja efektiivisen veroasteen erotus).

Kunnallisveron tilityksissä kalenterivuosina 2023–2025 on syytä huomioida ennen verovuotta 2023 maksuunpannut kunnallisverot. Ne kertyvät vanhoilla veroperusteilla ja korkeimmilla tuloveroprosenteilla ja nostavat näin ollen veroennusteen tasoa väliaikaisesti, erityisesti muutosvuosina 2023 ja 2024.

Yhteisöveroennuste 2021–2025

Yhteisöveroennuste ei muutu elokuun lopun arvioista. Maksettava yhteisövero verovuonna 2020 perustuu niin ikään Verohallinnon ennakkotietoon per 20.9.2021 ja tämän perusteella arvioituun lopulliseen maksuunpanoarvioon.

Verovuoden 2021 maksettavaan yhteisöveroon ei olisi odotettavissa korotusta, vaikka kuluvan vuoden tilitettävät ennakoverot ovatkin olleet vahvassa kasvussa. Ensi vuonna kertyisi näin ollen verrattain vähemmän verovuoden 2021 veroja.

Sote-uudistusvuosina 2023–2025 maksettava yhteisövero yhteensä olisi hyvässä kasvussa. Kuntaryhmän osuutta leikataan uudistuksen myötä kolmanneksella ja näin ollen kuntien osuus yhteisöverosta putoaa melkein 30 % verovuonna 2023. Myös yhteisöverotilityksissä kalenterivuosina 2023–2025 on syytä huomioida ennen verovuotta 2023 tilitettävät yhteisöverot. Ne kertyvät vanhoilla kuntaryhmän osuuksilla ja nostavat näin ollen veroennusteen tasoa väliaikaisesti, erityisesti muutosvuosina 2023 ja 2024

Vesanto					1 000 €	
Yhteenveto						
TILIVUOSI	2019	2020	2021**	2022**	2023**	2024**
Verolaji						
Kunnallisvero	4 707	4 927	5 526	5 336	2 665	2 620
<i>Muutos %</i>	-4,3	4,7	12,2	-3,4	-50,1	-1,7
Yhteisövero	581	664	904	673	495	488
<i>Muutos %</i>	3,9	14,2	36,2	-25,6	-26,4	-1,4
Kiinteistövero	595	674	837	736	736	736
<i>Muutos %</i>	8,6	13,2	24,2	-12,1	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	5 883	6 265	7 268	6 745	3 896	3 844
<i>Muutos %</i>	-2,4	6,5	16,0	-7,2	-42,2	-1,3
<i>Taulukoiden luvut on esitetty käyvin hinnoin, eli inflaation vaikutusta ei ole eliminoitu</i>						

8.1. TULOSLASKELMA

	teur				
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	2 958	3 142	3 224	1970	1974
Toimintakulut	-18 939	-18 912	-20 359	-7623	-7630
TOIMINTAKATE	-15 981	-15 770	-17 135	-5653	-5656
Verotulot	6 265	6 659	6 745	3 896	3 844
Valtionosuudet	10 954	10 681	11 213	2 970	2 858
Korkotuotot	0	0			
Muut rahoitustuotot	257	222	232	232	232
Korkokulut	-85	-90	-90	-90	-90
Muut rahoituskulut	-10	-2	-2	-2	-2
VUOSIKATE	1 400	1 700	963	1353	686
Suunnitelmapoistot	-628	-669	-797	-799	-791
Arvonlennukset					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	772	1 031	166	554	-105
Poistoeron muutos					
Varausten muutos					
Rahastojen muutos					
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	772	1 031	166	554	-105

8.2. RAHOITUSLASKELMA

Toiminnan rahavirta

Vuosikate

Satunnaiset erät

Tulorahoituksen korjauserät

Investointien rahavirta

Investointimenot

Rahoitusosuudet investointimenoihin

 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden
 luovutustulot

Toiminnan ja investointien rahavirta

TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
1 399 374	1 699 920	962 990	1353 000	686 000
10 692				
-703 085	-825 380	-255 300	-510000	-347000
45 750				
752 731	874 540	707 690	843 000	339 000

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäykset

Antolainasaamisten vähennykset

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys

Lyhytaikaisten lainojen muutos

Oman pääoman muutokset

Muut maksuvalmiuden muutokset

Toimeksiantojen varojen ja po:ien muutos

Vaihto-omaisuuden muutos

Saamisten muutos

Korottomien velkojen muutos

Rahoituksen rahavirta

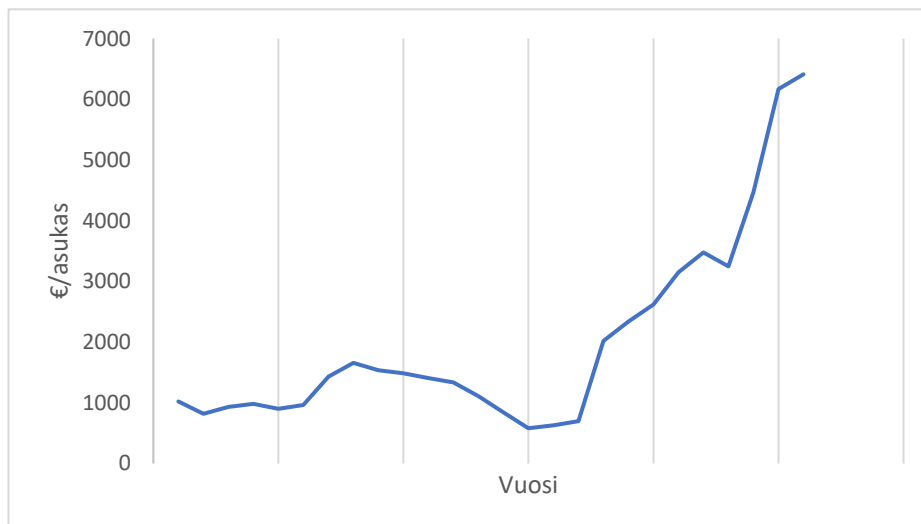
2 000 000				
-630 000	-685 000	-707 310	-657 310	-657 310
-1 000 000				
322 240				
-2 655				
19				
-337 544				
-18 525				
333 535	-685 000	-707 310	-657 310	-657 310

Rahavarojen muutos

1086266	189540	380	185690	-318 310
---------	--------	-----	--------	----------

8.3. TALOUSARVIOLAINOJEN KEHITYS 1996-2024

Vuosi	Lainakanta 31.12. teuroa	Lainat euroa/asukas	Asukas- määrä
1996	3 150	1 022	3082
1997	2 477	821	3015
1998	2 757	934	2951
1999	2 815	983	2865
2000	2 537	903	2811
2001	2 657	965	2752
2002	3 863	1 432	2967
2003	4 436	1 658	2675
2004	4 134	1 537	2689
2005	3 839	1 486	2583
2006	3 589	1 408	2548
2007	3 312	1 337	2477
2008	2 706	1 110	2437
2009	2 036	844	2412
2010	1 412	582	2426
2011	1 508	631	2390
2012	1 630	700	2328
2013	4 625	2 021	2288
2014	5 247	2 338	2244
2015	5 844	2 621	2191
2016	6 866	3 151	2148
2017	7 338	3 479	2109
2018	6 778	3 293	2058
2019	6 233	3 098	2012
2020	7 653	3 886	1969
2021	8 082	3 721	1926
2022	7 375	3 571	1884
2023	6 717	3639	1846
2024	6 060	3346	1811

8.4. TULOSLASKELMA (ulkoinen)

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	muutos %
Myyntituotot	895 683	1 016 240	924 420	-9,04 %
Maksutuotot	1 060 424	960 630	1 080 630	12,49 %
Tuet ja avustukset	445 027	506 790	571 370	12,74 %
Muut toimintatuotot	557 011	658 250	647 130	-1,69 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 958 145	3 141 910	3 223 550	2,60 %
Henkilöstökulut	-6 937 921	- 6 821 450	- 7 284 860	6,79 %
Palkat ja palkkiot	-5 472 280	-5 370 660	-5 793 510	7,87 %
Henkilöstösivukulut	-1 465 641	-1 450 790	-1 491 350	2,80 %
Eläkekulut	-1 290 111	-1 228 450	-1 272 080	3,55 %
Muut henkilöstösivukulut	-175 530	-222 340	-219 270	-1,38 %
Palvelujen ostot	-10 419 924	-10 737 790	-11 648 100	8,48 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-612 435	-503 280	-540 260	7,35 %
Avustukset	-709 888	-489 300	-474 950	-2,93 %
Muut toimintakulut	-258 545	-360 270	-410 890	14,05 %
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-18 938 713	-18 912 090	-20 359 060	7,65 %
TOIMINTAKATE	-15 980 568	-15 770 180	-17 135 510	8,66 %
Verotulot	6 264 804	6 659 000	6 745 000	1,29 %
Valtionosuudet	10 953 793	10 681 000	11 213 450	4,99 %
Korkotuotot	-	-	-	0,00 %
Muut rahoitustuotot	256 772	222 000	232 450	4,71 %
Korkokulut	-85 346	-90 150	-90 150	0,00 %
Muut rahoituskulut	-10 082	-1 750	-2 250	28,57 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHT.	161 344	130 100	140 050	7,65 %
VUOSIKATE	1 399 373	1 699 920	962 990	-43,35 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-627 799	-668 770	-796 570	19,11 %
<i>Poistot ja arvonalentumiset yhteensä</i>				
<i>Arvonalentumiset</i>				
<i>Satunnaiset erät</i>				
Satunnaiset tuotot				
TILIKAUDEN TULOS	771 574	1 031 150	166 420	-83,86 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	771 574	1 031 150	166 420	-83,86 %
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	15,62	16,61	15,83	
Vuosikate/poistot, %	222,90	254,19	120,89	
Vuosikate eur/asukas	709,26	883,00	511,14	
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) teur	-68,00	-48,00	1 130,00	
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	-34,41	24,00	599,62	
Asukasmäärä vuoden lopussa	1973	1969	1884	

9. KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: kunnanjohtaja, keskusvaalilautakunnan jäsenet

9.1. Vaalit

Kunnan keskusvaalilautakunta huolehtii vaalien yleisjärjestelyistä kunnassa ja tuottaa äänestyspalvelut voimassa olevien säädösten mukaisesti, valvoo vaalien järjestämistä ja äänestystilaisuuksien toimivuutta. Kuntavaaleissa keskusvaalilautakunta huolehtii lisäksi ehdokasasettelusta ja tuloksen laskennasta.

Kunnat vastaavat keskusvaalilautakunnan menoista sekä ennakoäänestämisen ja vaalipäivän äänestämisen järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista. Oikeusministeriö suorittaa kunnalle eduskuntavaaleissa, presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän kutakin kunnassa asuvaa äänioikeutettua kohden. Presidentinvaalissa korvaus suoritetaan kaksinkertaisena, jos vaalissa toimitetaan toinen kierros.

13.6.2021 toimittiin kuntavaalit. Ennakoäänestysaika oli poikkeuksellisesti kahden viikon mittainen. Äänioikeutettuja kuntavaaleissa oli 1739 (vuonna 2017 1845), äänestäneitä 942. Kokonaissäänestysprosentti oli 54,2 %, joka oli selkeästi pienempi kuin kuntavaaleissa 2017 (64,0 %). Hylättyjä äänestyslippuja oli neljä.

23.1.2022 toimitetaan aluevaalit.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Vaalien äänestysaktiivisuuden parantaminen	Äänestys-%, äänestäjät	Pyrimme 50%
Vaalien järjestäminen taloudellisesti	Nettokulut/äänestäjä	äänestysaktiivisuuteen aluevaaleissa. Vaalit järjestetään taloudellisesti korona huomioiden.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Vaalit	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot			3.800,00	3.800,00	7.600,00
Toimintamenot		-6.500,00	-12.190,00	-7.000,00	-14.000,00
Toimintakate		-6.500,00	-8.390,00	-3.200,00	-6.400,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					

= sitovuus valtuustoon nähden

10 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: tarkastuslautakunnan jäsenet

10.1. Tilintarkastus

Valtuusto asettaa kuntalain mukaisesti tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kulkakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina ovat kunnan johtamis- ja ohjausjärjestelmä, kuntastrategian toteutuminen, sisäinen valvonta ja konsernivalvonta, talouden tasapainottamistoimenpiteiden seuranta, kunnanhallituksen sekä eri lautakuntien tehtäväalueet ja investoinnit.

Varsinaisesta hallinnon ja talouden tarkastamisesta vastaa JHTT-tarkastusyhteisö. Tehtävän hoitamiseen on arvioitu käytettävän 6 päivää vuodessa. Lisäksi tilintarkastajan tehtäviin kuuluvat tarkastuslautakunnan tukipalvelut. Vuoden 2022 tilintarkastusyhteisö kilpailutetaan. Tarkastuslautakunta käynnistää kilpailutuksen.

Valtuustokauden alussa tarkastuslautakunnalle on järjestetty koulutus tehtävänsä.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Tilintarkastus	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024
Toimintatulot					
Toimintamenot	-17.823,00	-15.580,00	-16.950,00	-16.950,00	-16.950,00
Toimintakate	-17.823,00	-15.580,00	-16.950,00	-16.950,00	-16.950,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-3.279				

= sitovuus valtuustoon nähden

11. KUNNANHALLITUS

Tilivelvolliset: kunnanjohtaja, kunnanhallituksen jäsenet

11.1 Yleishallinto

Yleishallinto sisältää kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen toiminnan, kunnan yleisjohton, keskitetyt toimisto- ja talouspalvelut, henkilöstöhallinnon, verotuksen, joukkoliikenteen, ruokapalvelut, kiinteistötoimen, pelastustoimen, yhdyskuntatekniset palvelut sekä maa- ja metsätilojen hoidon.

Kunta hankkii palveluyhtiö Viisarilta ostopalveluna kiinteistötoimen, kaavoituksen, isännöinnin, kuntatekniikan ja liikuntapaikkojen ylläpitopalvelut erillisen vuosittain laadittavan palvelusopimuksen mukaisesti. Myös kunnan vesihuoltolaitoksen toiminnasta vastaa Viisarit Oy.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Hallintoimisto vastaa valtuuston, kunnanhallituksen sekä kunnan päävastuualueiden tukipalveluista. Tavoitteena on luoda, ohjata ja kehittää kunnan peruspalvelujen ja niihin liittyvien tukipalvelujen tuotantoedellytyksiä sekä edistää hyvän hallinnon toimintakulttuuria. Henkilöstöhallinnon tavoitteena on ylläpitää ja kehittää henkilöstön ammattitaitoa, työkykyä ja motivaatiota. Taloushallinnon tavoitteena on tuottaa talousasiantuntijapalvelut kunnan eri toimialueille ja luottamushenkilöille, kehittää taloushallinnon prosesseja sekä seurata ja ennakoida talouden kehittymistä.

Johtoryhmässä toimivat kunnanjohtaja, kunnansihteeri, hallinnollinen rehtori - sivistystoimenjohtaja ja vs. perusturvajohtaja. Rakennustarkastaja on johtoryhmän kokouksissa teknisten asioiden asiantuntijana. Laajennettuja johtoryhmiä järjestetään vähintään neljästi vuodessa. Kunnanhallituksen käytettäväksi tarkoitettuun määrärahaan on käyttöoikeus myös kunnanjohtajalla. Kunnanhallituksen toimintayksikölle kuuluvat Pohjois-Savon Liiton ja Suomen Kuntaliiton yhteistoimintaosuudet.

Hallintotoimisto koostuu palveluneuvojasta, palkkasihteeristä, taloushallintosihteeristä ja kirjanpitäjästä. Heidän työtään johtaa kunnansihteeri. Hallintotoimistossa työskentelee lisäksi rakennustarkastaja, jonka esimiehenä toimii kunnanjohtaja. Hallintotoimiston resurssi on ohut ja yllättävät poissaolot vaikeuttavat palvelun tuottamista. Yhteistyö naapurikuntien kanssa on välttämätöntä palvelun takaamiseksi.

Kunnan tietohallintapalvelut ostetaan palveluyhtiö Istekiltä, jossa Vesannon kunta on osaomistajana. Lähitukea antavat digineuvojat.

Keiteleen, Tervon ja Vesannon kunnat ovat tehneet hankintapäätöksen sähköisen yhteiskäyttöalustan Therefore:n hankinnasta ja käyttöönotosta vuoden 2020 alussa. Alusta sisältää sähköisen kokoushallinnan sekä teknisen toimen sekä ympäristönsuojelun sähköisen käyttöarkiston. Vesannon kunta on pisimmällä Therefore:n käyttöönotossa ja esityslistat ja pöytäkirjat toimitetaan jo Therefore:n kautta. Vuonna 2022 on tarkoitus ottaa käyttöön sähköinen arkistointi, jotta tietoturvasuus ja arkiston saavutettavuus paranevat.

Ruokapalvelujen tavoitteena on tuottaa taloudellisesti laadukkaat ja terveelliset ateriat eri asiakasryhmille. Ruokapalvelujen tuottamisen pohjana ovat valtakunnalliset ravitsemissuosituksen, laki kouluruokailusta, elintarvikelaki, omavalvonta ym. -ohjeistukset. Ravintokeskus Simolan palvelukeskuksessa valmistaa ateriat palvelukeskukseen, ateriapalveluun, kehitysvammaisten päivätoimintaan ja henkilökunnalle, kuten myös ateriat päivähoitoon, yhtenäiskoululle, lukiolle ja henkilökunnalle. Materiaalihankinnat hoidetaan pääosin seudullisen hankintatoimen kautta. Elintarvikkeiden hankinnassa painotetaan kotimaista lähiruokaa mahdollisuuksien mukaan. Eri hallintokunnille myytävien ateriapalvelujen osalta on siirrytty sisäiseen laskutukseen ja tältä osin ruokapalvelujen tulosalueen tulostavoitteeksi tulee asettaa +/- nolla, poistot huomioiden. Vesannon kunnan hankinnat hoidetaan valtuuston hyväksymän seudullisen hankintaohjeen mukaisesti. Sansian osakkuus mahdollistaa hankinta- ja sopimushallinnan palvelut, hankintakoulutukset sekä kanavat sähköiseen tilaamiseen. Hyvinvointialueen perustamiseen liittyvät tukipalveluiden neuvottelut jatkuvat vuonna 2022. Hyvinvointialueen synty vaikuttaa kunnan ruokapalveluihin ja Viisareiden tuottamaan kiinteistöhoito- ja siivouspalveluihin.

Henkilöstöhallinto sisältää työterveyshuollon ja yhteistyötoimikunnan kustannuspaikat. Työterveyspalvelut tuottaa Pihlajalinna. Työterveyshuollon määräraha perustuu edellisen vuoden käyttöön.

Yhteistyötoimikunnan talousarvioon on sisällytetty kaikkien luottamus- ja työsuojelutehtävissä toimivien koulutus-, matka- ja palkkakulut. Yhteistyötoimikunnan kustannuksiin on varattu määräraha myös henkilöstön työhyvinvointiin liittyviin tapahtumiin sekä työntekijöiden tyhy-setelille.

Kunnan maksuosuus tuotettavista kuljetuspalveluista on kasvanut, kun valtio (ELY) keskittyy ainoastaan kuntakeskusten välisen liikenteen tukemiseen. Kaikille kyläkunnille järjestetään asiointikuljetus vähintään kerran viikossa. Kuljetuspalvelut on kilpailutettu vuonna 2020 ja sopimukset sitovat kuntaa kolme sopimusvuotta sekä erikseen sovittavat optiovuodet.

Hallintokunnat voivat omilla talousarviomäärärahallaan palkata henkilöitä palkkatuella. Lisäksi hallintokunnat voivat ottaa työmarkkinatuen harjoittelijoita. Myös nuoret kesätyöntekijät hallintokunnat palkkaavat tarpeensa mukaan omilla talousarviomäärärahoillaan yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti.

Yleishallinto

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Yleishallinnon palvelut turvataan	Jokaisella yleishallinnon työntekijällä on sijainen	Vuoden 2022 aikana löydetään ratkaisu palkkahallinnon turvaamiseen äkillisissä tilanteissa.
Kunnan markkinointia lisätään oleellisesti	Muuttajien määrä, kunnasta kiinnostuneiden määrä	Työmäärä taloushallinnossa on kohtuullinen.
Ruokapalveluiden työntekijöiden työpaikat turvataan mahdollisimman hyvin	Näkyvyyden lisääntyminen kaikilla kanavilla	Kunta saa "villitsijän" avulla näkyvyyttä valtakunnallisesti ja alueellisesti.
hyvinvointialuevalmistelussa	Säilyneet työpaikat	Kaikille aktiivi-iässä oleville työntekijöille on työpaikka kohtuullisen matkan päässä Vesannolta.
Kunta vie eteenpäin sähköistä arkistointiaan	Therefore -sähköisen arkistoinnin käyttöönottoaste	Sähköinen arkistointi edistyy niin, että kaikki Thereforen kautta menevät asiakirjat tulee arkistoitua sähköisesti

Ruokapalvelut

Ruokapalvelujen tavoitteena on tuottaa taloudellisesti laadukkaat ja terveelliset ateriat eri asiakasryhmille. Ruokapalvelujen tuottamisen pohjana ovat valtakunnalliset ravitsemussuositukset, laki kouluruokailusta, elintarvikelaki, omavalvonta- ym. ohjeistukset. Kunnan ainoaksi valmistuskeittiöksi jäi toukokuussa 2017 ravintokeskus. Ravintokeskukselta toimitetaan ateriat päiväkotiin, osin koululle, palvelukeskukseen neljälle eri osastolle, ateriapalveluun, kehitysvammaisten päivätoimintaan ja palveluasumiseen ryhmäkodille. Mahdollisuuksien mukaan avaamme kevään 2022 aikana kunnan henkilökunnan ruokailun Simolan palvelukeskuksen ruokasaliin.

Tilojen ja laitteiden riittämättömyyteen saadaan helpotusta, kun osa ruuan ja lisäkkeiden valmistuksesta voidaan tehdä koulun uudessa jakelukeittiössä. Koululaisten ja lukio-opiskelijoiden määrän väheneminen huolestuttaa myös ruokapalvelussa. Koululaisten ruokakasvatuksessa pyritään tekemään entistä monialaisempaa yhteistyötä eri yhteistyötahojen kanssa.

Tulevien muutosten, joita hyvinvointialueeseen siirtyminen tuo, ennakoimattomuus aiheuttaa stressiä ja painaa työntekijöiden mieltä. Pelko oman työn menettämisestä tai sen muuttumisesta muualle tai muuttumisesta vain valmiin ruuan lämmittämiseksi ja jakamiseksi ei motivoi työntekijöitä. Hyvinvointialueen valmistelulta toivottiin enemmän selkeitä linjauksia ja valmiita vastauksia, mutta niitä ei ole saatu loppusyksystä 2021. Työn ja alan vaihtaminen on monella mielessä ja eläkkeelle halutaan aktiivisesti.

Työntekijät käyttävät halukkaasti mahdollisuutta työskennellä 90h/ listassa. Näin työviikoista tulee tekijälleen väljempää. Työn aikapaine ja kiireellisyys rasittavat työntekijöitä. Työntekijöiden sijoittumista ja työnkuvia muutetaan koululla työskentelyä varten. Kouluttautumiseen työn jälkeen koetaan olevan niukasti voimavaroja ja koulutuksen tietoverkkoon siirtyminen koetaan haastavaksi ja hankalaksi. Koulutustarjonnan tulisi sisältyä työaikaan ja olla jatko- ja tehtävävelvoitteetonta.

Materiaalihankinnat hoidetaan pääosin seudullisen hankintatoimen kautta ja elintarvikkeiden hankinnassa painotetaan kotimaista lähiruokaa hankintatoimen kilpailutusten puitteissa. Paikallisten toimittamien marjoja pyritään hankkimaan entiseen malliin. Eri hallintokunnille myytävien ateriapalvelujen osalta siirryttiin vuonna 2010 sisäiseen laskutukseen ja tältä osin ruokapalvelujen tulosalueen tulostavoitteeksi tulee asettaa +/- nolla poistot huomioiden.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO v. 2022
Ruokapalvelun tavoitteena on tuottaa aterioita kustannustehokkaasti, ravitsemussuositukset huomioon ottaen yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.	Ateriapäivät ravintokeskus	24 570
	Ateriat keskuskeittiö koululla	28 300
	€/ateriapäivä ravintokeskus	16,91 eur
	€/ateria koulukeskus	3,20 eur

Joukkoliikenne

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Turvataan kaikilta kyliltä asiointiyhteydet kuntakeskukseen kerran viikossa.	Asiointikyytien määrä/kylä/vuosi	1krt/viikko/kylä

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Yleishallinto	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	1.220.795,00	1.134.420,00	1.400.870,00	2.175.400,00	2.174.500,00
Toimintamenot	-2.685.798,00	-2.469.130,00	-2.672.860,00	-3.101.840,00	-3.101.840,00
Toimintakate	-1.465.002	-1.125.710,00	-1.271.990,00	-927.340,00	-927.340,00
Poistot ja arvonalentumiset	-228.346,00	-252.620,00	-324.580,00	-547.070,00	-545.980,00
Laskennalliset erät	43.285,00	251.550,00			

= sitovuus valtuustoon nähden

Pohjois-Savon pelastuslaitos

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Pohjois-Savon pelastuslaitos on yksi maamme 22 pelastuslaitoksesta. Pelastuslaitoksen perustehtävänä on parantaa turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia ja niiden vaikutuksia. Pelastuslaitos vastaa maakunnan turvallisuudesta yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa tuottaen pelastustoimen palvelut sekä yhteistoimintasopimuksen mukaiset ensivaste- ja ensihoitopalvelut

Onnettomuuden uhatessa tai tapahduttua pelastuslaitoksen tehtävä on tuottaa tehokkaat pelastustoiminnan palvelut, joilla turvataan tärkeät toiminnot ja vähennetään onnettomuuden seurauksia. Pelastuslaitoksen tuottamat ensihoitopalvelut ovat osa laadukasta terveydenhuollon päivystyspalveluiden ketjua. Pelastuslaitoksen tehtäviin kuuluu pelastuslainmuuttamista koskevan lain 1353/2018 mukaisesti vastata alueellaan pelastustoimen palvelutasosta ja pelastuslaitoksen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta, neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä, jonka tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa ja onnettomuuksien seurausten rajoittamisessa;

- 1) pelastustoimen valvontatehtävistä;
- 2) väestön varoittamisesta vaara- ja onnettomuustilanteesta sekä siihen tarvittavasta hälytysjärjestelmästä;
- 3) pelastustoimintaan kuuluvista tehtävistä.
- 4)

Lisäksi pelastuslaitos

- 1) suorittaa ensihoitopalveluun kuuluvia tehtäviä
- 2) tukee pelastustoimen alueeseen kuuluvan kuntien valmiussuunnittelua ja

varautumista

- 3) huolehtii muistakin muussa laissa alueen pelastustoimelle säädetyistä tehtävistä.

4)

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Pohjois-Savon pelastuslaitos tuottaa pelastustoimen palvelut Pohjois-Savon maakunnan alueella ja lisäksi sopimuksen mukaiset ensivaste- ja ensihoitopalvelut. Ydintehtäviin sisältyy onnettomuuksien ja tulipalojen ennaltaehkäisytyö, pelastustoiminta ja varautuminen sekä ensi- hoitopalvelujen tuottaminen Kuopiossa, Suonenjoella ja Varkaudessa. Ensivastepalveluita pe-lastuslaitos tuottaa koko maakunnan alueella. Suuremmilla paloasemilla lisäalassa, Kuopiossa, Siilinjärvellä ja Varkaudessa henkilöstöä on töissä ympäri vuorokauden ja ollen samalla välittömässä lähtövalmiudessa. Vuoden 2021 ja 2022 aikana perustetaan keskisuuriin kuntiin 24/7 valmius ja tehdään kompensatiotoimenpiteitä varallaolosta luopumiseksi. Muutos tulee lisäämään virkojen tarvetta, mutta näiden virkojen lukumäärä selviää pienten paloasemien henkilöstön sisäisen liikkuvuuden mahdollisuuksien tarkastelulla. Pienillä paloasemilla pyritään säilyttämään henkilöstöä töissä virka-aikana ja virka-ajan ulkopuolella toiminta turvataan vastemuutoksilla, hälytysrahan nostamisella ja aktiivisella henkilöstöpolitiikalla.

Talousarvioesitys ei sisällä varallaolon luopumisen kompensatiotoimenpiteitä.

Sivutoiminnan pelastushenkilöstö osallistuu hälytys- ja harjoitustoimintaan aktiivisesti.

Valtakunnallisesti vahvistetaan pelastustoimen ja siviilivalmiuden tutkimus- ja kehittämistoimintaa. Sisäministeriö valmistelee pelastusviranomaisten johto- ja tilannekeskuskokonaisuuden yhtenäistämistä sekä huolehditaan sen kytkeytymisestä muiden viranomaisten johto- ja tilannekeskuksiin. Sopimuspalokuntien toimintaedellytyksiä pelastuslaitosten kumppanina vahvistetaan tunnistamalla myös niiden nykyiset ja tulevaisuuden haasteet sekä erityispiirteet. Uudistetaan pelastuslaki kokonaisvaltaisen selvityksen pohjalta. Hallitus huolehtii koko maan kattavasta paloasemaverkostosta. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksessa kootaan sosiaali- ja terveyspalveluiden ja pelastustoimen järjestäminen kuntaa suuremmille itsehallinnollisille hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Itsehallinnollisia hyvinvointialueita on 21 sekä Helsinki ja 5 yhteistoiminta- aluetta erityistason palveluita varten. Hyvinvointialueiden toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta säädetään erillisellä lailla, joka on vahvistettu kesällä 2021.

Päätösmenetelmien hyvinvointialueiden valmistelutyöt on aloitettu. Alueiden päätöksenteosta vastaavat suorilla vaaleilla valitut valtuutetut. Asukkaiden osallisuutta ja käyttäjädemokratiaa vahvistetaan. Pelastustoimilain kokonaisuudistus alkoi kesällä 2021.

Mahdollisuus käyttää palveluita yli maakuntarajojen säilytetään. Maakunnat tekevät yhteistyötä keskenään. Erityistason palveluiden turvaamiseksi muodostetaan viisi yhteistoiminta- aluetta. Alueet pohjautuvat voimassaoleviin erityisvastuualueisiin (erva).

Pelastustoimen ja ensihoidon tiiviin yhteyden tuoma synergiaetu turvataan hyvinvointialue-uudistuksessa.

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Pohjois-Savon maakunnan väestön kokonaismäärä vähenee, väestö lisääntyy vain Kuopion seutukunnassa. Iäkkäämpien ihmisten suhteellinen osuus maakunnan asukasluvusta kasvaa. Myös maakunnan väestön sairastuvuusindeksi on kasvusuunnassa. Keskimääräiset

prosentuaaliset asiointivirrat maakunnassa keskittyvät li- salmeen, Kuopioon ja Varkauteen. Riskianalyysi osoittaa onnettomuusriskien keskittyvän maakunnassa lisälmen, Kuopion, Varkauden ja Siilinjärven alueille. Pelastustoimen järjestelmän on vastattava onnettomuusuhkia ja siten riskikeskittymissä on oltava uhkia vastaavat, tehostetut pelastustoimen palvelut.

Väestön ikääntyminen ja sairastavuuden lisääntyminen lisäävät ensihoitopalvelujen tarvetta sekä lisäksi ne vaativat onnettomuuksien ennaltaehkäisevältä toiminnalta erityishuomiota ikääntyviin asukkaisiin ja

erityisryhmiin eri viranomaisten yhteistyönä. Väestön väheneminen ja vanheneminen sekä hakeutuminen kasvukeskuksiin vaikeuttaa sopimushenkilöstön ja päätoimisen henkilöstön rekrytointia maakunnan pienempien kuntien paloasemille.

Pelastuslaitoksen yhtenä haasteena onkin riittävän henkilöstömäärän turvaaminen pienemmille paloasemille.

Palvelujen saatavuuden parantamiseksi ja kehittämiseksi, sekä kokonaiskustannusten pienentämiseksi, pelastuslaitos ylläpitää yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa moniammatillistayksikkötoimintaa (hybridisyksikkö). Yksikössä toimii palomies ja ensihoitaja.

Pelastuslaitos käyttää sähköistä viestintää neuvonta- ja valistustoiminnassa sekä rakenteellisen paloehkäisyn että väestönsuojelun ohjeistuksessa. Ilmastopoliittisen ohjelman mukaisesti pelastuslaitos huomioi asiakasneuvonnassa ja muussa valvontatoiminnassaan ympäristön- suojelunäkökohdat ja on ottanut käyttöön mm. pienkohteiden palotarkastustyössä omavalvonnan. Kalustohankinnoissa huomioidaan vähäpäästöinen kalusto ja pelastustehtävien hoidossa on tavoitteena valita vähiten ympäristöä kuormittava menetelmä. Henkilöstön liikkumista ohjataan vähäpäästöisten julkisten kulkuneuvojen käyttöön. Kokouksia ja viestintää hoidetaan yhä enemmän omilta työpaikoilta käsin tietotekniikan avulla. Myös henkilöstökoulutusta voidaan järjestää hyödyntäen etäyhteyksiä ja videointimahdollisuuksia.

Pelastusviranomaiset osallistuvat pelastustoimen asiantuntijoina Pohjois-Savon maakunnan sekä kuntien varautumistyöhön sekä turvallisuus- ja valmiussuunnitteluun. Pelastuslaitosten välisen hankintayhteistyö on jatkunut kaluston ja varusteiden hankinnassa toiminnallisten hyötyjen ja säästöjen saamiseksi.

Pelastuslaitoksen edustajat osallistuvat valtakunnallisen pelastuslaitosten kumppanuusverkoston toimintaan toimintojen kehittämiseksi, yhdenmukaistamiseksi ja laadunkehittämisen johdosta. Yhteistyötä jatketaan myös Itä-Suomen pelastuslaitosten kesken mm. erilaisten suunnitelmien ja hankkeiden yhteistoteutuksella, ohjeiden ja hälytysvasteiden sekä viestinnän ja johtamisen yhteensovittamisella.

Yhtenä kehittämisen kohteena on pelastuslaitoksen toiminnan johdonmukainen kehittäminen ja sitä tukevien tavoitteiden asettaminen. Tavoitteet ja keinot kuvataan pelastuslaitoksen strategiassa. Strategiaa toteutetaan päivittäisessä työssä sekä mm. tiimien ja johtoryhmän työssä sekä kehityskeskusteluissa. Kuopion strategisten tavoitteiden mukaisesti palveluissa on tavoitteena asiakaslähtöisyys ja ennaltaehkäisyn periaate. Liitteenä päivitetty Pohjois- Savon pelastuslaitoksen strategia 2025.

Pelastuslaitoksen toimitiloja uudistetaan peruskorjaamalla ja tarvittaessa paloasemarakennuksia uusimalla sekä riskianalyysin perusteella lisäämällä uusia asemia. Pohjois-Savon pelastuslaitoksella on tilanne- ja johtokeskus, jossa pelastustoimella on käytettävissä tilanne- ja johtokeskustilat sekä varusteet. Tilannehuoneessa voidaan mm. koota, analysoida ja ylläpitää monipuolista tilannekuvaa sekä jakaa tilannekuvaa kunnille sekä muille yhteistyöviranomaisille.

Pohjois-Karjalan, Etelä-Savon, Etelä- Karjalan ja Pohjois-Savon yhteinen tilannekeskustoiminta on keskitetty Pohjois-Savon pelastuslaitoksen ylläpitämään tilannekeskukseen 24/7 periaatteella päätoimisena palveluna. Kustannuksista vastaavat neljä pelastuslaitosta yhteisesti. Pelastustoimen uudistuksen myötä maahamme on suunnitteilla viisi pelastustoimenalueellista tilanne- ja johtokeskusta. Lisäksi vuonna 2021 toteutetaan sisäministeriön rahoituksella tilannekeskusten kehittämishanketta. Hanke mahdollisesti jatkuu vuonna 2022.

Henkilöstön kehittäminen ja työhyvinvointi

Pelastuslaitoksen tavoite on mahdollistaa motivoituneen henkilöstön osaamisen, työn ja työ- yhteisön aktiivinen kehittäminen. Pohjois-Savon pelastuslaitoksen henkilöstösuunnitelmassa on esitetty suunnitelmavuosien painopistealueet sekä palveluiden tuottamiseen tarvittava henkilöstömäärä huomioiden tiukka käyttötalousraami. Henkilöstösuunnitelman toteutumista seurataan vuosittain laadittavalla henkilöstökertomuksella.

Pelastuslaitoksen tavoitteena on tuottaa monipuolisia sekä asiakaslähtöisiä palveluita, ylläpitää henkilöstön osaamistasoa sekä panostaa täydennyskoulutukseen. Päätoimisen sekä sivu- toimisen

henkilöstön osaamista kehitetään edelleen koulutuksen ja harjoitusten avulla. Työyhteisössä seurataan henkilöstön osaamista ja tulevia koulutustarpeita muun muassa kehitys- keskustelujen avulla. Tavoitteena on kehittää edelleen työyhteisön avointa ja oppimismyönteistä ilmapiiriä, joka edesauttaa myös työhyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä. Pelastuslaitoksella laaditaan vuosittain työhyvinvointisuunnitelma, jonka toteutumista seurataan mm. työ-suojelutoimikunnassa.

Osaamisen vahvistamisen keinoina käytetään perehdyttämistä, työssä oppimista sekä tiimi- toimintaan osallistumista, oppisopimuskoulutusta sekä ammatillista täydennyskoulutusta. Alueen oppilaitosten kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä onnistuvien rekrytointien varmistamiseksi. Lisäksi Pohjois-Savon pelastuslaitos on mukana valtakunnallisissa kehittämishankkeissa tarvittaessa.

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen toiminnassa on mukana koulutus- ja resurssikeskus, jonka tehtävänä on mm. henkilöstön työvuorosunnitteluun, vuosilomasuunnitteluun, sijaisrekrytointiin sekä sisäiseen liikkuvuuteen liittyvät työtehtävät. Koulutus- ja resurssikeskuksen tavoitteena on jatkaa kehittämistyötä sisäiseen ja ulkoiseen koulutukseen liittyvissä kysymyksissä yhdenmukaisen, tehokkaan ja laadukkaan koulutuksen varmistamiseksi. Sekä vahvistaa ja kehittää sisäistä liikkuvuutta maakunnan eri pelastusasemilla huomioiden perustettavat keskusuret 24/7 asemat.

Toiminnalliset tavoitteet			
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Toiminnalliset tavoitteet 2022
Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Ensihoitopalveluita tuotetaan ensihoidon palvelutasopäätöksen ja yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.	Ylläpidetään ja kehitetään ensihoitopalvelun vahvuutta ja valmiutta palvelutasopäätöksen mukaisesti. Ensihoito ja Ensivastepalveluiden toiminnan analysointia suunnitellaan.	Ylläpidetään ja kehitetään ensihoitopalvelun vahvuutta ja valmiutta palvelutasopäätöksen mukaisesti. Ensihoitoja Ensivastepalveluiden toiminnan analysointia suunnitellaan.
	Kehitetään pelastustoimea kansallisten verkostojen avulla ja osallistumalla kansainväliseen pelastustoimintaan.	Kansainvälinen asiantuntija koordinoi ja kehittää ulkopuolisen avun antamista ja vastaanottamista.	Kansainvälinen asiantuntija koordinoi ja kehittää ulkopuolisen avun antamista ja vastaanottamista.
	Pelastustoimella on riskejä vastaavat resurssit ja riittävä palvelukyky koko maakunnan alueella.	Päivitetään riskienarvioinnin tilastotieto-osuudet vuosittain, ja muuttuneiden tietojen arviointi kokonaisuuteen.	Päivitetään riskienarvioinnin tilastotieto-osuudet vuosittain, ja muuttuneiden tietojen arviointi kokonaisuuteen.
	Pelastustoimi seuraa aktiivisesti yhteiskunnan turvallisuuskehitystä sekä ennakoii ja tuottaa tietoa. Suuronnettomuuksiin on varauduttu riskejä vastaavasti.	Huomioidaan toiminnassa kansalliset ohjeet ja riskienarvioinnit. Vastuuhenkilöt toteuttavat tavoitteellisesti suuronnettomuussuunnittelun ja -harjoitukset.	Huomioidaan toiminnassa kansalliset ohjeet ja riskienarvioinnit. Vastuuhenkilöt toteuttavat tavoitteellisesti

			suuronnettomuussuunnittelun ja -harjoitukset.
	Sopimushenkilöstö (sopimuspalokunnat, sivutoiminen henkilöstö) on tärkeä osa pelastustoimen järjestelmää.	Toimintakykytestaus ja koulutustoiminta toimivat sopimushenkilöstöllä tavoitteellisesti. Sopimushenkilöstö osallistuu harjoituksiin jayhteistoiminta on sujuvaa.	Toimintakykytestaus ja koulutustoiminta toimivat sopimushenkilöstöllä tavoitteellisesti. Vapaaehtoise tärjestöt osallistuvat harjoituksiin ja yhteistoiminta on sujuvaa.
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Toiminnalliset tavoitteet 2022
Kiertotalous ja resurssienviisas käyttö	Edistetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia.	Pelastuslaitos toteuttaa ulkoista ja sisäistä koulutusta verkko-opiskeluna ja kokoustamista etäkokouksina.	Pelastuslaitos toteuttaa etätyöskentelyä, ulkoista ja sisäistä koulutusta verkko-opiskeluna ja kokoustamista etäkokouksina.
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Toiminnalliset tavoitteet 2022
Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen	Henkilöstön saatavuus turvataan koko toimialueella.	Kehitetään päätoimisen ja sivutoimisen pelastustoimen sekä ensihoidon rekrytointia.	Kehitetään päätoimisen ja sopimushenkilöstön pelastustoimen sekä ensihoidon rekrytointia.
	Henkilöstön työhyvinvointi paranee ja sairauspoissaolot vähenevät kaupunkitasoisesti 15,1 pv/htv tasolle.	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot vähenevät pelastuslaitoksella 14,0 pv/htv tasolle. Pelastuslaitos laatii työhyvinvointisuunnitelman.	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot vähenevät pelastuslaitoksella 14,0 pv/htv tasolle. Pelastuslaitos laatii työhyvinvointisuunnitelman. Korvaavan työn toimintamalli on aktiivisesti käytössä ja yhteistyö työterveyshuollon palveluntuottajien kanssa on tiivistä.

	Pelastuslaitoksen tavoitteena on nolla työtapaturmaa.	Työtapaturmiin liittyvä läheltä piti -tilanteiden käsittelyprosessi on kunnossa. Johdon sisäinen kouluttaminen.	Työtapaturmiin liittyvä läheltä piti -tilanteiden käsittelyprosessi on kunnossa. Johdon sisäinen kouluttaminen.
	Pelastustoimen henkilöstöllä on korkeatasoiseen koulutukseen pohjautuva, toiminnan tarpeita vastaava, jatkuvaan osaamiseen arviointiin ja kehittämiseen perustuva osaaminen ja ammattitaito.	Henkilöstön osaamista kehitetään koordinoimalla ja kehittämällä sisäistä koulutusta yhdenmukaiseksi. Pelastustoimen ja ensihoidon tehtäväalueiden henkilöstön osaamista kehitetään synergiaedun vahvistamiseksi. Esimiesten henkilöstöjohtamisen tukeminen jakoulutus.	Henkilöstön osaamista kehitetään koordinoimalla ja kehittämällä sisäistä koulutusta yhdenmukaiseksi. Pyritään hyödyntämään sähköisiä oppimisympäristöjä ja arviointeja. Esimiesten henkilöstöjohtamisen tukeminen.
Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitetään tiedolla johtamista (tiedon kerääminen, analysointi ja hyödyntäminen, mittarit) kaupunkitasoisesti, jotta se palveleeparemmmin toiminnan, palvelujen ja palveluverkoston suunnittelua ja seuranta.	Pelastuslaitos toteuttaa kumppanuushankkeen valmistelun mukaisten mittarien käyttöönoton ja on mukana ict-hankkeessa ja onnettomuuksien ehkäisyhankkeessa.	Pelastuslaitos toteuttaa kumppanuushankkeen valmistelun mukaisten mittarien käyttöönoton ja on mukana ict-hankkeessa ja onnettomuuksien ehkäisyhankkeessa.
	Palvelujen saatavuuden ja sujuvuudenparantamien digitalisaation avulla. Laaditaan digitalisaation tiekartta ja viedään toimintaa eteenpäin.	Internetsivustojen kehittäminen. Liitytään kansallisesti yhtenäiseen asuinkiinteistöjen arviointijärjestelmään.	Digitaalisten asiakaspalvelujen kehittäminen. Sähköisen asioinnin kehittäminen. Internetsivustojen kehittäminen.

12. Elinkeinotoimi

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja

TULOSALUEEN TEHTÄVÄT

Elinkeinotoimen tulosalue sisältää kunnan elinvoiman ja elinkeinojen kehittämiseen tarkoitetut määrärahat lukuun ottamatta maaseutulautakunnan alaisuudessa olevia maaseutuelinkeinojen kehittämisrahoja. Rajatapauksissa määrärahojen käytöstä ja työnjaosta sovitaan maaseututoimen kanssa erikseen.

Vesannon kuntastrategiassa (2018) on määritelty elinvoima-ajattelu strategian perustaksi. Elinkeinotoimi toteuttaa osaltaan myös strategiassa määriteltyjä tavoitteita ja hankkeita. Strategian mukaisesti elinkeinotoimen toimintatapa on ennakoiva, tulevaisuussuuntautunut, positiivinen, kannustava, rohkea sekä aktiivinen verkostoituja.

Kunnan elinvoimaryhmä kokoontuu noin 6-12 kertaa vuodessa. Ryhmä on keskittynyt neljään tehtävään: 1) kehittää ja arvioida koko Vesannon kunnan toimintaa elinvoimanäkökulmasta, 2) kehittää ja arvioida kunnan elinvoimajohtamista, 3) valmistella elinvoimaa tukevia sisäisiä ja ulkoisia kehittämishankkeita sekä 4) avustaa kunnanvaltuustoa ja -hallitusta strategiatyössä. Alkuvaiheessa elinvoimaryhmän työstä merkittävä osa käytettiin kuntastrategian valmistelutyöhön ja loppuvaiheessa kuntamarkkinoinnin ja -viestinnän kehittämiseen. Ryhmä on myös kokeillut ja kehittänyt erilaisia työmuotoja kuten teemakokoukset ja elinvoima-live.

Elinvoimaryhmä on laajentanut perinteisen kuntaorganisaation toimintaa kuntalaisten ja sidosryhmien suuntaan ja tuonut lisäarvoa kunnan toimintaan myös edistämällä hankerahoituksen saamista. Elinvoimaryhmän itsearvioinneissa on koettu tarvetta virtaviivaistaa toteutusprosesseja (ajatuskeskustelu-esitys-päätös-toteutus) sekä vahvistaa ryhmän roolia kehittämishankkeiden suunnittelussa ja ulkoisen rahoituksen hankkimisessa.

Elinkeinoasiamiehen toimenkuva jakautuu kahteen päätehtävään; yritysneuvontaan sekä kunnissa tehtävään elinkeinostrategiseen - ja elinkeinojen kehittämistyöhön. SavoGrow Oy:n projektit täydentävät kehittämistyötä ja Mansikka ry:n rahoitukset mahdollistavat maaseutuyritysten ja yhdistysten kehittämishankkeita.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN VUONNA 2022

Elinkeinotoimen tavoitteet muodostuvat uuden strategian mukaisesti kahdesta päätavoitteesta; **elinvoiman kehittämisestä** ja **yritysten toimintaedellytysten parantamisesta**.

Tavoite:	Toimenpide:	Mittarit	Toteuma:
Elinvoiman kehittäminen	Kuntamarkkinoinnin kohdentaminen asumiseen, tapahtumiin ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen		
	Monipaikkaisuuden, vapaa-ajan asumisen ja joustotyön edistäminen		
	Yrittäjyyskasvatuksen vahvistaminen ja biotalouskoulupilotti (Olvi-säätiö)		

	Maaseutuasumisen mahdollisuuksien parantaminen -kehittämishanke		
	Palvelujen turvaaminen parantamalla yritysten, yhteisöjen ja kunnan yhteistyötä		
Yritysten toimintaedellytysten parantaminen	Yritysneuvonta lähipalveluna, yrittäjien tukeminen: - yrittäjäkahvit - yrityskontaktointit - kunnan omat yritystuet - perustamisneuvonta ja starttirahalausunnnot - investointi-, liiketoiminta- ja erilaiset kehittämissuunnitelmat - sparraus, coaching - yrittäjien arkipäiväisten pulmatilanteiden ratkomista yhdessä; mm. markkinointi, tuotekehitys, lupa- ja viranomaisasiat, omistajanvaihdot, jaksaminen - sidosryhmäsuhteiden hoito siten, että yrityksille mahdollistuu erilaisissa verkostoissa toimiminen ja ajankohtaisen tiedon saanti.	SavoGrown asiakastytyväisyys skyselyt yrittäjäjärjestön yritysbarometri Kunnan oma asiakastytyväisyys skysely osallistujamäärä tilaisuuksissa asiakkaiden kanssa tehtyjen suunnitelmien ja selvitysten määrä (?)	
	Biotalous mahdollisuuksien edistäminen?		
	Kala-alan ja kala-aseman toiminnan kehittäminen	kala-aseman käyttäjien määrä ja/ tai käyttöasteen nosto	

Tapahtumat:

Kunta järjestää mm. yrittäjien iltakahvitilaisuuksia muutaman kerran vuodessa sekä kesä-heinäkuun vaihteessa Kesäkohtaamisen torilla.

Elinkeinotoimen tulosalueen kokonaismenot vuonna 2021 ovat 229.980 euroa, jotka on ohjeellisesti jaettu seuraaviin tulosityksiköihin:

1. Hallinto 6.200 euroa
2. Markkinointi sisältäen mm. Tenavatonnin, ”viestintä-villitsijän”, painatukset 111.650 euroa
3. Kehittämistuet 10.000 euroa (yritystuet, kesätyöllistämistuet)

4. SavoGrow elinkeinopalvelut 45.940 euroa
5. Projektit sis. Mansikka ry:n yhteistoimintaosuuden (8460 euroa) ja SavoGrown projektit 51.190 euroa
6. Elinvoimaryhmä 5.000 euroa

Kunnanhallitus voi tarvittaessa muuttaa kokonaismäärärahan puitteissa edellä olevaa määrärahajakoa. Elinkeinoitoimen tulosalueen yhteistoimintaosuuksiin kuuluvat määrärahoissa seuraavat maksuosuudet: SavoGrow Oy ja Kehittämisyhdistys Mansikan kuntaosuus.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

<i>Elinkeinoitoimi</i>	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	48,00				
Toimintamenot	-177.885,00	-164.690,00	-229.980,00	-229.980,00	-229.980,00
Toimintakate	-177.837,00	-164.690,00	-229.980,00	-229.980,00	-229.980,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-33.300,00	-620,00			

= sitovuus valtuustoon nähden

13. Lomituspalvelut

Lomituspalvelujen hallinnointi siirtyi 1.1.2011 alkaen Maaningan kunnan hoidettavaksi Sydän-Savon lomituspalveluyksikköön.

Vesannon kunnan vuoden 2021 talousarvioon on varattu lomitustoimen hallintoon määräraha eläkemenoperusteiseen KuEl-maksuun.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

<i>Lomituspalvelu</i>	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot					
Toimintamenot	-2.458,00	-2.510,00	-2.060,00	-2.060,00	-2.060,00
Toimintakate	-2.458,00	-2.510,00	-2.060,00	-2.060,00	-2.060,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					

= sitovuus valtuustoon nähden

Maaseutuhallinto

Sitovuus: valtuusto, netto

Toiminta-ajatus

Kuopion, Suonenjoen ja Varkauden kaupunkien sekä Kaavin, Leppävirran, Rautalammin, Rautavaaran, Siilinjärven, Tervon, Tuusniemen ja Vesannon kuntien alueella toimivan Sydän-Savon maaseutupalvelu-jen tehtävänä on huolehtia maaseudun elinkeinojen, elinolosuhteiden ja palvelujen kehittamisestä sekä maaseutuelinkeinoja koskevien viranomaistehtävien hoitamisesta.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toimielimiä ovat maaseutulautakunta, sen mahdollisesti asettamat jaostot sekä sen alainen palveluorganisaatio, Sydän-Savon maaseutupalvelu.

Yhteistoiminta-alueella turvataan maaseutuhallinnon palvelujen saatavuus ja toiminta siten, että toiminta on tehokasta, tasapuolista ja avointa.

Toimintaympäristö

Maataloudessa eletään voimakasta rakennemuutoksen aikaa. Tilamäärä on vähentynyt yhteistoiminta-alueella kuluneen viiden vuoden aikana keskimäärin 50 tilalla / vuosi. Tilamäärän nopeasta vähentymisestä huolimatta tuotannon taso on säilynyt lähes ennallaan. Maatalousyritysten kannattavuus on sitä vastoin ollut viime vuodet heikko. Tilannetta on pahentanut viimeaikojen raju tuotantokustannusten nousu ja ettei kohonneita tuotantokustannuksia ole pystytty viemään maataloustuotteiden hintoihin. Osa viljelijöistä vastaa kiristyneisiin taloudellisiin edellytyksiin laajentamalla voimakkaasti tuotantoa. Osa jättää toimialan. Osalla tiloista puolestaan monipuolistetaan yritystoimintaa tai mennään palkkatyöhön tilan ulkopuolelle. Haasteelliset ajat ovat näkyneet myös viljelijöiden jaksamisongelmina.

Tilamäärämuutosta merkittävämpää maaseudun elinvoimaisuudelle on kuitenkin tuotannon keskittyminen niille alueille, joilla asianomaista tuotantoa on jo ennestään runsaasti. Paitsi alueittain tuotanto on keskittynyt myös tilojen välillä siten, että suurimpien tilojen osuus tuotannosta on kasvanut.

Työvoiman tarve tulee maaseudulla kasvamaan edelleen. Työvoiman lisätarve kohdistuu maatalous-elinkeinoon kahtaalta; eläköitymisen kautta työvoimaa poistuu niin yrittäjistä kuin palkkatyöstä ja toisaalta tilakoon kasvu lisää ulkopuolisen työvoiman tarvetta.

Maaseudun kehittämisen suuria trendejä ovat ympäristö, ilmasto, kilpailukyky ja niihin liittyvät innovaatiot. Kiertotaloutta edistävät ratkaisut ja uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käyttö tarjoaa valtavat mahdollisuudet. Taloudellisen kasvun aikaansaaminen edellyttää uudenlaisia tapoja toimia ja ajatella. Maaseudulla on potentiaalia niin biotalouden kuin luontomatkailun kehitykseen. Maaseutu tarjoaa ratkaisuja niin uudistumiseen, hyvinvointiin kuin ympäristö- ja ilmastokysymyksiin. Puhdas luonto, väljyys, viihtyisä ympäristö ja toimivat palvelut houkuttelevat maaseudulle uusia asukkaita ja muita kävijöitä.

Maaseudun kehittäminen tähtää siihen, että maaseudulla on hyvät edellytykset monenlaiselle yritystoiminnalle ja eri-ikäisten ihmisten asumiselle. Kehittämistyössä pyritään näkemään erilaisten alueiden mahdollisuudet ja edistämään niitä.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella pyritään vastaamaan toimintaympäristön muutoksen tuomiin haasteisiin ja turvaamaan EU-lainsäädännön vaatimusten täyttyminen viranomaistehtävissä. Maatalaustaiseen yritystoimintaan liittyviä asiantuntijapalveluita, sekä kehittämistoimiin liittyvää

kokonaisvaltaista neuvontaa ja ohjausta annetaan maaseutuhallinnon yhteispalveluyksiköllä käytössä olevien resurssien puitteissa sekä erilaisia kehittämistoimenpiteitä tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden maaseudun kehittämistoimijoiden kanssa. Riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan painopisteet ja menettelyt

Talousarvion toteutumista valvotaan kuukausittaisilla raportoinnilla sekä kolmannesvuosittain toteutettavalla valtuustoraportoinnilla. Toiminnasta raportoidaan myös sopimuskuntia ja toteumaraportit käsitellään maaseutulautakunnassa. Maaseutupalvelun toiminnan toteutumisesta valvotaan myös ruokaviraston toimesta. Tietoturvan osalta maaseutuhallinnossa on toimeenpantu maksajaviraston tietoturvapoliittikan tietoturvallisuuden hallintamallin ISO/IEC 27001:2013 -pohjaiset vaatimukset ja soveltamistapa.

Henkilöstö

Henkilötyövuodet	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Kokonaishenkilöstö	12,5	11,5	11,5	11	11
Vanhuuseläketapahtumat	1	0	0	1	0
Eläköityvien korvausrekrytoinnit	0	0	0	1	0

Isäntäkunnan palveluksessa on 11 maaseutuhallinnon tai maaseudun kehittämistehtävää hoitavaa vaki-tuista viranhaltijaa ja vuodelle 2022 on budjetoitu 0,5 htv määräaikaista henkilöstöä.

Tavoitteet 2022–2024 ja toimenpiteet 2022

MAASEUTUTULAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2024	Toimenpiteet 2022	Mittari	Tavoitetaso
Kehitetään aktiivisesti maatilataustaista yritystoimintaa ja toimintaympäristöä	Osallistutaan aktiivisesti yhteistyökumppaneiden kanssa tehtäviin kehittämistoimenpiteisiin	Kehittämistoimenpiteet	Osallistutaan maatilayritysten kilpailukykyä investointeja, omistajanvaihdoksia ja yrittäjien hyvinvointia edistäviin kehittämishankkeisiin ja -toimenpiteisiin sekä maaseudun elinkeinojen toimintaympäristön ja työvoiman saantia edistäviin kehittämistoimenpiteisiin.

Henkilöstön ammattitaidon hyödyntäminen ja kehittäminen	Uuden maaseutuohjelman toimeenpanoon liittyvät koulutukset	Koulutuksiin osallistuminen	Riittävä, asiakkaiden tarpeisiin vastaava, osaaminen uuden ohjelmakauden toimeen-panoon
Palveluiden hallittu kustannuskehitys / tehostaminen	Uuden ohjelmakauden toimeenpanon vuoksi-resursseja enemmän viranomaistehtäviin Jatketaan yhteistyön tiivistämistä sidosryhmien kanssa kehittämällä asiakaskeskeisiä palvelupolkuja	Edellisen vuoden toimintamenot	Toimintamenot edellisen vuoden tasolla, painopiste viranomaistehtävissä Sydän-Savon maaseutupalvelu toimii entistä tiiviimmin osana täydentyvää verkostoa, missä maatalouden eri viranomais- ja kehittämistahot sekä sidosryhmät tekevät yhteistyötä asiakaslähtöisesti, valmentajamaisella otteella

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan asettamat tavoitteet	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Yhteistoiminta-alueen aktiivimaatilat	1 694	1 694	1650	1600	1550
Maksetut maataloustuet, M€	58	60	58	58	58
Maaseutuviranomaistehtävät					
- Maatilaa / htv	178	188	179	180	180
- €/aktiivimaatila	338	335	354	345	367
- €/kasvulohko	14,74	14,63	15,24	14,86	14,86
Maaseutuyritysten kehittäminen*					
- €/aktiivimaatila	90,06	97,20	97,75	97,50	100
- €/maaseutualueen asukas	2,16	2,25	2,30	2,30	2,30

*ei sisällä erillisten kehittämishankkeiden kuntavastinrahaa

Tuloslaskelma
ELINVOIMA- JA KONSERNIPALVELUT
MAASEUTUHALLINTO

		P2020	TA2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
*	Myyntituotot (ulk)	640 519	647 089	653 442	636 000	636 000
*	Vuokratuotot (ulk)	3 390	5 000	7 730	8 000	8 000
**	TOIMINTATUOTOT	643 909	652 089	661 172	644 000	644 000
*	Henkilöstökulut	-583 613	-577 484	-592 407	-577 500	-577 500
*	Muiden palv. ostot (ulk)	-23 442	-41 249	-46 001	-46 000	-46 000
*	Palvelujen ostot (sis)	-36 482	-39 405	-36 653	-37 000	-37 000
*	Aineet, tavarat ja tarv (ulk)	-8 502	-9 500	-9 472	-9 500	-9 500
*	Avustukset	-2 897	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
*	Muut kulut	-82 907	-81 000	-62 730	-58 000	-58 000
**	TOIMINTAKULUT	-737 844	-758 639	-757 263	-738 000	-738 000
***	TOIMINTAKATE	-93 936	-106 550	-96 091	-94 000	-94 000

TOIMINTAKULUT KUSTANNUSPAIKOITTAIN TALOUSSUUNNITELMAKAUDELLE

	TP 2020	Ks 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Maas. viranom. palvelut	572 009	568 097	584 405	570 000	570 000
Kehittäminen	152 573	164 656	161 283	156 000	156 000
Muut palvelut	9 871	20 885	3 845	4 000	4 000

KUNTAOSUUDET 2022

	Viranomais- palvelut	Yrit kehittä- minen	Muut	YHTEENSÄ
KAABI	23 912	6 358		30 270
KUOPIO	267 271	73 464		340 735
LEPPÄVIRTA	56 588			56 588
RAUTALAMPI	33 897	8 763	2009	44 669
RAUTAVAARA	13 163	2 806		15 969
SIILINJÄRVI	606 56	33 599	1836	96 091
SUONENJOKI	38 388	13 285		51 673
TERVO	14 665	3 938		18 603
TUUSNIEMI	26 975	7 225		34 201
VARKAUS	12 967	5 808		18 775
VESANTO	30 924	6 036		36 960

TA-TILASTO
2022

<i>Kunnan nimi</i>	<i>Tilojen lkm</i>	<i>Kasvutalouden lkm</i>	<i>Kokonaispinta-ala, ha</i>	<i>Maksettu tuki € vuonna 2020</i>	<i>Tukihakemusten lkm</i>	<i>Asukasluku</i>
KAABI	61	1 850	2 571	2 003 123	384	2 808
KUOPIO	710	17 487	34 212	29 669 166	4 054	*26 474
LEPPÄVIRTA	198	3 945	5 592	3 756 285	819	9 387
RAUTALAMPI	101	2 211	4 342	3 607 832	561	3 053
RAUTAVAARA	39	761	1 541	1 326 666	241	1 561
SIILINJÄRVI	149	3 639	8 421	7 482 340	743	21 250
SUONENJOKI	124	2 743	4 478	3 195 777	531	6 938
TERVO	45	854	1 594	1 301 346	259	1 506
TUUSNIEMI	85	1 929	3 063	2 147 182	384	2 434
VARKAUS	47	836	1 131	723 677	173	*2 081
VESANTO	91	2 096	3 473	2 695 975	500	1 973
	1 650	38 351	70 418	57 939 377	8 649	70 078

*) maaseutualue

Arvio koko vuoden talousarvion toteutumisesta

Toteutumassa alle budjetoidun.

<i>Maaseututoimi</i>	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	-41.905,00	-39.820,00	-39.690,00	-39.690,00	-39.690,00
Toimintamenot	-41.905,00	-39.820,00	-39.690,00	-39.690,00	-39.690,00
Toimintakate	-41.905,00	-39.820,00	--39.690,00	-39.690,00	-39.690,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					

= sitovuus valtuustoon nähden

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

Kunnanhallitus	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	1.400.870,00	1.343.420,00	1.400.870,00	2.174.500,00	2.174.500,00
Toimintamenot	-2.908.046,00	-2.676.150,00	-2.944.590,00	-3.373.570,00	-3.373.570,00
Toimintakate	-1.687.202,00	-1.332.730,00	-1.543.720,00	-1.199.070,00	-1.199.070,00
Poistot ja arvonalentumiset	-228.346,00	-252.620,00	-324.580,00	-547.070,00	-545.980,00
Laskennalliset erät					

= sitovuus valtuustoon nähden

15. PERUSTURVALAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: perusturvajohtaja ja perusturvalautakunnan jäsenet

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Perusturvapalveluissa järjestetään asiakaslähtöisiä hyvinvointia edistäviä, vaikuttavia ja arjen toimintoja turvaavia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja, jotka edistävät kuntalaisten turvallisuutta, hyvinvointia ja itsenäistä elämää sekä ennaltaehkäisevät ongelmia.

Sote-uudistus on edennyt toteuttamisvaiheeseen, jossa koko julkinen sosiaali- ja terveydenhuolto ovat uudistumassa. Vuoden 2023 alussa toteutettavaan siirtymisen liittyvä valmistelu on meneillään ja vaikutukset näkyvät koko taloussuunnittelukauden. Erilaisia hankkeita on käynnistetty valmistelun tueksi ja niihin saadaan valtionavustusta.

Pohjois-Savo on mukana Tulevaisuuden SOTE-keskus, sekä -rakenneuudistus – hankkeissa työnimellä Posote2020. Vuosille 2020-2022 suunniteltujen hankkeiden tavoitteena on SOTE-uudistuksen täytäntöönpano hallituksen linjausten mukaisesti; tavoitteena on turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut kaikille suomalaisille, parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta, kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti sosiaali- ja terveyspalveluihin, vastata ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin sekä hillitä kustannusten kasvua.

Keskeisinä tavoitteina Vesannon perusturvassa ovat väestön terveyden, hyvinvoinnin ja sosiaalisen turvallisuuden edistäminen, yhdenvertaisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen turvaaminen, sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelujen vahvistaminen sekä kustannustehokkaan ja vaikuttavan palvelurakenteen toteuttaminen. Vesannon kunta toteuttaa omaa palvelurakenneuudistustaan valtakunnallisen SOTE-uudistuksen linjausten mukaisesti.

Talousarviossa hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen nostetaan kehittämisen kohteeksi suuntaamalla resursseja ennaltaehkäiseviin ja varhaisen vaiheen palveluihin. Uusia toimintamalleja kehitetään ja pilotoidaan osallistumalla maakunnallisiin Sote-hankkeisiin. SavoGrow-kuntien alueella sotejohtamisen pilottihankkeessa kehitetään verkostomaisesti johdettua kasvatus- ja perheneuvonnan palveluiden kokonaisuus-toimintamallia. Ikääntyneiden asumisen Masterplan-hankeessa kehitetään SawoGrown kuntapalveluja ratkaisukeskeisesti yhdessä uudenlaisia rakenteita ja tapoja hyödyntäen.

Kustannusvaikutuksia talousarvioon aiheutuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvästä fysioterapeutin työpanoksen lisäämisestä sekä henkilöstömitoitusten lakisääteisistä muutoksista. Vuoden 2021 alusta henkilöstömitoitus on ollut vähintään 0,55 ja vuoden 2022 alusta vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohti.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA 2022

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

YLEISTAVOITE

Tuotetaan perusturvan toimialalla laadukkaita, kustannustehokkaita ja vaikuttavia palveluita kuntalaisille.

- Osallistutaan Sote-siirtymiseen liittyvään alueelliseen valmisteluun, tulevaisuuden SOTE-keskushankkeisiin ja Sote-rakenneuudistuksen eteenpäin viemiseen yhdessä SavoGrown muiden kuntien kanssa.
- Turvataan paikallinen palvelutaso järjestämällä palvelutarpeeseen vastaavat sosiaali- ja terveyspalvelut.
- Täydennetään kunnan tuottamia palveluita tarkoituksenmukaisesti ostopalvelulla.
- Kehitetään henkilöstön yhteiskäyttöä ja palveluprosesseja perusturvan toimialalla, sekä perusterveydenhuollon kanssa.
- Osallistutaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehittämiseen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden mukaisesti, sekä huomioidaan hyvinvointivajeet ennaltaehkäisevän työn suunnittelemisessa.
- Tiivistetään yhteistyötä järjestöjen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.
- Tuetaan asiakkaiden osallisuutta.
- Hyödynnetään palvelutuotannossa hoivateknologian mahdollisuuksia entistä tehokkaammin.

15.1.Sosiaalityö ja toimeentuloturva

SOSIAALITYÖ

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Sosiaalityö sisältää lastensuojelun, muut perheiden palvelut, aikuissosiaalityön, päihdehuollon ja mielenterveyspalvelut. Sosiaalityön tarkoituksena on edistää ja ylläpitää kuntalaisten sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä järjestämällä tarkoituksenmukaiset sosiaalihuollon palvelut oikea-aikaisesti käytettävissä olevilla resursseilla. Tavoitteena on palvelujen suunnitelmallisuus, varhainen puuttuminen sekä asiakkaiden neuvonta ja ohjaus.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA 2022

<i>TAVOITE</i>	<i>KEINO</i>	<i>MITTARI</i>	<i>TAVOITETASO</i>
Ennaltaehkäisevillä toimilla ylläpidetään lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä	Palvelut järjestetään palvelutarpeeseen nähden ennakoiden ja oikea-aikaisesti	Uusia sijoituksia ei tehdä. Lastensuojelun sekä muiden lasten ja perheiden avopalvelujen kustannukset eivät kasva	Lastensuojeluasiakkaiden ja vuosittain kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä ei kasva
Perhekeskustoimintamallin kehittäminen osana Sote-hyvinvointialueen käynnistämiprosessia LAPE:n tavoitteiden mukaisesti. Yhtenäinen verkostomaisesti	Osallistutaan maakunnalliseen ja alueelliseen kehittämistyöhön. Paikallinen LAPE-yhteistyö. Osallistuminen sotejohtamisen pilottihankkeeseen (osa	Perhekeskustoimintamallin käyttöönotto ja kehittäminen. Pilottihankkeen toteutuminen	Yhteensovitettu lähi-palvelujen verkosto. Oikea-aikaiset, asiakaslähtöiset laadukkaat ja kustannustehokkaat palvelut, toimintamallit ja

johdettu kasvatus- ja perheneuvonnan palveluiden kokonaisuus Savo-Grown kuntien alueelle	Posote20-rakenne-uudistushanketta)		-menetelmät. Uusi toimintamalli
Lastensuojelu-tarpeen selvitysten valmistuminen määräajassa (3 kk)	Riittävä työvoima-resurssin varaaminen selvitysten tekemiseen (työparityöskentely)	Lastensuojeluilmoitusten käsitteleminen 7 vuorokaudessa ja selvitysten valmistuminen max 3 kk	Määräajat eivät ylitä
Lastensuojelun avo-huollon tukitoimien ja ehkäisevien palveluiden kehittäminen. Oikea-aikainen apu lapsille/nuorille ja perheille	Kattavat avohuollon tukitoimet: tukiperhe- ja tukihenkilöpalvelut, lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö, perhe- ja kasvatusneuvolan työ, monitoimijaisen työskentelyn kehittäminen	Uusien lastensuojeluasiakkuuksien tarve vähenee	Huostaanottoja ei tarvitse tehdä
Järjestää sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut asiakkaille	Palvelutarpeen arvioinnit ja päätökset mahdollisista tukitoimista, monitoimijaisen työskentelyn ja porrasteisen palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen	Ohjautuminen palveluihin ja tukitoimiin riittävän varhain ja oikea-aikaisesti	Laitoshoidon tai laitostuntoutuksen väheneminen. Lastensuojelun avo-huollon asiakkuuksien väheneminen
Nilakan alueelle palkatun yhteisen sosiaaliohjaajan tukikäynnit päihdeasiakkaiden luona	Ennalta ehkäisevä, oikea-aikainen ja suunnitelmallinen asiakastyö päihdeasiakkaille	Mahdollisimman monen päihdekuntoutujan itsenäinen selviytyminen tuetusti	Ennaltaehkäisevällä työllä vähennetään laitostuntoutuksen palvelujen tarvetta

TOIMEENTULOTURVA

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Toimeentuloturva sisältää ehkäisevän ja täydentävä toimeentulotuen, kuntouttava työtoiminnan, työmarkkinatuen kuntaosuuden ja TYP-toiminnan. Perustoimeentulotuen myöntää KELA.

Kunnat rahoittavat työttömyysturvasta 50 % 300–999 päivää työmarkkinatukea saaneiden työmarkkinatukea. Kuntien osuus on 70 % yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden kohdalla.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA 2022

TAVOITE	KEINO	MITTARI	TAVOITETASO
Oikea-aikainen taloudellinen tuki asiakkaille	Yhteistyö asiakkaan ja Kelan kanssa liittyen perustoimeentulotuen hakemiseen ja palveluohjaus muiden etuuksien hakemisessa	Asiakkaan hankala taloudellinen tilanne ei pitkity. Tuen tarpeen lyhytaikaisuus	Edistetään henkilön ja perheen omatoimista suoriutumista ja ehkäistään syrjäytymistä
Vähentää työmarkkinatuen kuntaosuutta pitkäaikaistyöttömien työllistymistä tehostamalla	Tehokas yhteistyö työvoimahallinnon kanssa sekä TYP-toiminnan tehostaminen. Eläkeselvittelyihin ohjaaminen	Kelan maksuosuus	Kelan maksuosuuden alentuminen
Tehostaa palveluohjausta työllisyyden hoidossa yhteistyössä työvoimahallinnon ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa	Saada aktivoitua kunnan eri hallintokunnat mukaan pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen	Kuinka paljon kunta pystyy tarjoamaan paikkoja työllistymiseen	Kunnan työllistämisen osuus kasvaa

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Sosiaalityö ja toimeentuloturva	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	88.837,00	112.010,00	101.190,00	-	-
Toimintamenot	-923.001,00	-761.470,00	-897.320,00	-	-
Toimintakate	-834.164,00	-649.460,00	-796.130,00		
Poistot ja arvonalentumiset		-17.080,00	-18.080,00		
Laskennalliset erät					

= sitovuus valtuustoon nähden

15.2.Kotihoito, vanhus- ja erityispalvelut

KOTIHOITO

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Kotihoidon tarkoituksena on tukea asiakkaan itsenäistä arkea hänen omassa elämänympäristössään ja järjestää asiakkaan tarvitsemia palveluita kotiin ympäri vuorokauden niin, että asuminen kotona onnistuu turvallisesti mahdollisimman pitkään. Hyvinvointia ja terveyttä edistetään osallisuutta tukemalla ja ennakoivilla palveluilla.

Kotihoito käsittää kotipalvelun ja kotisairaanhoidon toiminnot, tukipalvelut, päiväkeskuksen, omaishoidon tuen, perhehoidon ja ennakoivan ja toimintakykyä ylläpitävän toiminnan kehittämisen uusien toimintamallien luomiseksi.

Kotihoidon asiakkaiden palvelukokonaisuus rakentuu verkostoyhteistyöstä terveydenhuollon, kunnan eri hallintokuntien, järjestöjen, yritysten, seurakuntien ja vapaa- ehtoisten toimijoiden välillä.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA 2022

<i>TAVOITE</i>	<i>KEINO</i>	<i>MITTARI</i>	<i>TAVOITETASO</i>
Kotiin vietävien palvelujen ensisijaisuus ja HYTen edistäminen. Palvelutarpeisiin mukautuvat palvelut. Palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja riittävyys. Osallisuuden lisääntyminen. Alueellisesti yhtenäinen malli palvelutarpeen selvittämiseen	Ennakoiva ja tehostettu kotikuntoutus sekä ohjaus omatoimiseen terveyden edistämiseen. Varhainen palvelutarpeen arviointi. Hyvinvointia ja omatoimisuutta edistävät kuntohoitajan ja fysioterapeutin palvelut. Asiantunteva palvelu-ohjaus ja sähköisen asioinnin mahdollisuus. Kuljetuspalvelujen sekä lähiympäristöön vietävien palvelujen lisääminen. Osallistutaan RAI-järjestelmän käyttöön-ottovalmisteluun	Kotihoidon peittävyys 75 vuotta täyttäneistä. Kotona asuvien osuus %. Sähköiset lomakkeet. Verkostoyhteistyön lisääntyminen, monitoimijuus. Osallistuminen kehittämishankkeisiin.	Väh.13 % 75-vuotta täyttäneistä. 75 vuotta täyttäneiden osuus vähintään 92 %. Palvelujen vaikuttavuus. Sähköiset lomakkeet nettisivuilla. Monitoimijuus. Asiakastyytyväisyys. Valmius ottaa RAI käyttöön 2023
Omaishoidontuki edistää hoidettavan edun mukaista kotona asumista. Omaishoitajien jaksamisen huomioiminen	Varataan riittävät määrärahat hoitopalkkioon ja omaishoitoa tukeviin palveluihin. Tarjotaan omaishoitajille joustavat vapaa-päiväjärjestelyt	Omaishoidon tuella hoidettavien asiakkaiden suhteellinen määrä yli 75 vuotiaista. Valmennukseen ja terveystarkastuksiin osallistuneet/lkm,	Omaishoidon tuen piirissä väh. 6-7 % yli 75-vuotiaista. Tarpeeseen vastaavat vapaapäivät,

	sekä omaishoitajuutta tukevaa valmennusta ja terveystarkastuksia	vapaiden toteutuminen	valmen- nukset ja terveystarkas- tukset
Hyvinvointia edistävät kotikäynnit kaikille yli 75 vuotiaille. Etsivän työn lisääminen	Itsenäistä suoriutumista tukeva neuvontapalvelu kotikäynnin yhteydessä. Moniammatillisuus (sh,fys,muistihoitaja)	Toteutuneet kotikäynnit	Käyntien toteutuminen 100 %. Palvelutarpeen varhaisen havaitsemisen
Joustavat palveluketjut kotihoitoon, palveluasumisen ja tehostetun palvelu- asumisen välillä	Kotiutusprosessien kehittäminen ja oikea- aikaiset siirtymiset asumispalveluun. Kotihoitoon ja tehoste- tun palveluasumisen toimintayksikköjen henkilöstön välitöntä asiakasaikaa ja -työtä lisätään toimintatapoja uudistamalla	Perusturvan henkilöstön liikuteltavuus. Tehokas työajan käyttö, sijaiskustannusten pientäminen	Henkilöstön joustava yhteiskäyttö ja amma- tillisen osaamisen hyödyntäminen. Välitön työaika lh 65 %, sh 40 %
Vetovoimainen ja hyvä imago, sitoutunut ja ammattitaitoinen henkilöstö	Asiakaskyselyt, ajantasaiset nettisivut ja tiedottaminen. Henkilöstön osallista- minen laatutyöhön ja toiminnan kehittämiseen. Osaamisen kartoittaminen, hyödyntäminen ja kehittäminen (kehityskeskustelu)	Asiakaspalaute. Ajantasaiset lääkeluvat, hoito- ja palvelusuunnitelmat. Koulutuspäivät. Sairauspoissaolopäivät	Asiakastyytyv äisyys. Luotettavat ja turvalliset palvelut. Toimet ja sijaisuudet ovat haluttuja. Sairauspoissaol ojen määrä vähenee verrattuna vuoteen 2021

PALVELUASUMINEN JA TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Palveluasuminen on tarkoitettu henkilöille, jotka tarvitsevat soveltuvan asunnon, hoivaa ja huolenpitoa arjessa, sekä ateriapalveluja. Palveluasuminen voi olla myös lyhytaikaista, ja sitä voidaan järjestää iäkkäälle henkilölle esimerkiksi omaishoitajan vapaiden ajaksi ja muutoinkin, jos se on iäkkään henkilön palvelutarpeen ja kotona selviytymisen kannalta tarkoituksenmukainen vaihtoehto.

Palveluasuminen käsittää Simolan palvelukeskuksen Kuntovaarin yksikön sekä ostetun palveluasumisen.

Tehostettu palveluasuminen on tarkoitettu henkilöille, jotka tarvitsevat ympärivuorokautista hoivaa ja huolenpitoa. Tehostetun palveluasumisen yksikössä on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden.

Tehostettu palveluasuminen käsittää Simolan palvelukeskuksen; Myllykallion ja Pelakuun yksiköt. Palvelukeskuksessa hoidetaan yhä huonompikuntoisia asukkaita, joilla on fyysisiä ja psyykkisiä rajoituksia.

Asukas maksaa palveluasunnosta vuokrasopimuksen mukaisen vuokran ja palveluista peritään asiakasmaksuja. Kunta voi järjestää palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen omiana toimintana tai ostopalveluna.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA 2022

TAVOITE	KEINO	MITTARI	TAVOITETASO
Maakunta- ja sote-uudistukseen valmistautuminen	Osallistuminen valmisteluryhmiin ja koulutuksiin	Henkilöstön ammatillinen osaaminen sekä iäkkäiden palvelut on arvioitu ja kohdennettu	Omat palvelut kohdallaan ennen SOTE 2023 uudistusta
Kotihoidon, palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen yhteistyön lisääminen	Yhteiset ohjeet, yhteinen toimintamalli naapurikuntien kanssa, vanhuspalvelun kriteereiden tehokas käyttöönotto. Ammatillisen osaamisen hyödyntäminen	Henkilöstön liikuteltavuus ja tehokas työaika. Jonotusaika	Vastaavan sairaanhoitajan sekä kotisairaanhoitajien yhtenäinen käyttö vanhuspalvelussa
Yhteinen kuntouttava hoitotyön jalkautuminen kotihoitoon	Yhteistyössä kotihoidon kanssa kuntouttava, tehostettu kotikuntoutuksen hoitoryhmä. Vuorohoitopaikat tukemaan toimintaa	Kuntouttamissuunnitelmien määrä, lihaskunnan ylläpitäminen, FROP, Barthel-indeksi	Asiakkaan voimavaroista lähtevää, ennaltaehkäisevää kotona asumisen tukemista
Henkilöstömitoituksen nousu ja ennakointi. Vetovoimainen ja hyvä imago, henkilöstön hyvinvointi	Asiakkaiden palvelutarpeessa tapahtuvat muutokset sekä lakimuutokset. Palvelun laatu, henkilöstön määrä ja osaaminen, turvallisuus. Kolmannen sektorin osallistaminen	Onnistunut rekrytointi, henkilöstön koulutus. RiskiArviot ammattiryhmittäin	Henkilöstön osaaminen ja määrä on oikein kohdennettu. Henkilökunnan turvallinen työympäristö. Päivitetyt ohjeet

ERITYISPALVELUT

KEHITYSVAMMAHUOLTO

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Kehitysvammahuollon tarkoituksena on järjestää kehitysvammaisille henkilöille lakisääteiset palvelut asiakkaan yksilölliset tarpeet huomioiden.

Kehitysvammahuolto sisältää laitospalvelut, päivätoiminnan, leiritoiminnan, ostetut asumispalvelut ja muun kehitysvammahuollon. Kunnan omana toimintana tuotetaan kehitysvammaisten avohuollon ohjaus ja päivätoimintaa Vesannolla asuville kehitysvammaisille. Kaikki asumispalvelut siirtyvät v. 2021 aikana ostopalveluna hankittaviksi. Lyhytaikaista laitospalvelua ostetaan tarvittaessa Vaalijalan kuntayhtymältä.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA 2022

TAVOITE	KEINO	MITTARI	TAVOITETASO
Päivätoimintaa tarjolla myös ulkopaikkakuntalaisille kehitysvammaisille ja muille vaikeavammaisille. Yhteistyö yksityisten yrittäjien kanssa	Toiminnan siirtyminen Vesseliin. Päivätoiminnasta hyötyvien asiakkaiden ohjaaminen palvelun piiriin. Seinätön päivätoiminta	Asiakasmäärä	Asiakasmäärä lisääntyy
Päivätoiminnan sisältöjen monipuolistaminen	Uusien toimintojen kehittäminen resurssit sekä asiakkaiden toiveet ja tarpeet huomioiden	Uudet toiminnot	Uusia toimintoja otettu käyttöön

VAMMAISPALVELUT

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Vammaispalveluiden tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä. Vammaispalvelut on tarkoitettu vammaisille henkilöille, joilla on pitkäaikaisia ja kohtuuttoman suuria vaikeuksia selviytyä tavanomaisista arkielämän toiminnoista ja joille yleiset palvelut eivät ole riittäviä tai sopivia.

Vammaispalveluita ovat mm. kuljetuspalvelut, henkilökohtainen apu, palveluasuminen, päivätoiminta sekä välttämättömät asunnon muutostyöt. Kuljetuspalvelut toteuttaa Sansia. Henkilökohtainen apu järjestetään pääosin työnantajamallilla ja tarvittaessa ostopalveluna. Palveluasuminen toteutetaan asiakkaat tarpeita vastaavalla tavalla kunnan palveluja yhdistelleen tai ostopalveluna. Päivätoimintaa toteutetaan tarvittaessa muun päivätoiminnan yhteydessä. Asunnon muutostöissä hyödynnetään työpajan, Viisarit Oy:n ja paikallisten yritysten palveluja tilanteen mukaan.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA 2022

TAVOITE	KEINO	MITTARI	TAVOITETASO
Valmistautuminen sote-uudistukseen ja palveluiden siirtymiseen hyvinvointialueen järjestettäväksi	Vammaispalveluihin liittyvään valmisteluun ja koulutuksiin osallistuminen	Osallistumisen määrä, eri palveluiden huomioiminen suunnittelussa	Aktiivinen osallistuminen tarvittaviin työryhmiin, palvelujen sujuva siirtyminen hyvinvointialueen järjestettäväksi
Asiakkaat tarkoituksenmukaisen ja oikea-aikaisen palvelun piirissä	Moniammatillinen yhteistyö, vammaispalvelujen piirissä olevien asiakkaiden päätösten tarkistaminen	Palvelujen järjestämisen sujuvuus, tarkistetut päätökset	Asiakkuudet tarkistettu, asiakas saa tarpeen mukaiset palvelut

TYÖLLISYYDENHOITO
TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Työpajatoiminnan tavoitteena on syrjäytymisen ehkäiseminen, osallisuuden ja elämänhallinnan vahvistaminen sekä asiakkaan tukeminen työ- tai koulutuspaikan saamiseksi. Toiminta sisältää työpajan, nuorten työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön. Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö rahoitetaan pääosin valtionavustuksilla, jotka myönnetään vuodeksi kerrallaan.

Vesannon kunnan hallinnoiman ESR-osarahoitteen Maaseutukunnan KOTELO-hankkeen tavoitteena on tukea työllistävyyttä, osallisuutta ja toimijuutta pienissä maaseutukunnissa Nilakan kuntien alueella. Hanke tarjoaa kasvokkain tapahtuvaa henkilökohtaista palvelua kaikille työikäisille, jotka pohtivat työtilannettaan, opiskelua, asumista, toimeentuloaan, sähköisten palvelujen käyttöä tai muista arkielämän asioita.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TALOUSARVIOVUONNA 2022

TAVOITE	KEINO	MITTARI	TAVOITETASO
Työpajatoiminnan jatkuminen sote-muutoksessa	Hallintokuntien välinen yhteistyö	Muutokseen liittyvät suunnitelmat ja toteutuneet toimet	Työpajatoiminta jatkuu muutoksen jälkeen
Hyvinvointia tukevien elämäntapojen edistäminen	Hyvinvointiin liittyvien toimintojen järjestäminen, esim. liikuntaharrastuksiin tutustuminen. Asiantuntijoiden opastuksen hyödyntäminen, esim. fysioterapeutti	Toteutuneet toiminnot	Aiheeseen liittyviä toimintoja toteutettu väh. 1/kk
Työpajatoiminnan, nuorten työpajan ja etsivän nuorisotyön	Säännöllinen viestintä eri kanavia käyttäen sekä tapahtumiin	Viestinnän ja tapahtumiin osallistumisen määrä	Toiminnoista viestitään tai osallistutaan johonkin tapahtumaan

näkyvyys ja merkityksen esille tuominen	osallistuminen, avointen ovien päivä		vähintään kerran kuukaudessa
Nuorten edistymisessä käytettävän välineen arvioiminen ja muokkaaminen	Kehitetyn välineen käyttäminen ja arvioiminen yhdessä nuorten kanssa	Välineen toimivuus nuorten kanssa toimiessa	Väline on muokattu tarpeita vastaavaksi
KOTELO:n matalan kynnyksen palvelun jatkaminen ja lopputulosten yhteenveto. Asiakkaiden tilanteiden jatkosuunnittelu	Paikallisten KOTELO-toimipisteiden asiakastyön jatkaminen. Opastustyö	Asiakaskyselyt/ haastattelut. Näiden pohjalta tehtävä arviointityö ja yhteenveto.	KOTELO-palvelupisteiden asiakastyö jatkuu. Mahdollinen uusi räätälöity hanke muuttuneeseen SOTE-ympäristöön
KOTELO:n toiminnan päivittäminen muuttuneessa toimintaympäristössä. Luoda edellytyksiä paikallisten palvelujen säilymiselle. Monialaisen yhteistyön syventäminen	Hankkeen toiminnasta ja tuloksista tiedottaminen. Mahdollisesti päivitetyn hankesuunnitelman linjattujen toimenpiteiden toteuttaminen. Mahdollinen loppuseminaari	Määrällinen ja laadullinen arviointi. Kriittinen pohdinta muuttuneessa tilanteessa. Ryhmätyöt, kyselyt	Hankkeen päättyessä koossa on tietopaketti ja suuntaviivoja jatkoa ajatellen

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

<i>Kotihoito, vanhus- ja erityispalvelut</i>	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	1.667.831,00	2.021.960,00	2.008.280,00	-	-
Toimintamenot	-5.563.748,00	-5.909.780,00	-6.376.730,00	-	-
Toimintakate	-3.895.917,00	-3.887.820,00	-4.368.450,00		
Poistot ja arvonalentumiset	-209.968,00	-192.080,00	-199.570,00		
Laskennalliset erät					

= sitovuus valtuustoon nähden

15.3. Terveysthuolto

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

PERUSTERVEYDENHUOLTO

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin liikelaitos Kysteri tuottaa perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon.

Kysterin palvelujärjestelmän tavoitteena on turvata palvelujen saatavuus ja saavutettavuus. Tavoitteena on myös tukea palveluiden tuottamisessa kuntien kotihoidon ja muun sosiaalitoimen sekä erikoissairaanhoidon tarkoituksenmukaista toimintaa ja keskinäistä työnjaon porrastusta. Palvelujen rahoitustason tulee vastata kuntien taloudellisia mahdollisuuksia huomioiden kuitenkin lainsäädännön edellyttämät vaatimukset.

Kysteri toimii kumppanuudessa kuntien eri hallintokuntien kanssa kehitettäessä terveellistä ja turvallista väestön hyvinvointia edistävää elin- ja asuinympäristöä ja vastattaessa kansanterveystyön ennaltaehkäisyn haasteisiin.

Palvelujen tuottamistapojen kehittämisellä pyritään parantamaan tuottavuutta ja varautumaan ikärakenteen muutokseen sekä työvoiman saatavuuden turvaamiseen. Työntekijöiden sitoutumista ja osaamisen ylläpitämistä edesautetaan. Palveluprosessien kehittämisessä pyritään hyödyntämään uutta teknologiaa.

Perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon tavoitteista ja toimenpiteistä sovitaan Kysterin ja siihen kuuluvien kuntien vuoden 2021-2022 palvelusopimuksella.

ERIKOISSAIRAANHOITO

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri huolehtii erikoissairaanhoidon palveluista ja sairaankuljetuksesta.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Ympäristöterveydenhuolto käsittää terveydensuojeluun, elintarvikevalvontaan, kuluttajaturvallisuuteen, tupakkavalvontaan, kemikaalivalvontaan sekä eläinlääkintään liittyviä viranomaistehtäviä.

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue, johon kuuluvat Tervon kunta (isäntäkunta), Suonenjoen kaupunki, Rautalammin kunta, Vesannon kunta, Pielaveden kunta sekä Keiteleen kunta, aloitti toimintansa 1.1.2012. Tervon kunta hallinnoi ympäristöterveydenhuollon palveluja.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

<i>Terveysthuolto</i>	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot				-	-
Toimintamenot	-6.270.482,00	-6.214.490,00	-6.455.380,00	-	-
Toimintakate	-6.270.482,00	-6.214.490,00	-6.455.380,00	-	-
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
= sitovuus valtuustoon nähden					

PERUSTURVALAUTAKUNTA YHTEENSÄ
TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

<i>Perusturvalautakunta</i>	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	1.756.669,00	2.133.970,00	2.109.470,00	-	-
Toimintamenot	-12.757.232,00	-12.885.740,00	-13.729.430,00	-	-
Toimintakate	-11.000.563,00	-10.751.770,00	-11.619.960,00		
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
= sitovuus valtuustoon nähden					

16. SIVISTYSLAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: hallinnollinen rehtori-sivistystoimenjohtaja ja sivistyslautakunnan jäsenet

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Huolehditaan sivistystoimen palveluista sekä toiminnan suunnittelusta ja kehittämisestä sekä sivistystoimen tulosalueille asetettujen tavoitteiden toteuttamisesta yhteistyössä tulosalueiden henkilöstön kanssa. Sivistystoimen hallinto on yhdistetty yhtenäiskoulun hallintoon siten, että hallinnollinen rehtori-sivistystoimenjohtaja vastaa sivistystoimenjohtajan virkaan kuuluvista tehtävistä, kuten sivistystoimen tulosalueen toimistopäällikön ja sivistyslautakunnan esittelijän tehtävistä. Yhtenäiskoulun toimistosihteerin vastaa koulukuljetusten järjestämisestä ja sivistystoimen hallinnon toimistotehtävistä.

Sivistystoimen strategia ajalle 2020 - 2025 on hyväksytty vuonna 2020 ja sen vuosittaiset toteuttamissuunnitelmat kirjataan koulun toimintasuunnitelmaan ja käydään läpi muiden tulosityksiköiden henkilöstöpalaverissa.

Vesannon sivistystoimen visio 2025

- Hyvinvoivat ja tulevaisuuteensa uskovat lapset ja nuoret.
- Yhteisöllisyyttä tukevat ja tunnetaitoja vahvistavat toimivat palvelut läheisessä kosketuksessa luontoon.
- Viihtyvyyttä, toimeliaisuutta ja hyvinvointia lisäävät vapaa-ajan palvelut.
- Innostava, osaava ja yhdessä toimiva henkilöstö.
- Neuvokkuus muutosten edessä.

VESANNOLLA VOIDAAN HYVIN!

Uusi koulu otettiin käyttöön syyslomalta 2021. Uusi hirsikoulu on yhteinen ylpeyden aihe ja lisää sekä oppilaiden ja henkilökunnan sekä kuntalaisten viihtyvyyttä. koulu palvelee koululaisten lisäksi myös kaikkia kuntalaisia erilaisten tapahtumien pitopaikkana.

16.1. Lasten varhaiskasvatus

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Lasten varhaiskasvatuksen tulosalue sisältää lasten varhaiskasvatuksen päiväkodissa, perhepäivähoidossa sekä päiväkodissa toteutettavan esiopetuksen.

Kotihoidon ja yksityisen hoidon tukijärjestelmä on olennainen osa varhaiskasvatuspalvelujen kokonaisuutta.

Varhaiskasvatuspalvelujen ydintehtävänä on edistää lapsen suotuisia kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä järjestämällä lapsiperheille laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa varhaiskasvatuslain ja kunnan varhaiskasvatussuunnitelman sekä esiopetussuunnitelman edellyttämällä tavalla. Varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden tavoitteet ohjaavat kaikkia varhaiskasvatuksen toimintamuotoja.

Uusi varhaiskasvatuslaki tuli voimaan 1.9.2018. Uusi laki mm. vahvistaa varhaiskasvatuksen laatua nostamalla henkilöstön koulutus tasoa ja selkiyttämällä tehtävänimikkeitä. Varhaiskasvatuslaki korostaa pedagogiikan merkitystä ja samalla varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien pedagogista vastuuta.

Kunnassa toimii 42-paikkainen päiväkotikoti Esikko, jossa 1-5 -vuotiaiden varhaiskasvatuksen lisäksi järjestetään 6-vuotiaiden esiopetus ja varhaiskasvatus sekä koululaisten aamupäivätoiminta. Päiväkotikoti Esikkoon on keskitetty perheiden tarvitsema vuorohoito iltaisin, viikonloppuisin ja öisin. Vuorohoitoa järjestetään tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi.

Omassa kodissaan työskenteleviä perhepäivähoitajia kunnassa on yksi. Perhepäivähoito on pienessä ryhmässä toteutettavaa varhaiskasvatusta. Perhepäivähoitajat vastaavat oman ryhmänsä toiminnasta. Pedagoginen johtaminen ja toiminnan ohjaus tukee perhepäivähoitajien tavoitteellista toiminnan suunnittelua ja toteuttamista.

Vuoden 2018 alusta on otettu käyttöön sähköinen Daisy-sovellus varhaiskasvatuksen toiminnanohjaukseen (mm. sähköinen asiointi, työvuorojen suunnittelu, laskutus). Sovellusta täydentää keväällä 2021 käyttöön otettu DaisyFamily. DaisyFamilyn avulla huoltajat pääsevät vaivattomasti ja

suunnitelmallisesti osallistumaan varhaiskasvatuksen arkeen yhdessä varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa.

Kunnassa siirryttiin 1.3.2017 ns. tuntiperusteiseen varhaiskasvatukseen, jolloin asiakasmaksut määräytyvät varhaiskasvatuksessa vietetyn ajan perusteella. Täsmällisellä työvuorosunnittelulla pyritään henkilöstöresurssien tehokkaaseen ja laadukkaaseen käyttöön.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

1. TAVOITE	2. MITTARI	3. TAVOITETASO
1. Laadukkaat, riittävät varhaiskasvatuspalvelut. Varhaiskasvatussuunnitelman (vasun) jalkauttaminen, erityisesti lapsen ja perheen osallisuuden vahvistaminen. Työhyvinvoinnin vahvistaminen.	1. Asiakaspalautteet, asiakastyytyväisyyskysely, kehityskeskustelut. Henkilöstön osaamisen ja toimintakulttuurin arviointi tiimipalaverissa ja suunnittelupäivissä. Lapsikohtaiset varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmat. Koulutuspäivien määrä. Henkilöstön poissaolojen määrä	1. Hyvinvoivat lapset ja henkilökunta. Osaava, asiakaslähtöinen ja kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö. Toiminta varhaiskasvatuslain ja vasun mukaisesti. Henkilöstön poissaolo päivät laskusuuntaan.
Kasvun ja oppimisen tuen toteutuminen	2. Tuen tarjoaminen oikea-aikaisesti ja riittävästi. Yleisentuen menetelmät käytössä arjessa. Henkilöstön havainnointi- ja dokumentointiosaamisen taso. Monialaisen työryhmän ja oppilashuollon säännölliset tiimipalaverit.	2. Kasvun ja oppimisen tuen kolmiportaisuuden toteutuminen esiopetuksessa. Viikoittaisessa tiimipalaverissa havaintojen käsittely. Riittävät ja toimivat tukipalvelut.
3. Tieto- ja viestintätekniikkapalveluiden kehittäminen varhaiskasvatuksessa.	3. Palveluiden käyttö viestinnässä ja työvälineenä (sähköiset sovellukset viestintään perheiden kanssa) Koulutuksen määrä.	3. Kaikki työntekijät käyttävät työssään sähköisiä palveluja. Perheet ottavat DaisyFamilyn käyttöön.

4. Tehokkuus ja taloudellisuus	4. Päivähoito tai esiopetuspaikan hinta/pv suhteessa verrokkikuntiin.	4. Henkilöstöresurssien tehokas käyttö. Keskitetty päivystys loma-aikoina. Seudullinen yhteistyö (mm. koulutukset, hankkeet) Verkostoittuminen
--------------------------------	---	---

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

<i>Varhaiskasvatus</i>	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	74.447,00	46.100,00	86.200,00	86.200,00	86.200,00
Toimintamenot	-697.421,00	-716.590,00	-738.920,00	-738.920,00	-738.920,00
Toimintakate	-622.974,00	-670.490,00	-652.720,00	-652.720,00	-652.720,00
Poistot ja arvonalentumiset	-67.561,00	-59.000,00	-46.630,00	-47.630,00	-47.630,00
Laskennalliset erät					

16.2. Perusopetus

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Vesannon yhtenäiskoulu on toiminut 1.8.2009 alkaen. Siihen kuuluvat sekä perusopetus että lukiokoulutus.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta kuuluu koulun toimintaan tarjoten 1.-2. luokan oppilaille turvalliset iltapäivät. Ohjaajina toimivat koulunkäynnin ohjaajat. Perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjotaan koululla iltapäivisin ja aamutoiminta järjestetään päiväkotikiikossa.

Perusopetuksen tehtävänä on tukea oppilaiden sosiaalista kasvua ja edistää oppilaiden terveen itsetunnon kehittymistä sekä elämänhallintaa. Opetustyötä ohjaa perusopetuslaki ja -asetus sekä opetussuunnitelma. Vesannon yhtenäiskoulun toimintaa ohjaavat seuraavat arvot: oikeus hyvään opetukseen, kasvu ihmisyyteen, toisen kunnioittaminen, oppilaan ainutlaatuisuus, turvallisuus, oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo.

Vesannon perusopetuksen laatukriteerit on työstetty vuonna 2011 opetushallituksen laatimien laatukorttien pohjalta. Laatukortteja on yhteensä 11 ja niistä neljä ensimmäistä koskee opetuksen rakenteiden laatua ja kortit 5 - 11 oppilaan kohtaaman toiminnan laatua. Niissä määritellään, miten opetushallituksen määrittämät laatukriteerit toteutuvat Vesannon yhtenäiskoulussa. Osana laatutyötä on tehty myös arviointisuunnitelma, jonka mukaisesti arviointityötä tehdään monella eri tasolla.

Kodin ja koulun yhteistyötä tehdään jatkuvasti sekä kunta/koulu-, luokka- että oppilastasolla. Yhteistyötä ohjaavat periaatteet ovat aktiivisuus, monikanavaisuus, avoimuus ja kodin osallistaminen. Lähtökohtana on eri osapuolten keskinäinen kunnioitus ja kasvatuskumppanuus. Lapset puheeksi -keskustelut pidetään 2., 6. ja 8. luokalla.

Oppilaiden vaikutuskanavia kaikilla ikäluokilla ovat oppilaskuntatyö, ryhmänohjaajan tunnit ja erilaiset kyselyt.

Perusopetuksen 1.8.2016 voimaan tullut opetussuunnitelma on laadittu Nilakan kuntien yhteistyönä. Opetussuunnitelmaa on päivitetty arvioinnin osalta 1.8.2020 alkaen.

Perusopetuksen tuntikehyksestä päätetään lukuvuosittain oppilasmäärän ja yläkoulun oppilaiden ainevalintojen pohjalta. Peruskouluille on varattu määräraha neljän vakinaisen koulunkäynnin ohjaajan palkkaukseen koko lukuvuodelle. Sivistystoimenjohtaja päättää lukuvuosittain koulunkäynnin ohjaajien palvelun kohdentamisesta oppilaiden tehostetun ja erityisen tuen tarpeen ja opetusryhmien koon perusteella. Lisäksi on palkattu tarpeen mukaan määräaikaista koulunkäynnin ohjaajia.

Vesannon yhtenäiskoulun oppilasennuste, joka on laadittu väestörekisteritietojen pohjalta (tilanne syyskuu 2021)

	luokat 1-6	luokat 7-9	luokat 1-9
2021 - 22	91	59	150
2022 - 23	84	65	149
2023 - 24	81	59	140
2024 - 25	74	53	127
2025 - 26	67	47	114
2026 - 27	61	44	105

Oppilasmäärä 20.9.2021 = 150. Peruskoulun oppilasmäärä laskee vuoteen 2026 mennessä yhteensä 45 oppilasta. Huom! Sijoitusperheiden uusia lapsia ei ole voitu huomioida ennusteessa.

Lisäopetusta järjestetään tarvittaessa oppilaiden henkilökohtaisen opetussuunnitelman mukaan.

HANKKEET:

- KiVa Koulu -hanke; KiVa Koulu mallia noudatetaan kaikissa henkilökunnan tietoon tulevissa kiusaamistapauksissa.
- Biotalous -hanke
- Koulunuorisotyöhanke
- Kerhotoiminnan tukeminen
- Koronan vaikutukset -hanke
- Opinto-ohjauksen kehittämishanke

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Koulun toimintakulttuurin kehittäminen ja omaksuminen sekä yhtenäiskouluna toimimisen vahvistuminen.	Opetussuunnitelman tavoitteiden toteutuminen. Toiminnallisuuden ja oppilaiden osallisuuden lisääntyminen. Opetuksen laadun, tiimi- ja yhteisopettajuuden sekä erityisopetuksen kehittäminen.	Opetus on opetussuunnitelman ja lukuvuosisuunnitelman mukaista. Toimintaa kehitetään jatkuvasti.
Hyvät valmiudet jatko-opintoihin.	Oppilaiden sijoittuminen peruskoulun jälkeen	Kaikki oppilaat jatkavat opintojaan peruskoulun jälkeen
Ennaltaehkäisevä ja varhainen tuki. Riittävät opiskeluhoitoresurssit. Yhteisöllisen opiskeluhoillon kehittäminen	Pedagogiset asiakirjat. Monialaisten opiskeluhoitopalavereiden tai neuvonpitojen määrä. Opiskeluhoitohenkilöstön määrä ja mitoitusmääräysten toteutuminen Yhteisöllisen opiskeluhoillon toiminnan arviointi. Nivelvaiheiden yhteistyö.	Sujuva ja ennaltaehkäisevä sidosryhmäverkostojen toiminta. Lapset puheeksi keskustelujen toteutuminen suunnitelman mukaan. Kuraattorin palvelut 2 pv/vko, vastaavan kuraattorin palvelut. Koulupsykologi 2 pv/kk Kouluterveydenhoitaja 2-3 pv/vko Lääkäri ja hammaslääkäripalveluita saatavilla lähipalveluna. Yhteisöllisen opiskeluhoillon vuosikellon mukainen toiminta.
Oppilaiden hyvinvointi ja toimiva yhtenäiskoulun arki	Oppilaille teetetyt kyselyt. Oppilaskunnan järjestämien tapahtumien/toiminnan sopiva määrä	Kouluviihtyisyyden ja osallisuuden parantaminen. Kannustavan ilmapiirin luominen. Lapsen/nuoren kokonaisvaltainen huomioiminen Terveellinen ja turvallinen koulupäivä

Taloudellisuustavoite	Nettomenot eur / oppilas (k.a kevät / syksy)	Ohjeellinen tavoite talousarvion perusteella: 11.210 eur / oppilas (ei sisällä kustannuslaskennallisia eriä)
-----------------------	--	--

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

<i>Perusopetus</i>	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	377.939,00	329.330,00	349.500,00	349.500,00	349.500,00
Toimintamenot	-2.047.512,00	-2.044.490,00	-2.262.480,00	-2.262.480,00	-2.262.480,00
Toimintakate	-1.669.573,00	-1.715.160,00	-1.912.980,00		
Poistot ja arvonalentumiset	-53.024,00	-90.750,00	-168.810,00	-164.710,00	-155.870,00
Laskennalliset erät					

16.3. Lukio

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Lukio on myös osa Vesannon yhtenäiskoulua ja lukion nimi on 1.8.2009 alkaen Vesannon yhtenäiskoulun lukio.

Vuosikurssikohtaisen lähiopetuksen lisäksi opetusta järjestetään vuorovuosi -kursseina omana lähiopetuksena kahden eri vuosikurssin opiskelijoille tai yhteistyössä muiden lukiodien kanssa virtuaaliopetuksena sekä verkkokursseina. Näin pystymme tarjoamaan syventävät ja soveltavat kurssit sekä laajentamaan kielivalikoimaa.

Oppivelvollisuuden laajentuminen ja toisen asteen opintojen maksuttomuus tulivat voimaan 1.8.2021 alkaen. Koulumatkat, oppikirjat yms. materiaalit ovat opiskelijalle maksuttomia siihen saakka, kunnes opiskelija täyttää 20 vuotta.

Kunta järjestää edelleen Vesannon yhtenäiskoulun lukion 2. – 3. vsk:n opiskelijoille maksuttoman koulukuljetuksen, kun koulumatkan pituus on yli 5 km. Kuljetuksen järjestämisessä noudatetaan sivistyslautakunnan ohjeita. Kansaneläkelaitos korvaa kunnalle koulumatkatukilain mukaiset omavastuun 43 euroa / kk / oppilas ylittävät menot linja-autotaksan perusteella.

Lukion opiskelijamäärä 20.9.2021 (nuorten ops): 35, josta vieraskuntalaisten osuus on 57,15 %. Aikuislukiolaisia on 2. Opiskelijamäärän ennustetaan vaihtelevan välillä 35 - 46 vuosittain 2027 saakka. Vesantolaisista peruskoulun päättäjistä noin 35 - 60 % jatkaa omassa lukiossa.

Lukio toimii yhteistyössä muiden lukioiden ja yliopistojen kanssa. Vesannon yhtenäiskoulun lukio on mukana Snellman kesäyliopiston ylläpitämässä Snellmanedu - yhteistyössä (Isoverstas), jonka tavoitteena on tarjota etäopintomahdollisuuksia ja lisätä edellä mainittua yhteistyötä. Tavoitteena on yksilölliset, joustavat ja alueellisesti kattavat koulutuspalvelut erilaisille oppijoille sekä uuden opettajuuden ja toimintakulttuurin kehittäminen. Yhteistyö mahdollistaa myös korkeakouluyhteistyön. Nest –keskus puolestaan auttaa kansainvälisyyden toteuttamisessa. Suonenjoen ja Rautalammin lukioiden kanssa yhteistyötä jatketaan yhteisellä opetustarjonnalla.

Ylioppilaskirjoitukset ja kurssikokeet ovat sähköisiä ja henkilökunnalla on niiden pitämiseen hyvät valmiudet.

Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2021 1. vuosikurssilla ja käyttöönotto etenee lukuvuosittain. Perusopetus ja lukio toimivat yhteistyössä biotalous –hankkeessa. Lisäksi lukiolla on liikkuva lukio -hanke ja koronatuella voidaan vähentää koronan aikana syntyneitä oppimisvajeita ja lisätä opiskelijoiden hyvinvointia.

Perusopetuksen laatukriteerityössä laaditussa arviointisuunnitelmassa on huomioitu myös lukiokoulutuksen arviointi.

Lukio-opintojen kehittämiseen ja vetovoimaisuuden lisäämiseen panostetaan.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Tavoitteena on antaa laadukasta ja kehittävää lukio-opetusta ja siten luoda hyvät mahdollisuudet jatko-opintoihin	Opiskelijoiden sijoittuminen lukion jälkeen	Yli 80 % oppilaista jatkaa opintoja lukion jälkeen
Vetovoimainen lukiokoulutus	Lukioon hakevien määrä Perusopetuksen päättötodistuksen saajista aloittaa lukiossa	Vähintään 50 % oman perusopetuksen päättötodistuksen saajista aloittaa lukiossa Vähintään 20 lukio-opinnot aloittavaa opiskelijaa.
Opiskelijoiden hyvinvointi ja toimiva yhtenäiskoulun arki.	Opiskelijoille teetetyt kyselyt, Opiskelijakunnan tai tukioppilaiden järjestämien tapahtumien/toiminnan sopiva määrä.	Kouluviihtyisyyden ja osallisuuden parantaminen. Kannustavan ilmapiirin luominen. Nuoren kokonaisvaltainen huomioiminen. Terveellinen ja turvallinen koulupäivä

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

<i>Keskiasteen koulutus</i>	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	59.508,00	40.00,00	43.600,00	43.600,00	43.600,00
Toimintamenot	-595.7297,00	-639.080,00	-770.430,00	-770.430,00	-770.430,00
Toimintakate	-536.221,00	-599.080,00	-726.830,00	-726.830,00	-726.830,00
Poistot ja arvonalentumiset	-15.422,00	-17.450,00	-10.830,00	-10.050,00	-12.500,00
Laskennalliset erät	-72.517,00	-17.900,00	-19.840,00		

16.4. Aikuiskoulutus

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Aikuiskoulutus -tulosalue sisältää kansalaisopistotoiminnan, joka toteutetaan Sisä-Savon kansalaisopiston toimesta. Sopimuksen mukaan Vesannon kunta maksaa Suonenjoen kaupungille kuntakohtaiset nettomenot Vesannolla pidetyn tuntimäärän mukaan. Vesannon osaston bruttomenoista vähennetään kuntakohtaiset kurssimaksutuotot sekä Suonenjoen kaupungin saama valtionosuus.

Sisä-Savon kansalaisopisto on avoin vapaan sivistystyön opisto toimialueensa Suonenjoen, Rautalammin, Tervon, Vesannon sekä Leppävirran asukkaille. Kansalaisopisto järjestää alueen koulutus- ja kulttuuritarpeita tukevaa monipuolista ja hyvinvointia lisäävää yleissivistävää koulutusta ja harrastustoimintaa, ammatillista lisäkoulutusta, työvoimapolitiittista koulutusta sekä tarjoaa maksupalvelu- ja projektitoimintaa.

Vesannon kunnan tuntimääräkatto on ollut useamman vuoden ajan 2400 tuntia. Vuonna 2021 toteutuva tuntimäärä on noin 2250 tuntia. Tunnin hinta on viime vuosina noussut johtuen mm. koronan vaikutuksista. Vuodelle 2022 varataan 2250 tuntia. Lisäksi opetusohjelmassa tarjotaan ns. maksupalvelukursseja, joiden kurssimaksu määritellään siten, että se kattaa kurssin kaikki menot.

Konservatorion kuntaosuudet sisältyvät aikuiskoulutus -tulosalueeseen. Kuopion konservatorion alaisena toimivaan Suonenjoen musiikkiopistoon on varattu 5 opiskelijapaikkaa vesantolaisille, ja tällä hetkellä opiskelijoita on 4.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Kansalaisopiston Vesannon osaston taloudellisuustavoite	eur / tunti	Ohjeellinen tavoite talousarvion mukaan 26,30 eur / tunti (nettotuntihinta, valtionosuus ja kurssimaksut vähennetty)
Tavoitteena on kehittää kansalaisopiston tarjoamaa aikuiskoulutusta ja tarjota alueen asukkaille mahdollisuuksia itsensä monipuoliseen kehittämiseen erilaisten koulutus muotojen avulla	Kansalaisopiston toteutunut opetusohjelma	
Kansalaisopiston Vesannon osaston taloudellisuus ja vaikuttavuus	Opiskelijoiden määrä nettomenot EUR / opiskelija nettomenot EUR / asukas	800 brutto-opiskelijaa 370 netto-opiskelijaa 65 eur / opiskelija 25,74 eur / asukas

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

<i>Aikuiskoulutus</i>	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot					
Toimintamenot	-69.785,00	-54.260,00	-64.200,00	-64.200,00	-64.200,00
Toimintakate	-69.785,00	-54.260,00	-64.200,00	-64.200,00	-64.200,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					

16.5. Vapaa-aikatoimi

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vapaa-aikatoimen tulosalueeseen kuuluvat liikunta-, nuoriso-, kulttuuri- ja kirjastotoimet sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Liikuntatoimi

Liikuntatoimi tarjoaa monipuoliset liikuntapaikat liikunnan harrastajille. Liikuntatoimi avustaa liikuntaa harrastavia järjestöjä yleisavustuksin sekä ohjaajapalkkioina lapsille ja nuorille suunnatun toiminnan osalta.

Liikuntasihteerin työtä hoidetaan 30 %:n työajalla nuoriso-ohjaajan toimesta. Nuoriso-ohjaajan nimikkeen muuttaminen on valmisteilla.

Kunnassa toimii liikunnanohjaaja/fysioterapeutti joka koordinoi kunnan liikunnallista järjestöyhteistyötä ja kehittää liikuntaneuvontatoimintaa. Liikunnanohjaajan työtä on hoidettu vuonna 2021 20 %:n työajalla ja vuodelle 2022 työaikaa esitetään lisättäväksi 40 %:iin.

Liikuntapaikkojen kunnossapidosta vastaa Palveluyhtiö Viisarit oy.

Nuorisotoimi

Nuoriso-ohjaajan tehtäviin kuuluu nuorten yökahvilatoiminnan järjestäminen ja koordinointi sekä muiden vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksien luominen. Valtaosa toiminnasta toteutetaan itsenäisesti, mutta myös yhteistyössä eri yhdistysten ja toimijoiden, lähialueiden kuntien nuorisotyön ja etsivän nuorisotyön kanssa.

Nuorisotyötä toteutetaan sekä ns. perinteisenä nuorisotyönä, että verkossa.

Nuorisovaltuustolla on oma 1500 euron määräraha järjestämäänsä toimintaan toiminnan laajuudesta riippuen. Nuoriso-ohjaaja tukee nuorisovaltuuston työskentelyä ja on läsnä kokouksissa.

Nuorisotyötä hoidetaan 70 %:n työajalla nuoriso-ohjaajan toimesta.

Järjestöt osallistuvat nuorisotilojen avoinna pitämiseen. Vastuuvuorossa olevalle järjestölle maksetaan toiminta-avustuksena 20 euroa / tunti nuorisotilojen aukioloajan puitteissa. Nuorisotilat ovat avoinna perjantaisin ja lauantaisin klo 19 – 23.

Kulttuuritoimi

Kulttuuritoimi tuottaa kulttuuritilaisuuksia eri-ikäisille kuntalaisille erityisryhmiä unohtamatta ja järjestää kaikille avoimet kunnan juhlatilaisuudet (mm. itsenäisyysjuhla). Avustustoiminnalla kulttuuritoimi luo mahdollisuuksia kulttuurin omaehtoiselle harrastamiselle ja tukee kulttuuritapahtumien järjestämistä ja niistä tiedottamista.

Kulttuuritoimi panostaa lasten ja nuorten kulttuurikasvatukseen tarjoamalla erilaista kulttuuritoimintaa varhaiskasvatukselle ja koululle. Lisäksi huomioidaan kasvavan eläkeläisväestön sekä palvelukeskuksessa asuvien vanhusten että erityisryhmien kulttuuritarjontaa. Kulttuuritoimen keskeisiä toimintamuotoja ovat mm. erilaiset tapahtumat, konsertit, teatteriesitykset, näyttelytoiminta sekä kotiseutuarkiston ylläpitäminen.

Kirjaston kokoustilan saaminen omaan käyttöön lokakuussa 2021 mahdollistaa pienimuotoisten tapahtumien järjestämisen. Uudella koululla voidaan käynnistää elokuvatoiminta ja järjestää konsertteja ym. tapahtumia.

Kirjastotoimi

Vesannon kirjasto on keskeisellä paikalla oleva avoin, puolueeton, turvallinen, julkinen tila kuntalaisille. Kirjasto tarjoaa kaikille pääsyn tiedon, viihteen ja verkkopalvelujen äärelle. Omatoimikirjasto avaa kirjaston tilat käyttöön kuntalaisille aamuisin, iltaisin ja viikonloppuisin. Vesannon kirjasto kuuluu Ylä-Savon kirjastoverkko Rutakkoon. Kirjastoverkko mahdollistaa monipuolisen ja laajan kirjastoaineiston käytön kuntalaisille.

Kirjasto toimii yhteistyössä varhaiskasvatuksen, koulun, päivätoiminnan ja vanhuspalveluiden kanssa. Lisäksi yhteistyötä tehdään seurakunnan ja eri yhdistysten kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Terveydenhuoltolain 1326/2010 § 12 määrittelee terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kunnassa:

"Lain mukaan kunnan ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on päätöksenteon ja ratkaisujen valmistelussa arvioitava ja otettava huomioon tehtävien päätösten ja ratkaisujen vaikutukset väestön terveyteen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Lisäksi kunnan on seurattava asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet, määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet ja käytettävä näiden perustana kuntakohtaisia hyvinvointi- ja terveysosoittimia.

Vesannon kunnassa terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen (HYTE) vastuutahona toimii johtoryhmä. Vesannon HYTE-johtoryhmän tehtävänä on seurata kuntalaisten hyvinvointia, ja hyvinvoinnin edistämiseksi toteutettuja toimintoja kunnassa. HYTE-työn lisäksi johtoryhmä vastaa kansallisten ja alueellisten terveyden edistämisen ja hyvinvointiohjelmien toimeenpanosta kunnassa. HYTE-johtoryhmä vastaa lakisääteisten vuosittaisen valtuustoraportin ja valtuustokausittaisen hyvinvointikertomuksen laadinnasta.

1.1.2020 alkaen HYTE-yhdyshenkilön tehtävää on hoitanut kirjastovirkailija 20 %:n työajalla. HYTE-yhdyshenkilö toimii yhteistyössä kunnallisten toimijoiden, Kysterin, järjestöjen, seurakuntien ja muiden HYTE-asioiden parissa toimivien tahojen kanssa. Hän seuraa maakunnallista sekä valtakunnallista HYTE-viestintää, sekä osallistuu alueellisiin ja maakunnallisiin HYTE-palavereihin. HYTE-yhdyshenkilö toimii tiedottajana Vesannon toimijoille HYTE-asioissa. HYTE-yhdyshenkilö laatii Vesannon kunnan hyvinvointikertomukset ja -suunnitelman yhteistyössä johtoryhmän kanssa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
Liikuntatoimi		
Kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden kehittäminen	Liikuntatapahtumien määrä. Yksilöohjaus, avoimet liikuntaryhmät	Eri-ikäisille suunnatut tapahtumat. Liikunnanohjaajan tehtävien säilyminen.
Liikuntapaikkojen kuntotason säilyttäminen ja kehittäminen	Liikuntapaikkojen kuntotasosta huolehtiminen yhteistyössä Viisarit Oy:n kanssa	
Vesanto-hallin käyttöasteen säilyttäminen	kuntosalin käyntikerrat / v	Salin käyttöaste (%) arki-iltoina ja viikonloppuina
Kirjastotoimi		
Kirjaston kokoelman ajanmukaisuudesta huolehtiminen. Rutakko-verkon yhteiskokoelman huomioiminen oman kokoelman hoidossa ja kartoittamisessa. Palveluasumisyksiköiden kirjastopalveluista huolehtiminen.	Lainauksien ja kirjastokäyntien määrä. Uuden aineiston hankinta suhteessa asukaslukuun. Verkkokäyntien määrä. Kirjavinkkaus ja lainattavat kokoelmat eri asumisyksiköissä.	11.0 lainausta / asukas / vuosi 10 käyntiä / asukas / vuosi 850-950 hankintaa / vuosi 6800 verkkokäyntiä / vuosi 2 käyntiä / palveluasumisyksikkö/vuosi
Lasten ja nuorten ajanmukaiset ja tarpeisiin mitoitettut kirjastopalvelut	Aineistohankinta suhteutetaan ikäluokkien kokoon.	Uutuushankinta lasten- ja nuorten aineistossa vähintään opetushallituksen suosituksen mukainen ikäluokkien koko huomioiden
Yhteistyö koulun kanssa. Kirjakassien keräily luokkiin/luokkien lainauskäynnit. Kirjastonkäytön opetus.	Kirjakassien määrä/lv. Luokkien kirjastokäyntien määrä/lv.	Alakoululaisilla luettavaa luokassa lukuvuoden ajan. Yläkoululaisille luettavaa äidinkielenopettajan

Kirjailijavieraat ja kirjavinkkarit kouluun yhteistyössä Rutakko-verkon kanssa.	Kirjastonkäytönopetuksen toteutuminen suunnitelman mukaan. Vuosittainen vierailijamäärä ja osallistunut oppilasmäärä.	kautta koululle. Kirjastonkäytön opetus luokille 1., 3., 5. ja 7. Vähintään yksi vierailu/lukuvuosi
Kulttuuritoimi Tasa-arvoinen ja hyvinvoiva kuntalainen. Erilaisten kulttuuripalvelujen järjestäminen kuntalaisille. Toiminnan kehittäminen yhdessä kunnan eri toimialojen kanssa.	Varhaiskasvatuksen kulttuuritarjonta väh. 2 krt/lapsi. Kaikki perusopetuksen oppilaat osallistuvat tapahtumiin vähintään 2 krt/koululainen. Laadukas kulttuuritarjonta vähintään 2 krt/palvelulaitos. Kaikille kuntalaisille järjestettyjä kulttuuritapahtumia väh. 2 tapahtumaa/vuosi.	Varhaiskasvatukselle iänmukaista kulttuuritarjontaa (suunnitelma ja toteutus yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa). Koulun kulttuurikasvatussuunnitelman päivitys ja käytäntöön ottaminen. Seniorikulttuurityön suunnitelman laatiminen.
Nuorisotoimi Nuorisotoimi luo ja ylläpitää nuorison hyviä ja laadukkaita mahdollisuuksia ohjattuun vapaa-ajan viettoon. Nuorisotoimi kehittää ja hyödyntää laajemmin yhteistyömahdollisuuksia lähikuntien nuorisotoimien ja -toimijoiden kanssa. Tämän lisäksi nuorisotoimi hyödyntää verkon ja sosiaalisen median eri kanavia tavoittavassa nuorisotyössä.	Nuorisotyön ja -toiminnan piirissä olevien alle 29-vuotiaiden määrä suhteessa kaikkiin alle 29-vuotiaisiin kuntalaisiin. Toteutuneet tapahtumat ja projektit yhteistyötahojen kanssa. Verkkonuorisotyön tavoittavuus. Nuorisotyön resurssien ylläpito.	Toimintaa toteutetaan erilaisille nuorten ikäryhmille painottuen 10 -20 -vuotiaiden ryhmään. Toteutunut, kuntarajat ylittävä yhteistyö.
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen		

HYTE tunnetuksi ja näkyväksi päättäjille ja kuntalaisille viestimällä verkossa ja kokoontumisissa.	HYTE:n ajantasainen näkyminen kunnan verkkosivuilla. HYTE-viestintä Facebookissa.	Kotisivuilla on kuvaus hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä Vesannolla, sekä linkit HYTE-raportteihin ja -kertomuksiin. Vesannon HYTE viestii kunnan FB :n kautta.
Hyvinvoinnin tilaa seurataan kunnassa säännöllisesti.	Maakunnalliset ja valtakunnalliset kyselyt, vuosiraporttiin ja hyvinvointikertomukseen valitut indikaattorit.	Hallintokunnat vastaavat kyselyihin omalta osaltaan. Tulokset käsitellään hallinnossa ja päätöksenteossa, ja ne otetaan huomioon suunnittelutyössä.

Vapaa-aikatoimi

Vapaa-aikatoimen arvostuksen säilyttäminen

Nettomenot / asukas

(ei sisällä kustannuslaskennallisia eriä)

Liikuntatoimi: 103,42 eur / asukas

Nuorisotoimi: 36,09 eur / asukas

Kulttuuritoimi: 17,51 eur / asukas

Kirjastotoimi: 75,39 eur / asukas

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen: 4,00 eur / asukas

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

<i>Vapaa-aikatoimi</i>	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	27.821,00	22.900,00	7.650,00	7.650,00	7.650,00
Toimintamenot	-482.426,00	-506.950,00	-446.620,00	-446.620,00	-446.620,00
Toimintakate	-454.605,00	-484.050,00	-438.970,00	-438.970,00	-438.970,00
Poistot ja arvonalentumiset	-53.478,00	-39.790,00	-28.070,00	-29.390,00	-29.390,00
Laskennalliset erät					

= sitovuus valtuustoon nähden

SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

<i>Sivistyslautakunta</i>	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	539.715,00	438.330,00	486.950,00	486.950,00	486.950,00
Toimintamenot	-3.892.873,00	-3.961.370,00	-4.282.650,00	-4.282.650,00	-4.282.650,00
Toimintakate	-3.353.158,00	-3.523.040,00	-3.795.700,00	-3.795.700,00	-3.795.700,00
Poistot ja arvonalentumiset	-189.485,00	-206.990,00	-254.340,00	-251.780,00	-245.390,00
Laskennalliset erät					
= sitovuus valtuustoon nähden					

9. 17. YMPÄRISTÖTOIMI

Tulosalueita ovat rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja yksityistieoimi. Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tehtävistä ja valvonnasta vastaa Keiteleen, Tervon ja Vesannon yhteinen ympäristölautakunta. Yksityistieoimesta toiminnasta vastaa kunnanhallitus.

17.1. Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta toimii yhteistyössä rakentajan kanssa jo rakennushankkeen suunnittelun alusta alkaen. Valmistaudutaan uuden MRL:n tulemiseen ja rakennusjärjestyksen päivitykseen.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2022

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
1. RAKENNUSVALVONTA Nopea lupakäsittely ja asiantunteva neuvonta	Käsittelyaika vko/lupa	3 vko/lupa vuonna 2022

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Rakennusvalvonta	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	17.203,00	11.000,00	11.000,00	11.000,00	11.000,00
Toimintamenot	-82.827,00	-105.010,00	-99.610,00	-99.610,00	-99.610,00
Toimintakate	-65.624,00	-94.010,00	-88.610,00	-88.610,00	-88.610,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-6.748,00	-2.990,00	-		

= sitovuus valtuustoon nähden

17.2. Ympäristönsuojelu

TULOSALUEEN KUVAUS JA TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2022

Keiteleen, Tervon ja Vesannon yhteinen ympäristölautakunta vastaa kunnalle kuuluvista rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tehtävistä ja valvonnasta em. kuntien alueella 1.1.2019 lähtien. Ympäristölautakunta toimii alueen rakennus- ja ympäristönsuojeluviranomaisena.

Ympäristönsuojelun tulosalueen tehtävät hoitaa ympäristölautakunnan alainen kuntien yhteinen ympäristönsuojelutarkastaja.

Ympäristönsuojelu valvoo ympäristön ja vesistön pilaantumista aiheuttavia toimintoja, neuvoo kuntalaisia ja tuo ympäristönäkökulmaa paikalliseen päätöksentekoon. Ympäristönsuojelussa käsitellään ympäristönsuojelu- ja maa-aineslain mukaisia asioita, maasto- ja vesiliikennelain mukaisia lupia ja annetaan määräyksiä ympäristötilan parantamiseksi sekä tehdään pienimuotoista ympäristön tilan seurantaa. Lausunnoilla ympäristönsuojelu antaa paikallisen näkemyksen erilaisiin hankkeisiin ympäristönäkökulmasta.

Tavoitteena on ympäristön hyvinvoinnin vaaliminen sekä monimuotoinen luonnontilan säilyttäminen. Viihtyisä, terveellinen ja ekologisesti kestävä ympäristön aikaan saaminen.

Ympäristönsuojelun tavoitteet 2022

- Valvontaohjelman toteuttaminen
- Ympäristönsuojelumääräysten voimaan saattaminen
- Sähköisten palveluiden kehittäminen
- Ympäristötoimen ja ympäristönsuojelupalveluiden kehittäminen sopijakuntien kanssa

YMPÄRISTÖNSUOJELU

MÄÄRÄTAVOITTEET	TA2021	TA 2022
Luvat, rekisteröinnit, ilmoitukset	3	3
Aumausilmoitukset	6	6
Tarkastukset	20	17
Lausunnot	10	10

Tavoitteet suunnitelmavuosille 2023-2024

Ympäristötoimen ja ympäristönsuojelupalveluiden järjestämistä kehitetään sopijakuntien kesken laadukkaiden ja kestävien ympäristönsuojelupalveluiden varmistamiseksi.

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien päivittäminen. Haja-asutusalueen pohjavesi- ja ranta-alueella olevien kiinteistöjen jätevesijärjestelmien valvonta.

Ympäristönsuojelun lupa- ja valvontataksa sekä maa-aineslupa- ja valvontataksa tarkistetaan vuosittain.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Ympäristönsuojelu	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	5.685,00	5.000,00	3.490,00	3.490,00	3.490,00
Toimintamenot	-23.446,00	-26.300,00	-33.850,00	-33.850,00	-33.850,00
Toimintakate	-17.761,00	-21.300,00	-30.360,00	-30.360,00	-30.360,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-536,00	20,00			

= sitovuus valtuustoon nähden

17.3. Yksityistietoimi

Tilivelvolliset: kunnanhallitus

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TAVOITTEET 2021

1.Yksityisteiden kunnan ylläpitäminen ja parantaminen	TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Yksityistietoimi	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot					
Toimintamenot	-31.409,00	-25.250,00	-31.820,00	-31.820,00	-31.820,00
Toimintakate	-31.409,00	-25.250,00	-31.820,00	-31.820,00	-31.820,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-245,00	10,00			

= sitovuus valtuustoon nähden

YMPÄRISTÖTOIMI YHTEENSÄ

Ympäristötoimi	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	22.888,00	16.000,00	14.490,00	14.490,00	14.490,00
Toimintamenot	-137.682,00	-156.560,00	-165.280,00	-165.280,00	-165.280,00
Toimintakate	-114.794,00	-140.560,00	-150.560,00	-150.560,00	-150.560,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-7.529,00	-3.020,00			

= sitovuus valtuustoon nähden

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ (ulk. ja sis. erät)

Käyttötal.yhteensä	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot	3.733.103,00	3931.720,00	4.015.580,00	2.679.740,00	2.683.540,00
Toimintamenot	-19713.671,00	-19.701.900,00	-21.151.090,00	-7.845.450,00	-7.852.450,00
Toimintakate	-15.980.568,00	-15.770.180,00	-17.135.510,00	-5.165.710,00	-5.168.910,00
Poistot ja arvonalentumiset	-627.799,00	-668.770,00	-796.570,00		
Laskennalliset erät	-873.993,00				

= sitovuus valtuustoon nähden

VESANNON KUNTA
10. 18. INVESTOINTIOSA
KUNNANHALLITUS
HALLINTO- JA LAITOSRAKENNUKSET SEKÄ KIIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET
sitova valtuustoon nähden

<i>Kiinteistöjen peruskorjauksia</i>	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
<i>Hanketavoitteet</i>	Kiinteistöjä korjataan erikseen hyväksyttävän tilaohjelman ja kuntoraporttien mukaisesti. Paloasema 7.000 € Valojen uusiminen ja tilojen kunnostus v.2022-23. Neuvola 45.000€ kuntokartoituksen mukainen peruskorjaus v.2022. Korvamerkitsemätön investointiraha 65.300€ v.2022. Ruusuke 5.000€ alakerran kuntokartoituksen mukaiset korjaukset v.2022. Vanhusten tuki ry:n asunnot 30.000€ v.2022. Ruusukkeen lukitukset 30.000€ v.2023 Osa katuvalolampuista on vaihdettu vuonna 2014 suurpainenatrium lamppuiksi. Muutamilla katuosuuksilla on vielä käytössä elohopeahöyrylamppuja, joiden valmistus on lopetettu. Uusimisen yhteydessä lamppuiksi vaihdetaan led-lamppuiksi. v.2023 Kotisataman laiturin uusiminen v. 2023				
<i>Käyttötalousvaikutukset</i>	Vaikutus käyttötalouteen poistolaskennan kautta. Poistoaika 20 vuotta. Poistot vuositasolla 2.500 euroa. Ei vaikutusta kiinteistön käyttökuluihin.				
<i>Kustannusarvio ja sen jaksotus</i>			107.300	288.000	165.000
<i>Investointimenot</i>			107.300	288.000	165.00
<i>Investointitulot</i>					
<i>Rahoitusosuudet</i>					
<i>Omaisuuksien myynti</i>					

sitova valtuustoon nähden

Vesihuoltolaitos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
<i>Hanketavoitteet</i>	Hankekaudella uusitaan vesi- ja jätevesilaitoksen pumppuja ja muita kenttäinstrumentteja sekä automaatiota.				
<i>Käyttötalousvaikutukset</i>	Poistoaika automaation ja pumppujen osalta on 15 vuotta. Poistot vuositasolla 1.500 – 1.800 euroa. Ei vaikutusta käyttökuluihin.				
<i>Kustannusarvio ja sen jaksotus</i>			40.000	70.000	30.000
<i>Investointimenot</i>			40.000	70.000	30.000
<i>Investointitulot</i> <i>Rahoitusosuudet</i> <i>Omaisuuksien myynti</i>					

PERUSTURVALAUTAKUNTA
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET
sitova valtuustoon nähden

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
<i>Hanketavoitteet</i>					
<i>Käyttötalousvaikutukset</i>	Vaikutus käyttötalouteen poistolaskennan kautta. Poistoaika 5 vuotta. Poistot vuositasolla 3.080 euroa.				
<i>Kustannusarvio ja sen jaksotus</i>			0	0	0
<i>Investointimenot</i>			0	0	0
<i>Investointitulot</i> <i>Rahoitusosuudet</i> <i>Omaisuuksien myynti</i>					

HALLINTO- JA LAITOSRAKENNUKSET
sitova valtuustoon nähden

Valokujan terveysaseman vesikatteen uusiminen	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
<i>Hanketavoitteet</i>	Korjaukset peruskartoituksen mukaisesti.				
<i>Käyttötalousvaikutukset</i>	Poistoaika 20 vuotta. Poistot vuositasolla 4.500 euroa. Käyttökustannusten alenema 1.000 euroa.				
<i>Kustannusarvio ja sen jaksotus</i>			45.000	10.000	10.000
<i>Investointimenot</i>			45.000	10.000	10.000
<i>Investointitulot</i> <i>Rahoitusosuudet</i> <i>Omaisuuksien myynti</i>					

SIVISTYSLAUTAKUNTA
IRTAIN OMAISUUS
sitova valtuustoon nähden

Lukiolaisten kannettavat tietokoneet	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
<i>Hanketavoitteet</i>	Lukion aloittaville hankitaan kannettavat tietokoneet. .				
<i>Käyttötalousvaikutukset</i>	Vaikutus käyttötalouteen poistolaskennan kautta. Poistoaika 3 vuotta tasapoisto, vuositasolla poistojen lisäys 6.700 euroa.				
<i>Kustannusarvio ja sen jaksotus</i>			12.000	12.000	12.000
<i>Investointimenot</i>			12.000	12.000	12.000
<i>Investointitulot</i> <i>Rahoitusosuudet</i> <i>Omaisuuksien myynti</i>					

HALLINTO- JA LAITOSRAKENNUKSET
sitova valtuustoon nähden

Lemmikki	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
<i>Hanketavoitteet</i>	Lemmikin purku ja pihan rakentaminen				
<i>Käyttötalousvaikutukset</i>					
<i>Kustannusarvio ja sen jaksotus</i>				120.000	
<i>Investointimenot</i>				120.000	
<i>Investointitulot</i> <i>Rahoitusosuudet</i> <i>Omaisuuksien myynti</i>					

Keltamo	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
<i>Hanketavoitteet</i>	Jatkotutkimukset				
<i>Käyttötalousvaikutukset</i>					
<i>Kustannusarvio ja sen jaksotus</i>			8.000		
<i>Investointimenot</i>			8.000		
<i>Investointitulot</i> <i>Rahoitusosuudet</i> <i>Omaisuuksien myynti</i>					

Päiväkodin piha	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
<i>Hanketavoitteet</i>	Tasointus				
<i>Käyttötalousvaikutukset</i>					
<i>Kustannusarvio ja sen jaksotus</i>			20.000		
<i>Investointimenot</i>			20.000		
<i>Investointitulot</i> <i>Rahoitusosuudet</i> <i>Omaisuu den myynti</i>					

Latupohjien kunnostus	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
<i>Hanketavoitteet</i>					
<i>Käyttötalousvaikutukset</i>					
<i>Kustannusarvio ja sen jaksotus</i>			8.000	10.000	10.000
<i>Investointimenot</i>			8.000	10.000	10.000
<i>Investointitulot</i> <i>Rahoitusosuudet</i> <i>Omaisuu den myynti</i>					

Urheilukenttä	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
<i>Hanketavoitteet</i>	Tekonurmen uusiminen				
<i>Käyttötalousvaikutukset</i>					
<i>Kustannusarvio ja sen jaksotus</i>					120.000
<i>Investointimenot</i>					120.000
<i>Investointitulot</i> <i>Rahoitusosuudet</i> <i>Omaisuu den myynti</i>					

PumpTrackin pohjatyöt	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
<i>Hanketavoitteet</i>					
<i>Käyttötalousvaikutukset</i>					
<i>Kustannusarvio ja sen jaksotus</i>			15.000		
<i>Investointimenot</i>			15.000		
<i>Investointitulot</i> <i>Rahoitusosuudet</i> <i>Omaisuu den myynti</i>					

<i>Kaikki hallintokunnat</i>	TP 2020	TA 2021 ilman muutoksia	TA 2022	TS 2023	TS 2024
<i>Investointimenot yhteensä</i>			255.300	510.000	347.000
<i>Rahoitusosuudet yhteensä</i>					